

Naročnina
 Pnevna izdaja
 za državo SHS
 mesečno 20 Din
 polletno 120 Din
 celoletno 240 Din
 za inozemstvo
 mesečno 35 Din
 nedeljska izdaja
 celote no v Jugos-
 slaviji 80 Din, za
 inozemstvo 100 D

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
 Rokopis se ne vrača, ne frankirana
 pisma se ne sprejemajo. Uredništva
 telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

SLOVENECE

5 tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
 1 stolp, peti vrsta
 mali oglasi po 150
 in 2 D, večji oglasi
 nad 45 mm višine
 po Din 2-50, večji
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 Pri večjem o
 naročilu popust
 Izide ob 4 zjutraj
 razen ponedeljka in
 dneva po prazniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
 račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
 za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Važen dokument.

Zagrebski »Katolički list« je dne 3. marca objavil papeževo apostolsko pismo o proslavi 1100letnice sv. Cirila. V pojasnilu k pismu omenja, da so jugoslovanski škofje ob koncu lanskega leta sv. očetu predložili svoj načrt za proslavo Cirilovega jubileja. Temu načrtu so se pridružili tudi češkoslovaški škofje. Sv. oče rad uporabi vsako priložnost, da katoličane opozarja na važnost ciril-metodijske ideje. Zato je na pobudo jugoslovanskih škofov odgovoril s prekrasnim apostolskim pismom o slovanskih apostolih in o ciril-metodijski ideji. Izvirnik tega pisma je bil poslan zagrebškemu škofu kot predsedniku zbora jugoslovanskih škofov. Češki škofje pa so prejeli prepis tega pisma.

Pismo je sestavljeno v jedrnatem klasičnem rimskem slogu. Prevod v moderne jezike ni lahak. »Katolički list« je objavil tako nepopoln in netočen hrvaški prevod, da ga bo treba vsekako temeljito popraviti. Tako važne slovesne dokumente je treba bolje prevajati.

V uvodu apostolskega pisma se dokazuje, da ob Cirilovem jubileju po pravici slavimo oba slovanska apostola, ki sta bila ne samo rodna brata, marveč tudi tovariša v apostolskem delu in zato tudi cerkev skupno obhaja njun god. Sveta brata sta dika vesoljne cerkve, a predvsem sta zaslužila, da ju slave Slovani. Zato naj se med Slovani posebno letos proslavlja ta v spisih in govorih. Škofje naj z svo gorečnostjo delujejo na to, da ju bo kot svoj proslavila šolska mladina v nižjih šolah, srednjih šolah in vseučiliščih. Saj sta sveta brata v resnici vzvišeni zgled šolski mladini, ker sta se tako odlikovala po učenosti, a sta vendar tako ponižno in požrtvovalno služila Bogu; sredi nevarnosti tega sveta sta ostala čista, nedolžna in sta se utrdila v krščanskih krepostih.

Na svojem apostolskem delu in zgledu sta Slovani sedaj učitelja in vodnika vesoljne cerkvene edinosti; v duhu velikih vzhodnih cerkvenih očetov sta vneto delala za uresničenje Kristusove želje, »da bi bili vsi eno«. Zato sta med Slovani delovala v soglasju z Rimom in sta v Rimu prosila pooblastila za apostolsko delo med Slovani. V Rimu je hotel umreti sv. Ciril, v Rimu je dobil sv. Metod škofovsko posvečenje. Zato reči ni čudno, da sta dva sinova krščanskega Vzhoda postala vse vsem, da bi vse pridobila za vesoljno edinstvo katoliške cerkve: »po domovini se smeta imenovati Bizantince, po rodu Grka, po apostolski misli Rimljana, po apostolskih sadovih pa Slovane!«

»Zaradi tega nam je posebno drago, častiti bratje, da hočete ti dve luči z Vzhoda letos takorekoč še višje dvigniti na svetilnik, da bi kakor nekdanj na zemlji, tako zdaj z nebes svetila vašim narodom in jih spodbujala h krščanskemu mišljenju in življenju.« Slovanska apostola sta namreč vzor vsem stanovom: duhovnikom, redovnikom, Bogu posvečenim devicam sta vzor čistosti in požrtvovalnosti za zveličanje neumrjotih duš, vzor krščanskim družinam in vsem vernikom vseh stanov, kmetom in delavcem, izobražencem, učiteljem in učenjakom, odličnjakom in vsem, ki imajo skrb za javno blaginjo, da bi mogli delovati za mir med stanovi in narodi.

Ob tej priložnosti omenjamo in po zaslugah hvalimo vse, kar so učeni moške vaših narodov v ta namen spisali in izdali; prav tako delovanje in širjenje Apostolstva sv. Cirila in Metoda, posebej tudi velehradske kongrese, ki smo jih že večkrat pohvalili.

Slednjič upamo, da bo vaše proslavljanje tega jubileja, — kateremu se bodo, tako želimo, pridružili tudi drugi narodi — izprosilo obilnost božje pomoči krščanskemu Vzhodu, ki ga tarejo tolike nesreče. Naj bi vsi Slovani pobožno premišljali in vneto izvrševali, za kar je prosil umirajoči Ciril: »O Bog, pomnoži Cerkev z novimi množicami in združi vse v edinosti...«

To je v medlih besedah posneta vsebina apostolskega pisma, ki po vsebini in po namenu gotovo spada med najvažnejše dokumente naše cerkvene zgodovine. Kakor čujemo, se v Rimu ne bodo zadovoljili s tem pismom z dne 13. februarja, marveč bodo Cirilov jubilej po posebni želji sv. očetu proslavili z največjimi slovesnostmi. Slovesnosti se bodo vršile najbrž pred binkoštnimi prazniki. Tako se na apostolskem prestolu še sedaj visoko ceni ciril-metodijska ideja, kakor so jo cenili papeži Nikolaj I., Hadrian V. in Janez VIII., ki so blagoslovljali delovanje sv. Cirila in Metoda.

Prazni upi samostojnih demokratov.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Samostojni demokratje so v zadnjem času raznesli vesti o tem, da so radikali z njimi stopili v stik in jim ponudili vstop v vlado. Pri tej priliki so posebno opozarjali na to, da je provosod. min. Milan Srškić glavni vodja teh radikalov. Milan Srškić je vse te vesti odločno zanikal. Istotako lahko s polno odločnostjo trdimo, da ka-

kih namer za pogajanje s samostojnimi demokrati ni bilo, niti ni za to potrebe. Če bi bila potreba za razširitev vladne koalicije, potem samostojni demokrati gotovo ne pridejo v poštev. Vesti, ki so jih spustili v javnost, so najboljše dokaz o preloženem stanju njihove stranke in samo odkrivajo pobožne želje samostojnih demokratov.

Proti koncu proračunske debate v načelu.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Načelna debata o proračunu se bliža koncu. Prijavljenih je samo še par govornikov. Nato se bo vršilo glasovanje v načelu. Ker preostaja za načelno debato samo še malo časa, se bodo od ponedeljka dalje vršile skupščinske seje dopoldne in popoldne, da se proračun lahko do 1. aprila sprejme. Debata je dosedaj potekala mirno. Prvotni poskusi radičevcev in samostojnih demokratov so ostali brez uspeha in bodo gotovo ostali tudi za nadalje.

Današnja seja je bila povsem mirna. Radičevca poslanca Neudorferja je poslušalo le kakih deset poslancev.

Pred dnevnim redom je skupščinski predsednik dr. Subotić odgovarjal na pismeno vprašanje samostojnih demokratov glede napada na njihovega poslanskega tovariša Kecmanoviča, katerega je sinoči na ulici napadel bivši predsednik črnogorske vlade Jovan Plamenac in ga s palico udaril po glavi, tako da je Kecmanović zadobil rane. Napadel ga je radi tega, ker je Kecmanović v svojem govoru govoril o Plamenčevem slučaju. Poslanci SDS se vprašali predsednika, kaj namerava pred-

sedništvo narodne skupščine storiti, da dobi napadeni poslanec popolno zadoščenje.

Predsednik dr. Subotić je odgovoril, da je, še preden je prejel pismeno vprašanje, takoj s posebnim aktom o tem obvestil notranjega ministra in od njega zahteval, da da narodnemu poslancu Kecmanoviču polno zadoščenje in da se pozove Plamenac na odgovornost radi napada na Kecmanoviča.

Nato je skupščina prešla na dnevni red. Prvi je govoril zemljorajnik Dimitrije Vujić. Govori o strankarstvu in da je proračun prevelik, dalje o davkih in o zmešnjavi, ki vlada v upravi. S proračunom ni zadovoljen. Navaja nasilja posameznih organov in izjavlja, da bo glasoval proti.

Radičevca Neudorfer je kritiziral proračun in govoril o zapostavljanju Hrvatov na vseh mestih.

Poslednji je govoril radičevca Robićek.

Nato se je seja zaključila. Prihodnja seja bo v ponedeljek. Na dnevnem redu je nadaljevanje načelne proračunske debate.

Dunajske tajne zaloge orožja za Bolgarijo?

Dunaj, 5. marca. »Neuigkeitsweltblatt« doznava od verodostojne strani, da so bile tajne zaloge orožja v dunajskem arzenalu, ki so jih oblasti te dni zaplenile, namenjene za Bolgarijo. Za kupčijo je stal velik zaupnik republikanske zveze, ki se je že opetovano pečal s tajnim odpošiljanjem orožja v inozemstvo. Republikanska zveza o vsem tem ni bila poučena. Za orožje je bila dogovorjena ogromna vsota. Proti koncu minolega in v začetku te-

kočega leta so se mudili na Dunaju oficijelni zastopniki Italije, Albanije in Grčije, ki so se pogajali zaradi nakupa orožja. Dejansko so funkcionarji, ki jim je bilo poverjeno uničenje orožja, prikrili ogromne množine orožja in ga prodali navedenim državam, pri čemer so zaslužili velikanske vsote. Mnogokrat so bili kupci tudi enostavno opeharjeni in niso dobili plačanega orožja.

Ženevske zakulisne zanimivosti.

Berlin, 5. marca. (Izv.) Nemška delegacija za Ženevo je odpotovala. Merodajni krogi izjavljajo, da Nemčija ne namerava nobene akcije zaradi predčasne izpraznitve Porurja. Nemčija noče, da bi to vprašanje postalo predmet političnih kompenzacij in bo počakala z njim tako dolgo, na nasprotna stran ne bo zahtevala za izpraznitev dalekosežnih političnih kompenzacij. Pač pa bo igralo v Ženevi veliko vlogo nemško-poljsko vprašanje. Nemčija je pripravljena za sporazum na podlagi, da se poljska izgonna praksa začne trgovinskih pogajanj izpremeniti in da se doseže sporazum tudi glede nekkih gosp. pravcev.

Posebno pozornost vzbujajo v tukajšnji javnosti vesti, da bo skušala Anglija v Ženevi pridobiti Francijo in Nemčijo za skupni boj proti Moskvi. O razpoloženju priča poročilo, ki ga glede te stvari razširja berlinska »Telegraphen Union«. Poročilo pravi: Nemčija se ne bo dala »speljati« s svojega političnega pravca in bo skušala le pospešiti svojo spravo s

Francijo in Anglijo, kar je predpogoj za izpraznitev Porenja in Posarja. Politika Nemčije nasproti Rusiji je točno določena v berlinski pogodbi, ki se bo trdno držala. Vsak poizkus Francije in Anglije, ki bi kot kompenzacijo za koncesije na zapadu zahteval izpremembo nemške politike nasproti Rusiji, bi zadel na enodušen odpor nemškega javnega mnenja.

v Ženeva, 5. marca. (Izv.) Zunanji ministri dr. Stresemann in državni tajnik von Schubert bosta jutri na potu iz San Remo dospela semkaj.

Ženeva, 5. marca. Jutri prispo na zborovanje sveta društva narodov zunanji ministri Briand, Chamberlain, Stresemann, Beneš in Zaleski. Predsedstvo pripade topot po vsej priliki Stresemannu.

v London, 5. marca. (Izv.) Zunanji ministri Chamberlain je danes odpotoval v Pariz, odkoder odide na zborovanje Društva narodov v Ženevo.

Zaleski o poljskih odnošajih z Anglijo, Nemčijo in Rusijo.

Dunaj, 5. marca. (Izv.) Poljski zunanji ministri Avgust Zaleski se je včeraj na svojem potu v Ženevo ustavil na Dunaju in imel pogovor z zveznim kanclerjem dr. Seiplom. Zaleski je nato sprejel časnika in jim podal izjave o aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih.

Glede odnošajev z Nemčijo je rekel Zaleski, da bo rad porabil priliko v Ženevi za pogovor z g. Stresemannom o vprašanju trgovinskih pogajanj. Poljska vlada je vedno pripravljena na obnovo pogajanj pod pogojem, da se pritegnejo v pogajanja vsa vprašanja, ki spadajo v trgovinsko pogodbo, kot celota.

Na vprašanje, če je resnica, da teko med Poljsko in Anglijo pogajanja za ustvaritev skupne fronte proti Rusiji, je Zaleski odgovoril: »Pooblašcam vas, da izjavite, da so vse take vesti naravnost nezmislne.

Zgodilo se ni prav nič, kar naj bi zblizalo Anglijo in poljsko na podlagi sovraštva proti komurkoli. Gotovo je, da angleško gospodarstvo in politično zaupanje nasproti Poljski narasča, toda to je le posledica poljske mirovne politike. Anglija je prepričana, da bi mogla Poljska v angleški mirovni politiki igrati veliko vlogo in da to tudi hoče. Vse delo Poljske v Društvu narodov je usmerjeno v ohranitev miru. Zato se ji je priznala pravica do ponovne izvolitve v svet Društva narodov. Izrečno in odločno izjavljam, da ni nikdar nihče, najmanj pa angleška vlada skušala pridobiti Poljsko za to, da bi se utvarila proti Sovjetski Rusiji neka skupna fronta. Na kaj takega sploh ni misliti. V svoji mirovni politiki polaga Poljska posebno važnost na miroljubne in dobre odnošaje z Rusijo. Temeljev poljske zunanje politike ne more nič omajati.«

Posl. Sušnik za pomožno osebje in delavce na železnici.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Na intervencijo poslanca Sušnika je danes komisija, ki izdeluje pravilnik o voznih olajšavah na železnicah, pristala na to, da se enake legitimacije, kakor aktivnim in vpokojenim železničarjem, izdajo pomožnemu osebju in delavcem, ako službujejo pri železnici nepretrgoma najmanj eno leto. Iste legitimacije se izdajo provizionistom, miloščinarjem in rentnikom.

PRED ZNIŽANJEM ŽELEZNISKIH TARIFOV.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) V ministrstvu za železnice je posebna komisija dokončala delo o novih železniskih tarifih. Njeni predlogi se bodo predložili tarifnemu odboru. Po teh predlogih se bodo vsi tarifi, posebno za osebni promet, znatno znižali.

IMENOVANJE V VETERINARSKI STROKI.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Danes je bil podpisan ukaz, s katerim se veterinar g. Hugo Turk imenuje za oblastnega referenta v Smederevu.

ČLAN UPRAVNEGA ODBORA NARODNE BANKE ZA SLOVENIJO.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Jutri se bo vršil glavni letni občni zbor delničarjev Narodne banke. Na tem občnem zboru se bo izvolil član upravnega odbora za Slovenijo namesto pokojnega dr. Trillerja. Popoldne se je pri predsedniku Narodne banke vršila seja ožjega odbora delničarjev. Na tej seji se je sklenilo, da se volijo vsi stari člani, namesto dr. Trillerja se za Slovenijo izvoli v upravni odbor veletrgovci in komisar trgovske zbornice Ivan Jelačin ml.

NOV MADJARSKI POSLANIK V BELGRADU.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Novi madjarski poslanik na belgradskem dvoru baron Pavel Forster, ki je imenovan namesto de Horyja, bo prihodnje dni sprejel v posebni avdienci pri kralju, da mu izroči poverljiva pisma. Forster je bil dve leti po prevratu v Belgradu, dosedaj pa je bil v Haagu.

ZBOROVANJE PEN-KLUBA V BUDIMPEŠTI.

Belgrad, 5. marca. (Izv.) Madjarski prosvetni minister grof Klebelsberg je pozval PEN-klub (poeti, esejisti, novelisti) v Budimpešto. V imenu tega kluba je tja odpotoval znani pisatelj Veljko Petrović, da bo uredil vse potrebno za potovanje naših umetnikov v Budimpešto.

Dr. Laza Marković nima nikakega poslanstva.

Glede izjav dr. L. Markovića nasproti peštanskim časnikarjem objavlja belgradska »Politika« pojasnilo merodajnih činiteljev, ki naglašajo, da g. dr. Laza Marković nima nikake politične misije in nikakega pooblastila za politične izjave. Merodajne izjave o naših odnošajih z drugimi državami, med temi tudi z Madjarško, bo te dni podal v narodni skupščini zunanji minister dr. N. Perić.

Italija pripravlja v Albaniji revolucijo?

Newyork, 5. marca. »Newy. Times« pri naša iz Tirane poročilo, da pripravlja Italija v sporazumu z Ahmed begom revolucijo, da bi tako v zmislu italijansko-albanskega pakta dobila priliko za oboroženo intervencijo v Albaniji. Vojaške priprave na otoku Sasseno in pri Valoni so dovršene in se Italiji ni treba bati nobenih protestov Jugoslavije. Priprave za revolucijo vodi Šejkat bej iz Elbasana.

Angleška politika.

London, 5. marca. Spodnja zbornica je z 271 proti 146 glasovom odobrila vladno politiko nasproti Rusiji. V zgornji zbornici ni bilo glasovanja, vendar se je večina govornikov izrekla za vladno politiko.

V spodnji zbornici je vlada zahtevala 950.000 funtov kredita za vojaško akcijo na Kitajskem. Delavska stranka zahtevo pobija.

Vojni proračun za l. 1927. znaša 41.556.000 funtov, za 1935.000 funtov manj nego lani. Armada se je zvišala za 7100 mož.

Kmetijska zbornica.

Zahteva SLS je, da dobi tudi kmetijski stan svojo stanovsko zbornico. Minister dr. Kulovec je to zadevo postavil v svoj program že v bivši Davidovič-Koroščevi vladi in seveda tudi sedaj, ko je ponovno prevzel kmetijski resor.

Neki belgrajski nasprotniki kmetijskih zbornic v tej stvari napadajo kmetijsko ministrstvo in na razne načine spravljajo to zadevo v javnost. »Jutro«, ki mu je seveda vsak paberik dober, da mu nudi priljubljenost napadati ministra, ki je pristaš SLS, je to zadevo pograbilo, jo zabelilo z lažjo in se na dolgo razpisalo, kako je SLS tudi to točko svojega programa opustil.

Program SLS je izraz volje našega naroda, to priznava tudi »Jutro«. V tem programu so kmetijske zbornice ena najpomembnejših točk. Te zadeve ni premaknil noben minister doslej še niti za las naprej. Dr. Kulovec pa je že izdelal načrt za kmetijske zbornice in ga bo, čim bo to mogoče, spravil pred skupščino. Tako izvršuje SLS voljo našega kmeta.

»Konstruktivna politika«.

Kadar je bila SDS v družbi z radikali v vladi, kadar so voditelji SDS izdali lastno stranko, da so prišli v vlado, kadar so se vodile strašne volitve »Narodnega bloka«, tedaj ni bilo v državi radikalnih policajev. Sedaj, ko imamo najmirnejši in naprednejši vladni sistem, ki z malo večino vztrajno premaguje vse težave in rešuje državne posle v splošno zadovoljstvo, sedaj so se v »Jutru« znašli »radikalni teroristi in policaji, ki bi bili že davno izginili, če bi ne bilo SLS, ki jih je rešila.«

Če bi jutri Pribečević na kakršenkoli način mogel zlesti v vlado s prav istimi radikali, bi bili seveda ti vsi dobri in zlati. Tako pa, ker SDS ne marajo, polni »Jutro« predale z napadi na radikalni policijski režim.

Če bi bil Pribečević minister, bi bila klerikalna opozicija protidržavna, renegatska, ker pa sedi SLS v vladi in dela pri vodstvu države ter popravlja, kar je SDS zagrešila in pokvarila, ker se sedaj razmere mirno konsolidirajo, ker se vrača mir, red, zanesljivost in stalnost v državno upravo, zato je politika SLS destruktivna.

Resnično najprimernejša zaveznika sta sedaj Radić in Žerjav, »Jutro« pa je takih »politikov« vredno glasilo.

Kaj delajo naši ministri?

»Delavska politika« se zopet prav sirovo zaletuje v naše ministre. Dr. Gosarja sicer pusti to pot v miru, ker je iz vrst lastnih pristašev dobila take proteste, da jo je minilo veselje nadaljevati to kampanjo, zato pa si je izbrala za tarčo to pot dr. Kulovca in ing. Serneca, ki ju vprašuje kaj da sta že naredila.

Kaj takega kakor Anton Kristan naši ministri gotovo ne delajo, bi lahko mi kratko odgovorili. Ker pa nismo tistih manir kot »Delavska politika« in ker moramo po njenem pisanju soditi, da sploh ne ve, kaj se godi v državi, zato ji lepo pojasnimo, da je dr. Kulovec samo z odpravo carin na umetna gnojila koristil slovenskemu malemu kmetu več kot vsi njegovi predniki. Minister Serneč si je stekel zaslugo, da se na njegov ukaz in s podporo, ki jo je nakazal, gradita že dve cesti v Sloveniji. Po zaslugi slovenskih ministrov bo Slovenija vsajeta med pasivne kraje, ki so deležni državne podpore v prehrani. Naši ministri so izposlovali, da se zniža dohodnina, in končno je vlada, v kateri sede naši ministri, odstranila iz naše uprave režim, pod čigar patronanco so se izvršili krvavi dogodki v Trbovljah. Če bi se nič drugega dobrega ne zgodilo pod sedanjo vlado kot samo to, je to tako zadovoljenje za vse delavstvo, da bi D. P. morala vsaj molčati. Če noče pravično ocenjevati dela sedanje vlade.

Dr. Šavnikova tajna okrožnica.

Z ozirom na našo brzojavko iz Beograda pod gornjim naslovom, priobčeno v štev. 51. »Slovenca« z dne 4. marca 1927, smo prejeli sledeči popravek:

Ni res, da je delegat izdal vsem davčnim oblastvom okrožnico, v kateri daje referentom navodila, kako naj leta 1927. vršijo svojo službo, res pa je, da je delegat v jedini, glede odmere 1927 izdani okrožnici davčnim oblastvom predpisal termine, do kdaj morajo biti odmere osebnih davkov dovršene.

Delegat ministra financ: Šavnik.

• • •

K temu popravku g. delegata dodajamo iz lastne iniciative sledeče: Takoj, ko smo sprejeli popravek, smo se pobrigali, da se o zadevi natančno in zanesljivo informiramo in smo dognali, da je bil gospod, ki je dal to zadevno informacijo našem belgrajskemu poročevalcu v svrhu priobčitve, mistificiran. Delegat dr. Šavnik ni v letošnjem letu izdal še prav nobene okrožnice, ki bi se kakorkoli mogla tolmačiti v smislu, kakor ga je podtaknil neznani vir informatorju našega belgrajskega poročevalca. Radi tega nam je žal, da se je na podlagi take mistifikacije naredila g. delegatu krivica, kar od nikogar ne naprošeni iz lastnega nagiba izjavljamo in pri tem izrekamo le iskreno željo, da bi poziv k omi-

ljenju davčne prakse, ki ga je izdala sedanja vlada po finančnem ministru, prav razumelo vse davčno uradništvo v Sloveniji.

Esdeesarska politična morala.

Proti »terorizmu« SLS dirja »Jutro« vse blazno. V ljubljanski in mariborski oblasti bi morali dati jutrovcem na razpolago kar največ mest, dasi so neznatna manjšinica. Ker SLS za to nima smisla, je »Jutro« hudo. V istem času, ko SDS zahteva v Sloveniji zase posebne privilegije, ki bi jih morala deliti SLS, če bi hotela veljati v »Jutru« za demokratično, pa SDS tam v bližnjem Karlovcu o vseh teh lepih rečeh kot so demokracija in sporazumno delo nič ne ve. Tam v Karlovcu ima SDS reci in piši en glas večine v oblastni skupščini. Manjšino, ki ima en glas manj kot večina, tvorijo radičevci in radikali. Radičevci hočejo sporazum. Stranke so se dogovorile v toliko, da so izvolile skupščinskega predsednika, ki je SDS in izvolile 6 članov oblastnega odbora, med katerimi so 3 SDS, 2 radičevca in en radikal. Do tu je šlo. Sedaj pa grozi nevarnost, da se bo sporazum razbil na trmi SDS, ki hoče imeti še predsednika oblastnega odbora. Torej večino odbora, predsednika skupščine, predsednika odbora, vse z enim glasom večine, to je »sporazum« SDS! Če kdo takega sporazuma ne razume, potem ni pravoveren SDSar.

Enoten nastop bosenskih oblasti.

Bosanski oblastni odbori se bodo sestali na skupen sestanek, da se dogovore, kako naj vodijo upravo v posameznih oblastih po enotnem načrtu, tako da bo uprava vse Bosne ostala nedeljena in enotna. Odbori vseh bosanskih oblasti so sklenili, da sestavijo predvsem kolikor mogoče enake proračune, da se s skupno zahtevo obrnejo na osrednjo vlado, da jim prepusti gotove davke in posle, tako da bodo oblastne skupščine imele povsod enako kompetenco in razpolagale s sorazmerno enakimi finančnimi sredstvi.

Glavno državno nevarnost

Je zdaj našlo »Jutro«: »Ta je v policijskem sistemu radikalstva, ki zamenjuje državo s partijo in jo njej v vsem podrejuje.«

No, pa je samo treba malo prelistavati »Jutro« iz časov mogočnega SDS arskega policijskega režima, kjer se je vsak dan tolklo na prsa: Država smo mi! In ni zastoj rekel član radikalnega kluba o svoji partiji: Kar je pri nas slatega, tega smo se navzeli od samostojnih demokratov. Ti so bili naša nesreča.

In kaj je rekel nekdanji g. Stjepan Radić, ki se danes brati z g. Pribečevićem? Največja državna nevarnost je SDS. Ild. itd. Policijski sistem je v naši državi upeljala SDS, ko je prvič dobila oblast v roke. Pod homogeno radikalno vlado je ta sistem takoj vidno popustil, dokler se ni potem pod PP-vlado ta sistem, ki je smatral sebe za državo, zopet razmahnil in uganjal po Orjuni pravente orgije nasilja. Samostojni demokrati so si takrat pridobili slavno ime »policijskodemokrati« — v cel državi jih noben opozicijski list ni drugače imenoval — in to ime se jih bo držalo, dokler bodo strašili po naši Jugoslaviji.

Beleške

△ V tolažilo sebi in celemu obupanemu SDS-arskemu taboru si pusti »Jutro« zdaj iz Beograda telefonirati sleherni dan kilometer-ska poročila o »nevzdržnem stanju sedanje vlade« in novih kombinacijah, v katerih središču je seveda vedno le SDS. Okoli SDS se zdaj suče celi politični položaj naše države. Tudi vesela večerja, ki so jo imeli v četrtek bosanski radikalni poslanci, na kateri so se zedinili, da je treba samostojni demokratiški stranki ponuditi vstop v vlado, tudi za ceno žrtvovanja »klerikalcev«, in sicer kar s tremi ministri, med njimi celo najvažnejšim: ministrstvom za zunanje zadeve. To je tisti večer zvedel »Jutro« dopisnik oziroma ga je nekdo potegnil oziroma se mu je vse to sanjalo. Drugi dan pa je iz vrst samostojne demokratske stranke doznal, da taka ponudba sploh še ni bila stavljena. A da se te samostojne demokratske vrste zavarujejo proti nevarnosti, da ne bi ta ponudba morda le še bila stavljena, so izjavile Jutrovemu dopisniku: »Bila bi v tej obliki tudi popolnoma nesprejemljiva. Samostojni demokrati smatrajo, da bi vstop v sedanjo vlado pomenil samo krpanje situacije.« Pri tem je namreč »Jutro« dopisnik že pozabil, da so bosanski radikali ponudili samostojnim demokratom vstop v vlado tudi za ceno žrtvovanja »klerikalcev«, da bi potem-takem to ne bila več sedanja vlada in sedanja situacija, ampak nova vlada in nova situacija, ki ne bi potrebovala nobenega »krpanja« več... Kakor ga tudi ne potrebujejo »Jutrova« situacijska poročila, ker so tako raztrgana, da jih je ena sama luknja, skoz katero kuka mali Moric in se smeje imenitnemu dovtipu, ki ga je spet naredil s to edino spasonosno (beri špasonosno) SDS, ki se jej od vseh strani ponuja vlada, a je ona noče sprejeti, niti za tri ministristva, niti za ceno žrtvovanja klerikalcev, niti za krpanje situacije...

△ Odstranitev SDS-arskih velikih županov je seveda »Jutro« zadela v dno njegove državotvornosti in s patriotskim ogorčenjem konstatira, da je SLS spet tam, kjer so »de-

struktivne sile«, in da dokazuje, da se ni ničesar naučila. Sposobni uradniki se upokojujejo (ali sta gg. Baltić in Pirkmajer upokojuje na?)... Mesto plodnega sodelovanja nasilja malih mogotcev. Tako zdaj »Jutro«. Med tem je pa cel mesec iz teh »malih mogotcev« samo norca brilo, češ da nimajo niti toliko moči, da bi mogli odstaviti te dva velika župana. »Jutro« se res ni ničesar naučilo in se nikoli ne bo.

△ Zelo huda na g. Pucelja radi njegovih napadov na radikale v narodni skupščini je zdaj belgrajska »Samouprava«, glavno glasilo radikalne stranke, in piše: Ti napadi bodo še zelo neprijetno zadeli samega g. Pucelja osebo. V daljšem toku in razvoju političnega življenja bo imel g. Pucelj še priliko občutiti, koliko mu je ta napad škodoval. So v politiki stvari, ki enkrat za vselej zapirajo politično kariero. Po presenečenju, ki ga je tak napad bivšega člana sporazumne vlade proti stranki, s katero je bil on skupaj na državni upravi, izzval, se mora oceniti to kot težka politična napaka. — G. Pucelj bo na to najbrže skomizgnil z rameni in si rekel: Ena polomija več ali manj pri takih polomijah, kaj za to! Minister smo pa le bili in to nam ni škodovalo. Za našo nadaljnjo politično kariero pa bo že poskrbel dr. Gregor Žerjav, saj smo spet prijatelji, kakor smo nekdanj bili...

Napake jugoslovanske politike napram Angliji.

Belgrajska »Politika« nadaljuje svoje razprave o politiki Velike Britanije. V uvodniku dne 4. t. m. opozarja na veliko napako prejšnje srbske in sedanje jugoslovanske države, da nista nikdar poskrbeli za tesnejše politične in kulturne zveze z Anglijo. V diplomatskem kadru nikdar ni bilo zadostno število ljudi, ki bi bili obvladovali angleški jezik in na mednarodnih konferencah je mogel le redko kak jugoslovanski državnik izpregovoriti z angleškimi predstavitelji neposredno kako besedo. Naše dijaštvo je le v najredkejših slučajih študiralo na angleških šolah, kaki kulturni stiki se niso gojili. Tako smo ostali drug drugemu tuji. V svetovni vojni so bile naše zveze z Anglijo pač tesne, saj je Anglija zlasti na polju človekoljubja vedno veliko storila za nas, a kasneje je po naši krivdi vse zastalo. To se nam sedaj grenko povrača. (Mi se s temi mislimi »Politike« popolnoma strinjamo. — Opomba uredništva.)

DEMANTI ČLANKOV »POLITIKE« GLEDE ANGLIJE.

Beograd, 5. marca. (Izv.) Od merodajne strani se izjavlja, da članki »Politike«, naznašajoči se na angleško politiko nasproti naši državi, ne odgovarjajo dejstvom. »Politika« je bila objavila neke dokumente, ki naj dokazujejo, da je smer angleške zunanje politike naši državi sovražna.

Izjave v ogrskem parlamentu.

Budimpešta, 5. marca. O priliki proračunske debate je včeraj v parlamentu govoril zunanji minister Valko. Rekel je, da je v kratkem pričakovati ukinjenja vojaške kontrole. Odnosaji nasproti inozemstvu so večinoma že urejeni. Reka za ogrsko gospodarstvo danes še nima prevelikega pomena. Razvojne možnosti pa obstajajo.

Nato je govoril ministrski predsednik grof Bethlen. Rekel je, da mora Madžarska slediti nemškemu zgledu in iskati zblizanja z nasprotnimi državami. Iz tega pričnanja stremi ogrska vlada za zblizanjem s svojim južnim sosedom. Ko si Ogrska prizadeva, da reši vprašanje dohoda do morja, nikakor nima namena, da bi kalila jugoslovansko-italijansko razmerje in tudi nikakor noče biti ozadje obkroževalne politike proti Jugoslaviji, prav tako pa ne more biti orodje proti Italiji naperjene politike. Govornik je nato obžaloval, da se je ponesrečila svoječasna namera, da bi se sklenila z Rusijo trgovinska pogodba. Edina ovira, da se razmerje z Rusijo ne more urediti je propaganda III. internacionale.

Novi nemiri v Maroku.

v London, 5. marca. (Izv.) »Daily News« poroča iz Tangerja, da je prvič po prognavstvu Abdelkrima prišlo do resnih spopadov v Maroku. V Tangerju so včeraj čuli grmenje lofov. Iz Tetuana dospelo osebe pripovedujejo, da so uporniki pobili več špancev. Iz Djebelhaba, 15 milj južno od tangerske cone, sporočajo, da se tamošnji rodovi pripravljajo da v prihodnjih dneh napadejo španske postojanke. Smatrajo te dogodke kot posledico pariških razgovorov glede spremembe tangerskega statuta.

R. Macdonald o Mussoliniju.

London, 5. marca »Evening Standard« objavlja Macdonaldov članek o Benitu Mussoliniju. Macdonald ugotavlja, da vodi Mussolini imperijalistično zunanjo politiko. Ta politika je dvosmerna in nevarna. Nasproti manjšim sosednim državam je napadalen. Tako je njegov nedavni pakt z Albanijo izzval padeč jugoslovanske vlade in usvaril med balkanskimi državami prepričanje, da jim preti nevarnost. To prepričanje še podkrepljujejo množestvilne pogodbe, ki jih je Italija sklenila z dru-

gimi državami in ki so deloma političnega deloma vojaškega in deloma gospodarskega značaja. Ta politika g. Mussolinija je nevarna in ogroža mir.

Mehiški poslanik zapustil Washington.

Washington, 5. marca. Mehiški poslanik Manuel Tellez je včeraj zapustil Washington, kamor se ne povrne več. Washingtonska vlada je v svoji zadnji noti ostro protestirala proti sovražni propagandi. Telleza in menda zahtevala njegov odpoklic. Coolidge namestila baje sedaj ko je senat zaključil zasedanje, z vsem povdarkom izvajati svojo politiko proti Mehiki.

Turčija in Italija.

Pariz, 5. marca. »Temps« primaša po carigraskem listu »Milliet« članek vplivnega politika posl. Mahmud beja. Mahmud bej piše, da je spopad med Turčijo in Italijo neverjeten. Za tak spopad ni nobenega resnega razloga ne gospodarskega ne političnega. Treba je le vpoštevati realizem g. Mussolinija, ki ni mož, ki bi se gnil za fantastičnimi cilji.

»Narodna Enciklopedija« in »Službene Novine«.

(Mal komentar k razsodbi upravnega sodišča.)

V štev. 49 dne 2. t. m. je »Slovenec« na kratko priobčil pod naslovom »Za pravice naših občin« razsodbo upravnega sodišča celjskega z dne 24. februarja 1927, štev. A 80/26/11, s katero je to sodišče ugodilo pritožbi občine Vinice zoper odlok velikega župana, ki je naročil za vse občine »Narodno Enciklopedijo«, sočasno pa ukazal občinam, da jo morajo (obvezno!) naročiti in sprejeti. Ta upravni akt (odlok velikega župana) je torej upravnemu sodišču razveljavilo v vsem obsegu zaradi nezakonitosti ter s tem za vse občine, ne le za Vinico veljavno izrekel, da občin ne veže nikakoli dolžnost, naročiti ali sprejeti to zanje sploh nepotrebno ter po neprizadeži sirani indebite naročeno delo. — S tem je vprašanje »Narodne Enciklopedije« ne le za občine, ampak tudi za šole, končno rešeno, to se pravi: pokopano. Naročiti in sprejeti je namreč ni treba niti prvimi niti drugim.

Odprto pa je ostalo tudi po navedeni razsodbi upravnega sodišča vprašanje glede obveznega naročanja »Službenih Novin«. — Tam pravi namreč upravno sodišče: V kolikor je tožba naperjena zoper odlok okrajnega glavarja v Črnomlju glede naročbe »Službenih Novin« za občine, se (tožba) kot nedopustna zavrne. »Slovenec« je bil priobčil izrek upravnega sodišča ne pa utemeljitve. Zato bi se utegnili razsodba glede naročitve »Službenih Novin« napačno tolmačiti tako, kakor da bi bila po tej razsodbi naročitev za občine obvezna. Pa ni tako!

Upravno sodišče utemeljuje namreč iz zgolj formalnih razlogov izrečeno zavrnitev pritožbe tako: »V kolikor je tožba naperjena zoper odlok okrajnega glavarja v Črnomlju... glede naročbe »Službenih Novin«, je moralo upravno sodišče tožbo zavrniti v zmislu čl. 24., odst. 3 upravnosodnega zakona kar kratkoma (tehnični izraz za to je: a limine) z odlokom kot nedopustno. Zoper izpodbijani odlok okrajnega glavarja je namreč tako po določbah čl. 18 upravnosodnega zakona kakor tudi po oblihi načelih veljavnega postopka za obča upravna oblastva bila dopustna pritožba na višje upravno oblastvo. Ker se tožiteljica te možnosti ni poslužila, je podan slučaj čl. 24., odst. 3 upravnosodnega zakona... itd.

To se pravi: Okrajni glavar je izdal svoj ukaz (na kakršenkoli pritisk, to je postranska reč) v prvi stopnji. Zoper njegov ukaz bi se bila morala pritožiti občina Vinica v upravnem postopanju na še eno višje upravno oblastvo, to je na velikega župana. Občina pa je šla ter združila svojo pritožbo zoper ukaz glede naročbe »Narodne Enciklopedije«, ki je pa prišel do čisto drugega oblastva, to je neposredno od velikega župana. Zato je bila ta pritožba napačna in zato se je morala zavrniti od upravnega sodišča, ne zato, kakor da bi bila v stvari sami neutemeljena. Pač pa je bila tožba zoper ukaz velikega župana glede »Narodne Enciklopedije« pravilna ter ji je upravno sodišče tudi ugodilo.

Skromen prostor nam ne dopušta, da bi se bavili s tem obširneje. — Za naše občine bo zadostovalo, ko jim povemo, da vsled zavrnitve omenjene pritožbe vniške občite, v kolikor se nanaša na naročitev »Službenih Novin«, nikakor niso dolžne jih res naročiti. Kakor smo dejali, je upravno sodišče moralo zavrniti pritožbo iz zgolj formalnih nagibov, ne da bi se bilo spuščalo v meritorno presojo, ker to stori po zakonu ni bilo dolžno. Zato je napačno misliti, da so vsled te rešitve občine sedaj prisiljene naročati »Službene Novine«. Nikakor ne! Če pride zopet kak nov ukaz naj se kar mirno — toda pravočasno in pravilnim putem zopet pritožijo. —

Iz pričujočih pojasnil je razvidno, kako važno je, da so občine na jasnem ne le, kdaj in zoper kaj imajo pravico pritoževati se, ampak posebno še, katere so tiste prizivne stopnje (instance), na katere morejo vlagati pritožbo.

Knjige Mohorjeve družbe širijo pravo, plemenito in krščansko izobrazbo. Z njih čitanjem se resnično napreduje, postaneš pravno boljši

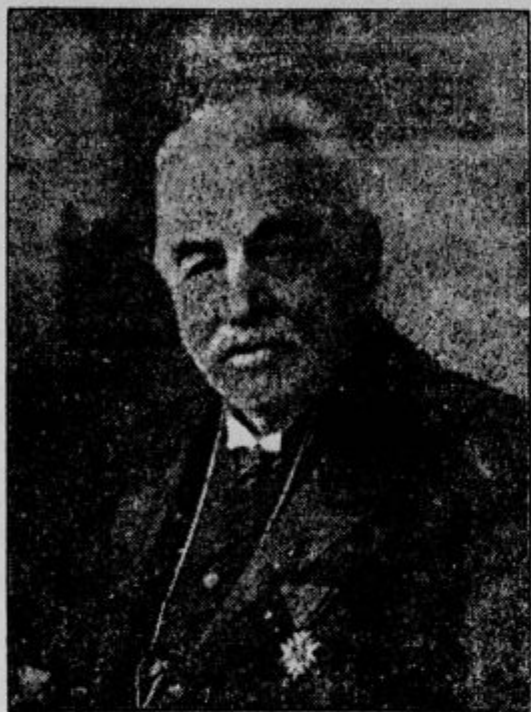
Kaj se godi doma

80 letnica g. prošta Matije Randra.

(Slika v »Ilustriranem Slovence«.)

Dne 24. februarja 1927 je obhajal mil. g. prošt Matija Randl v Dobri vasi 80 letnico. 18 gospodov duhovnikov iz pliberske in dobrolske dekanije se je ta dan zbralo k sodaliteti v njegovem gostoljubnem domu v Dobri vasi. V imenu sodalitete ga je pozdravil g. župnik Sekol, v imenu duhovščine g. svetnik Knidman in pliberski g. dekan Hribar. G. župnik Poljanec je kot zastopnik slovenskega ljudstva proslavil g. prošta kot vztrajnega, razumnega rodoljuba, ki za svoje ljudstvo ni samo delal, ampak tudi molil in trpel. Tak mož zasluži, da mu vsa Slovenija čestita in posnema njegov vzgled. Bog ga ohrani še mnogo let v krogu dragih mu koroških Slovencev!

85 letnica g. I. N. Rögerja.

Dne 7. marca t. l. praznuje naš somešan gosp. Janez N. Röger star. 85 letnico svoje starosti.

Rojen Ljubljčan je ustanovil leta 1861. malo trgovino na Ambroževem, prej Zlitem trgu, ki jo je pol stoletja uspešno vodil. Vkljub svoji poklicni zaposlenosti se je posvetil vedno v obilni meri dobrotelnosti ter obsemu blagru. Skoraj 50 let je bil mestni oskrbnik ubožnih za Poljanski okraj, 26 let član mestnega zdravstvenega sveta. Tudi je z vnezo sodeloval pri dolgotrajnih in utrudljivih posvetovanjih povodom raznih epidemij ter glede naprave ljubljanskega vodovoda, in je v potresni dobi opravljal težaven, večkrat razburiliv posel ubožnega očeta za dva mestna okraja. Za te zasluge je dobil opetovano laskava priznanja s strani g. župana Hribarja, dr. Tavčarja in dr. Periča. Predvsem pa je z nenavadno vnezo aktivno sodeloval skoraj 40 let pri Vincencijevi družbi, kateri je bil blagajnik in predsednik stalne konference, ter podpredsednik centralnega sveta. Izvoljen je bil kot delegat za Kranjsko pri Državni zvezi dobrotelnih zavodov na Dunaju, kamor je večkrat na svoje stroške potoval in pospeševal blagotvorno organizacijo v svoji domovini s podporo Državne zveze.

Ko je odločil vsled visoke starosti ta mesta, je bil izvoljen za častnega predsednika Vincencijeve družbe.

Država.

Od mnogih članov Mohorjeve družbe in tudi od nečlanov je dobilo podpisano uredništvo vprašanja o knjigi *Država*, ki jo je spisal dr. Leonid Pitamic, vseučiliški profesor v Ljubljani in jo izda letos Mohorjeva družba za doplačilo med svojimi publikacijami. Ker je knjiga že v tisku, se zdi podpisnemu uredništvu, ki je imelo vpogled v ves rokopis, najbolj pripravno, da na razna poizvedovanja odgovori na ta način, da poda kratko vsebino te zanimive knjige.

Kaj je torej vsebina te knjige?

V prvem delu »Bistvo države« podaja avtor svoje naziranje o bistvenih znakih države, obenem pa tudi vsebino in kritiko najvažnejših teorij. Iz podanega pojmovanja poskuša avtor v drugem delu »Državne oblike« razpredeliti te oblike v take z enotnim najvišjim organom, in v take z več najvišjimi organi. V prvo grupo spadajo despotija, absolutna monarhija, absolutna demokratska in aristokratska republika. (Prehod od absolutne do reprezentančne demokracije je institucija »referenduma«, kar avtor obravnava v posebnem poglavju. Referendum se uveljavlja haš v najnovejši dobi.) V drugi grupi piše avtor o historičnih oblikah stanovske monarhije in stanovske republike, ki jih danes ni več. Za pretvoritev teh oblik v moderne države so bile odločilne tri ideje: najprej ideja reprezentance (predstavništva) in ločitve oblasti. Po teh načelih so se oblikovale: kon-

Gosp. Röger je tudi med ustanovniki in odborniki Društva za varstvo in oskrbo zamejarskih otrok, ter je za svoje zasluge zabeležen v častni knjigi tega dobrotelnega društva. Obenem je pokrovitelj mladinskega patronata.

S strani najvišjih cerkvenih in svetovnih oblasti se je priznala njegova dobrotelna delavnost z visokimi odlikovanji. Dikči ga red Sv. Silvestra, ki mu ga je podaril sv. oče Leo XIII., častna priznanja pa so mu dospela s strani rimske stolice tudi od sv. očetov Benedikta XV. in Pija XI. ter prevzvišenih kardinalov in škofov.

Sivolasemu jubilarju, ki šteje med najstarejše ljubljanske meščane in ki je gojil, kot vzoren katolik in zvest domačin, dobrotelnost v smislu prave krščanske ljubezni do bližnjega ves čas svojega dolgotrajnega življenja, želimo, da bi ga Bog ohranil še nadalje čilega in zdravega do skrajne mere človeškega življenja!

Požar na Gorenjskem.

Dne 4. t. m. zjutraj ob treh se je oglašila po Mošnjah gasilska tromba in zvonovi so ob ne navadni uri dvignili ljudi. Kaj se je reklo: »Ves Podvin je v ognju!« Pa pogorelo je le ostrišje na manjšem izmed obeh gospodarskih poslopj in veliko butar v podstrešju. Gasilci so bili hitro na mestu in so ogenj omejili. Ogenj je nastal po nesreči. Prejšnji večer se je do desetih zvečer kurilo v spodnjih prostorih pod kotlom. V stropu pa je 10 kvadratnih centimetrov velika luknja, ki so jo opazili šele po požaru. Skozi to je morala priti ena ali več isker, in drobovje, ki je bilo nakopičeno že več let pod butarami, je jelo tleti in nastal je strašen plamen.

Trgovina z dekleti v Ljubljani.

Pogosto smo brali v časopisih iz južnih krajev države, zlasti iz Bosne, da so zaprli to ali ono osebo radi najbolj umazane trgovine, ki si jo je mogoče misliti, namreč z dekleti. Ta slučaj se je ponovil sedaj tudi v Ljubljani.

Ze dalj časa se je opeščalo v Ljubljani, da izginjajo neznanckam mlada dekleta in tudi mi smo že večkrat poročali o slšnih slučajih. Ljubljanska policija je prejela mnogo ovad o izginjanju deklet in slučaj je nanesel, da ji je padel v roke eden takih propalih eksistenc, ki mu ni dšalo nobeno pošteno delo, temveč se je raje bavil s sramotno trgovino z dekleti.

Več načinov je, s katerimi poslujejo posredovalnice za prodajanje deklet. V Beogradu, Sarajevu itd. obstojajo cele agencije, ki s pomočjo inšeratov v časopisju vabijo dekleta na jug, ponujajo jim izvrstno službo, dasti je znano, da morajo na jugu služkinje in hišne delatice za sramotno nizko plačo kot črna živina. Po navadi pa tem dekletom te posredovalnice ne preskrbe poštenih služb, nego jim svetujejo, naj vstopijo — v javne hiše. In dekleta, v obupu in na cesti, brez kruha in zaslužka, dolgo časa oklevajo, nazadnje pa jih je mnogo, ki store ta obupni usodepolni korak ter se usuznajo sramoti. Nekateri brezvestni trgovci pa naravnost s silo prisilijo dekleta, da vstopijo v bordel!

V Ljubljani sta imela dva taka muslimanska trgovca iz Novske najetega podaganta Ludovika Slaparja, rojenega l. 1900. v Trčku in stanujočega v Ljubljani na Zaloški cesti. Ta po poklicu sicer delavec, se je izdal za slikarja umetnika, v resnici pa je spretno nastavljal mreže žrtvam, ki jih je spravljal pod pretvezo dobrih služb v Bosno. Nastopal ni pod svojim pravim imenom, temveč temveč se je predstavil kot Ludovik Härtler, Kvas, Marinko itd. Čeprav ni nikjer ničesar zaslužil, je bil vendar vedno eleganten in je imel vedno mnogo denarja.

Dekleta je v Ljubljani lovil na vse mogoče načine. Tako je pred tedni štital v nekem ljubljanskem časopisu, da išče mlado deklo boljše službo. To je bila Amalija S., ki je služila pri neki družini pod Rožnikom. Slapar se ji je predstavil kot Ludovik Härtler ter ji objubil izvrstno službo v Novski v Bosni s 1500 Din mesečne plače! Dekle je res nasledil ter mu že v Ljubljani izročilo 1000 dinarjev zahtevanega predeluma na nagrado za posredovanje. Vsedel se je z njo na vlak, ter jo že

v Zalogu zapustil. Dekle se je pripeljalo do Zagreba, nekaj dni tvalo sem in tja in čakalo na dozdvenega Härtlerja, ki je res dospel, toda zopet izobil od nje 500 Din ter odpravil deklo v Sanac v Bosni. Tu sta muslimanska trgovca zaklenila Amalijo v hotelsko sobo ter jo skrbno nadzorovala. Hotela sta nekaj časa počakati, da jo čim dražje prodasta. Le naklonjenosti neke osebe v hotelu se ima Amalija zahvaliti, da je mogla oddati na pošto pisma, naslovljena na policijsko ravateljstvo. Na podlagi dole ovadbe je policija osvobodila Amalijo iz njene ječnice ter aretirala Slaparja, alias Härtlerja v Ljubljani. Dne 21. februarja je bil Slapar obsojen pred sodiščem po § 96 radi goljufije. Policija pa je dalje preiskovala zadevo in je odkrila, da se je Slapar že dalj časa bavil s trgovino z dekleti. Po ostrem zaslišavanju je priznal, da je poleg Amalije spravil še štiri dekleta v Bosno, katerim pa ne ve imena.

Policija ima v evidenci preko štirideset mladenk, ki so izginile na skrivnosten način iz Ljubljane. Sedaj bo dognala preiskava, koliko teh nesrečnih žrtv ima na vesti Slapar.

Naša dekleta pa bo to afera opozorila na previdnost.

Dobro bi bilo tudi, če bi javne oblasti posvetile malo več pozornosti raznim južnim posredovalnicam za službo, pod katerimi se večinoma skrivajo zavodi za trgovino z dekleti. Razne oferte in ponudbe boljših služb s strani teh posredovalnic so zavzele zadnji čas izredno sumljiv obseg.

Proti usmiljenkam.

V Stev. 52. »Slovenec« z dne 5. t. m. se navaja, da se je splošna bolnica v Mariboru pridružila neki akciji proti usmiljenim sestram v bolnicah v Sloveniji. Z ozirom nato izjavljam kot upravnik splošne bolnice v Mariboru, da mi o kakršni koli akciji proti usmiljenim sestram ni ničesar znano in bi se taki akciji tudi ne mogel pridružiti. Prepričan sem, da zaslužijo usmiljene sestre za svoje nesebično in požrivalno delo veliko več priznanja in podpore celokupne javnosti, kakor pa so je bile dosedaj deležne. — Maribor, 5. marca 1927. — Primarij dr. Janko Dernovšek, upravnik splošne bolnice v Mariboru.

Samomoril in požari.

Poročilo v Slovence z dne 1. marca 1927 št. 48 je v toliko dopolnil, da se je Karol Ozvald sam v samomorilnem namenu obsedel v glavo. Hotel si je že prej enkrat končati življenje s tem, da je pil lizol. Njegovo stanje je brezupno.

Dne 1. marca so našli mrtvega blapca Alojzija Šparovec, ki je služil pri posestniku Kranjcu pri Sv. Anđ v Slov. goricah. Oddal si je dva strela s samokresom v trebuh; ker se ni zaostavalo, so je nato še obesil. Umrl pa je vsled ran povzročenih po strelu. Imenovani je bil drugače miren, priden fant in trezen. pač pa je bil duševno nekoliko omejen, dan pred smrtjo je nenavadno več pil.

Jeseni 1925 je bilo v kratki dobi izvršenih več požigov v Zavrhu, župnija Sv. Rupert v Slov. goricah. Razburjenje je bilo tedaj veliko, posebno ker se ni moglo izslediti storilca. Od tega časa je bilo zopet mirno in se je razburjenje že pleglo. Dne 23. februarja so pogoreli ponoči svinjaki posestnika Friderika Zifko v Sp. Volčini pri Sv. Ruperta. Kot osumljenca so zaprli gospodarjevega viničarja Friderika Kečič. Dne 2. marca zvečer ob pol 8 je izbrhnil v hramu Lize Zemljič v Zavrhu št. 4 ogenj, ki je v kratkem uničil hišo in gospodarsko poslopje. Lastnica ni bila zavarovana. Ob deveh je začela goreti viničarja posestnika Simona Čeh v Črnučenškaku št. 30, ki je oddaljena komaj 1000 korakov od prej imenovanega požarišča. V tej viničarji ni nikdo stanoval. Škoda je po zavarovalniški kriti. Očividno je povzročila ogenj zlobna roka. Kot osumljenca so privedli v zapor Janeza Janžekoviča, posestnika v Črnučenškaku, ki se je dal popolnoma mirno odvesti Njegov brat je tudi v zaporu, ker je osumljen požiga svojega gospodarskega poslopja v Šetarjevi.

V isti noči malo pred polnočjo se izbruhnil požar v Radehovi, pol ure od trga Sv. Lenart v gospodarskem poslopju zakoncev Letnik, ki je uničil v kratkem celo poslopje, dve breji kravi, vozova in vse stroje, ker so ljudje prepozno zapazili ogenj. Lastnika sta bila sicer zavarovana, vendar trpita še občutno škodo. Kot osumljenca so

zaprli sosedo posestnika Franca Markeža in hčer Jožeto, ki sta grozila s požigom zaradi sporov, ki jih je imela ta družina z zakoncem Letnik.

Pred odkritjem starega zločina?

V številki 29. z dne 6. februarja t. l. na strani 3 v 3. koloni smo objavili članek pod gorenjim naslovom. Po vsebini članka sta se žutila osebno obdolžena in žaljena g. Jožef Burja iz Novega trga št. 29 in g. Marija Weiss iz Novega trga št. 2. Izjavljamo, da smo bili mistificirani in da je vsebina tega članka bila izmišljena, ker radi najdenega okostja sploh nikogar zaprli niso in se pred objavo tega članka tudi ni pojavil noben sum zoper kako določeno osebo. Zato tembolj obžalujemo, da je ta članek bil objavljen, kateri je moral v javnosti izzvati domnevo, da se dolžita v članku omenjenih dejanj zgoraj imenovani osebi. Zato priznamo in izjavljamo, da se je z objavo tega članka storila krivica tema osebama, da ni g. Jožef Burja v nikakršni zvezi z morebitnim starim zločinom in da v taki zvezi tudi biti ne more, ker je on prišel iz Amerike leta 1921, dačim so zdravnikji ugotovili, da je okostje golovo že več desetletij staro. Tudi izjavljamo, da nimamo prav nikakega povoda dvomiti, da je razmerje g. Jožeta Burje napram njegovim službodajalki g. Mariji Weissovi popolnoma korekno in radi preključimo popolno neutemeljeno obdolžitev priležnosti. Tudi izjavljamo, da nam ni nič slabega znano o žganjetoču g. Marije Weissove, zlasti ne moremo vzdrževati trditve, da se temkaj popiva. S tem dajemo imenovanima popolno zadoščenje in poudarjamo, da je ta naša izjava popolnoma iskrena.

K samomoru srednješolca Kuharja.

Dodatno k včerajšnjem poročilu poročamo, da je izvršil, kakor smo domnevali, v Rečici pri Bledu samomor dijak pete realke Vinko Kuhar, doma iz Mokronoga.

Vinko Kuhar je bil osemnajst let star mladenič, sin uglednega in premožnega mizarkega mojstra v Mokronogu. Prva leta na realki je izdeloval šolo z odliko, zadnje čase pa je začel, kar potrjuje tudi njegovo zadnje pismo, v slabo družbo. Tu je doživel nekaj, kar ga je popolnoma potrl, tako da je zamemiral učenje in se naveličal življenja. Slabo izpričevalo nikakor ni moglo biti vzrok samomoru, ker je bil fant nadarjen in bi po pričakovanju prof. lahko prestopil v višji razred.

V petek dopoldne je prišla, kakor smo poročali, na ljubljansko policijo brzojavka, da so našli na Bledu obešenega dijaka. Na Bled se je takoj podal sin g. Graparja, pri katerem je Kuhar stanoval, in ta je ugotovil, da je samomorilec res identičen z Vinkom Kuharjem.

Za drugim pogrešanim dijakom Francem M. ni dosedaj še nikakih sledov.

K umoru pri Stari Cerkvi.

Umor na progi Kočevje—Stara Cerkev o katerem smo včeraj poročali, se je moral izvršiti nekako ob tričetrt na 6 zjutraj, ker od vasi ni prostor umora odaljen več kot 10 minut in je bilo umorjenčevo truplo že gorko. Pokojni Oton Kautsky je bil tudi muzikant, in je večkrat igral na harmoniko po gostilnah in v zabavo tovarišem. Aretirali so že štiri osumljence, med njimi celo eno žensko. Očividno je tudi, da je zločin izvršil domačin, ki ga je dobro poznal in vedel za uro njegovega odhoda na delo. Dognano je od komisije, da ni bil ustreljen, nego udarjen večkrat po glavi s kakim topim orodjem, pa s tako silo, da mu je kost ličnico čisto razbil in udri.

Naznanilo!

Kdor želi letos imeti prvovrstno in najmodernejšo slikarjio, naj naroči le pri trdk

Ivan Martinc, slikar in pleskar
Ljubljana, Poljanska c. 20
Cene konkurenčne in solidne.

Cena knjigi, ki bo zelo lepo opremljena in bo obsegala okrog 30 pol (ne 20, kakor je v »Glasniku« objavljeno) je za člane izredno nizka. Tržna cena bo znatno viša.

Uredništvo publikacij Družbe sv. Mohorja.

★

France Vodnik:

Dom in svet.

Dom in svet obhaja letos jubilej. Tam, kjer ni več vere in velikega pričakovanja, bo prešel ta jubilej neopaženo mimo; nasprotno pa bo zapustil svetlega hipa sijaj povsod, kjerkoli na dnu pod površino lažnivega videza še vedno, kljub vsem množestvilnim zunanjim stiskam, tli svetli ogenj slutenj o večnostni ceni lepote, sproščajoče nas vezi, ki nas vežejo na svet minljivih stvari. Pričevanje o nji, skrivnostni tolažnici in rešenici, nam daje tudi ta knjiga, radi česar ne sme preiti mimo nas neopažena.

To, kar nam nudi pričujoči zvezek, ki odvarja štirideseti letnik, ni sicer najvišja oblika stvariteljske popolnosti, ki bi se morda n'koli ne mogla preseči; a kljub temu smo vsi veselo presenečeni v svojem pričakovanju spričo teh močnih dokazov kulturne plodnosti. Kajti to so naposled vseeno priče v podtalnem bučanju duha, ki radostno veje v osrčju naše slovenske zemlje, kliče in hrepeneč po novem rodu — klicarju svojem v puščini časa.

Tu nam sicer nista dana prilika in možnost, da bi obširno poročali o posameznih producentih in njih prinosih ali pisali oceno — za to bo čas ugodnejši ob sklepu letnika. Tukaj omenimo samo, da v razmerju leposlovnege in prosvetnega dela leži poudarek na slednjem, kar se mi ne zdi samo slučajna ali premišljena uredniška zamisel, ampak čutim globljo vzročnost v duhovni krizi časa, ko so vse sile intenzivno usmerjene v iskanje novih osnov življenja in ustvarjanja. Prav to se mi zdi, da so znaki in priče novega časa.

Zdi se, da sedanji trenutek zahteva od nas le splošnih misli, a v prvi vrsti smo prepričani, da gre danes predvsem za nesporno opredelitev mesta in cene te revije v okviru kulturnega slovenstva; gre dalje za izkristaliziran odnos slovenskega naroda do glasnika našega najglobljšega duhovnega življenja, do oblikovalca naše najvišje in najpopolnejše kulturne forme, do zakonodajavca in sodnika naše najskrivnostnejše usode.

Ta odnos nam danes narekujeja notranja nujnost in neobhodnost, ki zahtevata od nas brezpogojno pokorščino duhu časa. Ob štiridesetletnem jubileju se namreč zavedamo velikega pomena lista, ki predstavlja k a t o l i š k o umetnostno revijo. Imam tukaj-le vprašanje za vas, Slovenci, zlasti še za vas, ustvarjalci: ali ste se že kdaj v mračni pomisli sklonili nad skrivnostno globoko dejstva, da je Dom in svet revija, ki pomeni borbo slovenske zemlje za enoto in skladnost Boga in človeštva ter njega manifestacije, kulture, ki

Dnevne novice

★ **Novi veliki župan ljubljanske oblasti** g. dr. Fran Vodopivec je v soboto 5. t. m. prevzel svoje posle. Stranke bo veliki župan sprejemal vsak torek in petek od 10—13. ure izjemši praznike.

★ **Osebnost.** Okrajni glavar Stanko Masič je imenovan za ministerjalnega tajnika v ministrstvu za notranje zadeve. Prideljen je k oddelku za Slovenijo.

★ **Telovadna akademija Jugoslovanske orlovske zveze** je radi tehničnih ovir preložena in se bo vršila v začetku meseca aprila t. l. Predsedstvo J. O. Z.

★ **Proučevanje slov. umetnosti** je po prizadevanju naših strokovnjakov rodilo že bogate sadove. Zadnja leta smo oteli pozabi dragocene spomenike. Največ zaslug za to si je pridobil neumorni konservator dr. Fr. Stele, ki nam je odkril vrsto najstarejših fresk. Svoje bogato znanje je strnil v knjigi *Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih*. Ta knjiga nam je prva podala celotno zgodovino našega stavbarstva, slikarstva in kiparstva od najstarejših časov do danes. Knjigo krasijo množica lepih slik, ki nazorno pojasnjujejo tekst. Delo je pisano v lahkem načinu in zelo živahno. Založila jo je Nova založba v Ljubljani. Cena za kartoniran izvod je 50 Din.

★ **Spomladanska potovanja po Jadranskem morju.** Jadranska plovdba na Sušaku namerava letošnjo pomlad prirediti več zabavnih potovanj po Jadranskem morju. Potovanja se bodo vršila z luksuznim parnikom »Karadordec«, ki ima 12.400 ton. Za prvi dve potovanji, ki se vršita začetkom aprila, je število udeležnikov že kompletno. Tretje potovanje bo od 26. aprila do 6. maja ter bodo udeležniki posetili Trst, Benetke, Dalmacijo in Crno goro. Četrto potovanje z istim programom se vrši od 9. do 19. maja, peto od 22. do 31. ma, zadnje potovanje pa od 4. do 13. junija. Cene za ta potovanja se gibljejo med 2950 Din in 5.150 Din po kabinah in razredu. V teh cenah so vračunani vsi stroški prevoza, prehrane in prenočišč. Podrobnejši podatki se dobe pri Tourist Office, Ljubljana, Dunajska cesta 1., ki obenem sprejema obvezne prijave.

★ **K poletnemu voznemu redu.** Direkcijo državnih železnic v Ljubljani opozarjamo, da upoštevajo pri izpremembi poletnega voznega reda v maju pri naši lokalni železnici splošno ljudsko željo, da izpremeni dopoldansko vožnjo vlaka na progi Ljubljana—Vrhnika. Namesto ob poldesetih naj bi dopoldanski vlak odhajal z Vrhnike ob polenajstih. S to izpremembo bi bilo ustrezno splošni želji in potrebi domačinov in tujcev. Kdor ima na Vrhniki kratko opravilo, lahko opravi z zamudo enega dopoldneva, dočim pri sedanjem voznem redu zamudi cel dan, ker v eni uri od 8. do 9. ure ne more ničesar opraviti, ker je postaja precej oddaljena od središča našega trga. Ako bi odhajal vlak ob polenajstih, bi bilo na Vrhniki prihajajočim tujcem zelo ustrezno, ker jim je dana možnost, da svoja opravila tekem dopoldneva lahko izvršijo. To je še zlasti potrebno, ker tudi na progi Ljubljana—Rakek nimamo s postaje Verd nikake zveze z Ljubljano med dnevnim časom od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Pa tudi vsem domačinom iz Vrhnike in okolice bi bila taka izprememba pogodi, ker bi vrhniški vlak dospel v Ljubljano s tako izpremembo že ob 11 in je za manjša opravila prav ugodno, da se vračajo domačini že s popoldanskim vlakom ob pol 2. uri. Isto tako je velikega pomena dejstvo, da bi Vrhniki, ki dobe pošto ob 9 zjutraj, že tekem dopoldneva lahko opravili najnujnejše stvari, bodisi, da gre za hiter odgovor v trgovskih stvarih ali pa se lahko po prejemu pošte še isto dopoldne odpeljejo z vlakom. Prosimo, da

direkcija drž. železnice upošteva naše upravičene želje po tej izpremembi in poletni vozni red v tem smislu izpremeni.

★ **Znano je, da je pri loteriji za društveni dom v Trbovljah glavni dobitnik padel na srečko, ki jo je kupilo jeseniško delavsko konsumno društvo.** Ko bi videli Lončarjevo Nežo, kako se je jezila in robantila, ko je zato zvedela, kajti imela je baš to srečko na ponudbo za nakup. Prodajalka v konzumu ji je na vso moč prigovarjala, in kdo zna bolje hvalliti kako stvar kot naše konzumske podajalke, da naj jo kupi in kupi? Pa je bilo vse zastoj. Sedaj pa ima Neža za svojo trmoglavost. Toda od tistih dob je pa pametnejša ter ne odkloni nobene srečke več, češ, da se ne bo več jezila, ker ji je zdravnik povedal, da ji jeza škoduje. Vsak teden kupi po eno srečko katoliškega delavskega prosvetnega društva na Jesenicah, včasih pa, kadar »ta starega« opehara, če se da, pa še po dve. Da se tudi vi ne bodete jezili, ko bodo srečke vlečene, kupite jih tudi vi in sicer še danes, da vam ne bo žal, kakor je bilo žal Lončarjevi Neži.

Loterijski odbor
za zgradbo novega prosvetnega doma
na Jesenicah.

★ **Zadeva pravilnika rudarskih bratovskih skladnic.** Znano je, da se je ponesrečeni Žerjavov pravilnik za bratovske skladnice že dvakrat prenehal, zadnjič decembra m. l. na anketi ministra za šume in rude. Na tej anketi je bilo v več točkah mišljenje ločeno. Dana je bila naloga g. dr. Obersnelu iz Jesenic, ki je Žerjavov pravilnik popravil, da tudi še te točke popravi, oziroma različna mišljenja spravi v sklad. Šlo se je za upravo blagajin in za odpust delavcev itd. Ko bo g. dr. Obersnel popravljene točke ministrstvu predložil, se je reklo, da bo minister za šume in rude pravilnik lahko takoj podpisal. G. dr. Obersnel je v teku nekaj tednov svojo nalogo rešil in poslal pravilnik v Belgrad v podpis. Čez par dni pa pride dopis iz ministrstva, da je bil med tem časom ministrstvu predložen drug popolnoma novi pravilnik za bratovske skladnice v podpis. Odkod ta pravilnik izvira, se ne ve. Alarmirani so bili vsi oni, ki so bili na anketi navzoči, kakor gg. gen. ravnatelj TPD Skubic, dr. Obersnel in Sober iz Zagorja. Ti so vložili na ministrstvo takoj protest in prosili parlamentarne klube za pomoč. Zadeva je velevažna. Stvar je treba razrešiti, zato je opozarjamo na to tudi širšo javnost.

★ **Pozor!** V zadnji nedeljski številki smo svarili javnost pred nakupom 2½% državne rente za vojno škodo po razpečevalcih, ki ponujajo ta papir na obročna plačila. V mislih smo imeli nekatere belgajske in zagrebške trditve, ki pošiljajo svoje agente v Slovenijo, skušajo prodati te obveznice po pretirano visokih cenah. To opozorilo pa ni bilo naperjeno proti ljubljanskim trdkam in bankam, ki se pečajo s prodajo teh obveznic in se zadovoljujejo z znatno manjšim dobičkom, ki znaša le ½ do ¾ dobička gotovih belgajskih in zagrebških trdk. Tako smo se prepričali, da računa neka belgajska trdka za vojno odškodnino pri 16 obrokih 38 Din za obrok, druga trdka v Ljubljani pa le 30 Din. Razlika znaša torej pri komadu 128 Din.

★ **Obisk bolnikov drž. zdravilišča na Golniku.** Občinstvo se opozarja, da so vsled širjenja hripe (influenca) obiski tukajšnjih pacientov do nadaljnjega prepovedani. Ukinitve te prepovedi se bo pravočasno priobčila. — Vodstvo zdravilišča Golnik.

★ **Razpis mesta agrarnega geometra.** Razpisuje se službeno mesto agrarnega geometra pri komisariju za agrarne operacije v maribor-

ski oblasti z začasnim sedežem v Ljubljani in prejemki 1. skupine II. kategorije drž. uradnikov, ter vsa mesta agrarnih geometrov pri komisarijih za ljubljansko in mariborsko oblast, ki se izpraznijo tekom tega razpisa ali zaradi njega. — Pravilno kolkovane prošnje je vložiti najkasneje do 24. marca t. l. pri pokrajinski komisiji za agrarne operacije v Ljubljani, županijska (vladna) palača, Bleiweisova cesta, II. nadstropje, vrata št. 20. — Prošnje je treba opremiti z listinami, ki jih zahteva čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih ter izkazili o dosedanjem službovanju.

★ **Mnogi nemški listi** priobčujejo inserate znanega Scherlovega Reiseführerja, kjer se na zunanje jako lep način dela učinkovita reklama za domačo in inozemsko zdravilišča. Toda med temi najdemo našo Crikvenico pod naslovom Tschecho-Slowakeil. Naj poklicane instance poskrbe, da se to popravi in za bodoče take napake sploh onemogočijo.

★ **Mlada Bredac.** Pevski krožek Glinca-Viš priredi v nedeljo, 6. marca, ob polosmih zvečer v društvenem domu opereto »Mlada Bredac«. K prireditvi vljudno vabi odbor.

★ **Umrli** je 27. februarja v Bičju, župnija Št. Jurij pri Grosupljem ga. Uršula Goroneli roj. Novak, posestnica in podpor. članica prost. gas. društva. Pogreb je pričal, kako je bila pokojnica priljubljena in spoštovana. Pogreba se je tudi udeležilo 30 uniformiranih gasilcev. N. v. m. p.

★ **Skupščina »Oblastnega središča slovenske trezne mladine v Ljubljani«** se bo vršila letos v Mariboru 19. marca 1927. Prostor se jevi naknadno. Ob tej priliki se pozivajo vsi odrasli abstinenti v Mariboru in mariborski oblasti, da prisostvujejo skupščini, ter da se ob tej priliki po možnosti ustanovi posebno društvo »Treznost« za mariborsko oblast.

★ **Veleposestvo Oskarja Koslerja v Orteneku.** Agrarna direkcija je rešila z odlokom z dne 18. januarja 1927 št. 2341-26 pritožbo, katero so vložili agrarni interesi proti odluku okrožnega agrarnega urada št. 541 z dne 30. marca 1926 glede udržitve agrarnih objektov veleposestva Oskarja Koslerja v Orteneku. Ta rešitev je na vpogled vsakemu agrarnemu interesentu med običajnimi uradnimi urami pri mestnem magistratu ljubljanskem, gospodarski urad, Mestni trg 27-I. od dne 7. marca skozi osem dni, to je do včevši 14. marca 1927. V tem času je tudi proti imenovani razsodbi agrarne direkcije dopustna pritožba na ministrstvo agrarne reforme. Pritožbo bi bilo vložiti pri okrožnem agrarnem uradu v Ljubljani. Da agrarni interesi lahko varjejo svoje pravice in tega poziva ne prezro, je dal mestni magistrat ta oglaš nabit na magistratni deski, dalje ga je v dnevnikih in končno javno razglasil potom okrajnega načelnika za Barje.

★ **Vsa društva in organizacije, pozor!** Dne 26. maja 1927, na Vnebohod, se vrši v Petrovčah slavnostno odkritje spominske plošče vsem padlim vojakom lavantinske škofije. Vsa društva in korporacije se prosijo, da to vpoštevajo ter na dan 26. maja ne priredijo nobenih konkurenčnih prireditev. Dalje se vsa društva tudi prosijo, da se po možnosti udeležijo lepe spominske slavnosti v Petrovčah.

★ **Zoper metljavost.** Ministrstvo za kmetijstvo je nabavilo 2500 zavojev zdravil proti metljavosti. Ta zdravila se razdele med uboge kmetovalce, pri katerih živini se je pojavila ta bolezen.

★ **Dančni uradniki v Sarajevu groze s štrajkom.** Ker so jim bančni zavodi ukinili nekaj dosedanjih ugodnosti, so sklicali uradniki za 13. t. m. javen šhod, na katerem bodo poročali o pogajanjih njihove organizacije z delodajalci in sklepali o nadaljnjih ukrepih.

★ **Sodniki beže iz državne službe.** V Šibeniku odhajajo najboljši sodniki v zasebne

poklice, tako da je tamošnje sodišče v veliki zadregi, kako bo moglo poslovati.

★ **Italijanski konzularni urad na Sušaku.** Na Sušaku se bo ustanovil italijanski konzularni urad, da bodo ljudje, ki sicer ne spadajo v obmejno cono, mogli dobiti vizum na Sušaku. Sedaj je treba dobiti namreč vsako dovoljenje od konzula v Zagrebu.

★ **Nepoholjšljiv tat.** K tej notici v »Slovenec« z dne 27. februarja pod rubriko »Iz pred sodišča smo prejeli sledeči popravek: Omenjene mlinarice v Zg. Šiški sploh ni. Ukradeni orlovski kroj je zločinec prodal onkraj Logatec, nekako pri Kalcih predno te razcepi ceste na Idrijo oz. proti Planini dvema delavcema za 200 Din. V članku omenjena sin Ločnikarjeve ter neki Ivan Cerašta ena in ista oseba, kateri so bile poleg kroja ukradene tudi obrtne listine.

★ **Zopet izginil deček.** V Zagrebu je izginil dijak drugega gimnazijskega razreda Štefan Pantelič. Padel je, pa ni hotel več domov.

★ **Vse za nacijo.** Na pepelnico sredo zjutraj so zaključili dubrovniški orjunaši svojo zabavo s tem, da so napadli radičevce. Pretepali so se s palicami, boksaarji in z vsem, kar je prišlo pod roke. V pretepu sta težko ranjena en orjunaš in en radičevce. Orjunaš je Rafael Treven, poštni uradnik rodom iz Slovenije, na radičevski strani pa Pero Demović, mesarski pomočnik. Lahke rane sta dobila še dva orjunaša in en radičevce.

★ **Novi točaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo** se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 4. aprila 1927. Prospekti, pojasnila in vpisovanje v prodajalni trdke Ant. Rud. Legat in Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

★ **Vašo delazmožnost si znatno povečate z uživanjem Radenske mineralne vode.** Poakusite!

★ **Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, oložnost, migrena, pomanjkanje spanja** se morejo s Franz-Josef grenčico kmalu odpraviti. Znanstvena ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« v uporabi za najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specijerskih trgovinah.

★ **Nogavice, vezene in žepne robce** kupite najceneje v trgovini Osvald Dobeč, Ljubljana, Pred školijo 15 in Sv. Jakoba trg 9.

★ **Pri nakupu testenin** zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

★ **Novo »Tungsram« radio** cevi MRx in MRy. Trdka Tungsram donaja dve novi cevi, koje je nazvala MRx in MRy. Obe se razlikujeta od starih tipov v tem, da imata dve žarni niti, pa sta »vred« tega manj občutljivi pri razgrevanju. Razen tega sta ti dve paralelno spojeni žarni niti mehniški tako konstruirani, da je emisija zelo konstantna. MRx je univerzalna cev, ki pa ima posebne prednosti kot cev za nizko frekvenco, ker daje razen velikega ojačenja močno anodno strujo. MRy je izrazita cev za skrajno ojačenje, ki že pri malih naporih glasno in brez hibe reproducira. Oba tipa cevi tvorita akordirano garnituro, ki daje v odgovarjajočih zvezah najboljše rezultate.

Priporočam veliko zalogo
modrocevi, otomanov, vsakovrstne mreže, zložljive postelje, divane itd.
Velika izbira žime, afrika (Seegrass) vedno v zalogi in najceneje prodaja
Franc Jager, tapetnik — LJUBLJANA, Sv. Petra nasip šte. 29, poleg »Zmajskega« (preje mesarskega) mostu.

Ljubljana

© **Rok za vpis v Družbo sv. Mohorja** je potekel pravzaprav danes. Vendar še sprejemajo članarino vsa poverjeništa in v Ljubljani tudi Nova založba. Za redno članarino 20 Din dobi vsak član petero knjig, ne samo štiri. Opozarjamo zlasti izobraženstvo na današnji listek »Država«. Kdor se vpiše kot član, samo isti dobi to znanstveno knjigo za tako nizko ceno.

© **Novi gerent Mestne hranilnice** ljubljanske dr. Jurij Adlešič je prevzel posle in sinoči prvič sklical sovet, ki ga tvorijo člani: dr. Anton Milavec, Albin Zajec, Anton Rojina, dr. Roman Ravnihar in ing. Franc Zupančič.

© **Vladni komisar Mencinger** odpotuje danes v nujnih občinskih zadevah v Belgrad, vsled česar odpade prihodnji teden sprejemanje strank.

© **Proslava sv. Alojzija** in sv. Stanislava ob 200 letnici svetništva v nedeljo, 13. marca 1927 ob osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Spored: 1. M. Rožanc: Koncertna korajčna, orkester P. Z. 2. Geslo naše mladine za pozdrav. 3. V. Winkler: Alojzijevska, deklamacija. 4. Bendel: Trnuličica, klavir. 5. V. Winkler: Sv. Stanislav, deklamacija. 6. Mascagni: Ave Maria, orkester P. Z. 7. Dve imeni — ena misel, govori dr. P. Roman Tominec O. F. M. 8. a) St. Premrl: Himna sv. Stanislava, dvoglasni zbor s spremljevanjem klavirja; b) St. Premrl: Sem kakor oljka, zbor in bas solo s spremljevanjem klavirja. 9. Koraki k svetosti, skiptične slike razlaga dr. Gregor Rožman. Vstopnina: rezervirani sedeži 10 dinarjev, sedeži 5 Din in 3 Din, stojšče 2 Din, dijaki 1 Din. Predprodaja vstopnic pri Ničmanu. — Dijski Orel.

© **Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«** ima v ponedeljek, 7. t. m., ob 7. uri zvečer pevsko vajo ženskega in ob 8. uri moškega zbora. Vsi in točno.

ne sme in ne more, če naj je resnično polna in svobodna, ostati brez posvečenja? Mladi rod je položil ves poudarek prav na to problematiko slovenskega kulturnega življenja in ker iz njene ognjene sredine noče v absurdnost brezbožnega larpurlartizma, se je oklenil svetilnika v prihodnost — spontano in v celoti. Kajti tudi tisti, ki sicer še niso prišli, iskajoč v nesigurnosti in razklatosti ceste nazaj do praviro slovenstva, k nam, stoje vendarle na isti ploskvi z nami — saj bi jim sicer usahnili viri življenja. Iz pravca, ki ga je ob svoji štiridesetletnici začrtal DOM IN SVET, skuša ta rod doumeti in doslutiti duhovni lik slovenskega človeka prihajajočih dni.

Zdi se, da se ob svojem jubileju DiS zaveda sam usodnega in pomembnega izbranstva v ognjenem svitu preloma. Prav radi tega slavi svojo štiridesetletnico v znamenju mladosti. Ob tej priliki ne išče priznanja od zunaj — saj živi ne potrebujejo pričevanja mrtvih! Brez blestečih besed se nam predstavlja, sodeč se brezobzirno in pogumno sam, kar je znamenje in priča velike etične kulture — in edino-le na njej more temeljiti idealna borba duha. Ob svojem jubileju Dom in svet vidi umiranje preteklosti in postaja meja med tem, kar je bilo in kar bo.

Gotovo je, da je odpadlo iz preteklosti samo vse tisto, kar ni bilo bistveno, radi česar ni moglo imeti v sebi cene večnostne vrednosti in polnosti življenja. Toda vse to predstavlja le periferije ognjene sredine, koder je kila naša veličastna misel — in ostala je osnova: lubezen do slovenstva in njega manifestacije v polnosti kulturne forme. Tej osnovni

ideji slovenskega naroda skuša DiS najti danes globokejše dno, čistejše, kristalnejše oblike. To je težnja, najti slovenskemu človeku zadnje razodetje in sproščanje v harmoniji in enoti veličastnega katoliškega kozmičnega reda.

Ta jubilej končnoveljavno zatamnjuje varavi blesk nasprotne tradicije, ki premnogim še danes slepi oči, da vidijo v njem še vedno predstavljatelja duha reakcije in konservatizma. To so ljudje nesamostojne misli in sodbe, ujeti v mreže lažnivih tradicij. Drugim pa se zdi — ravno narobe — Dom in svet predstavljatelj slovenskega bogoborstva in prave kulturne forme, inkarnacija Slovenstva. Kot edina reprezentativna revija slovenske kulturne sodobnosti, ki jo je v času usihajočih stvariteljskih sil zjel svež zagon duha in nove dinamike življenja, pomeni Dom in svet danes, ob svoji štiridesetletnici, kulturni fakt slovenske zemlje in zgodovine duha.

1. Vsečina 1. številke DiS je naslednja: Leposlovni del: I. Pesmi: Silvij Sardenko: Trojen obisk: Pri materi, Pri bratu, Pri pevcu. — I. Pogačnik: Božje kraljestvo: Zvon nebeškega kraljestva, Božje kraljestvo, Da sem dete, Reka, Trije zvonovi, V eter. — I. Lovrenčič: Serventeža. — Horatius-Sovrè: Vsiljivi zaplečnik. — II. Leposlovna proza: Matija Malešič: Tam za goro. — IV. Pregelji: Slovenske glose. — Ks. Meško: Eno dopoldne. — France Bevk: Biti — ne biti. — Magajna Bogomir: Balonček v Vineti. — Prosvetni del: I. Članki: Fr. Koblar: Štiridesetletnica. — Tine Debeljak: Dom in svet. — Iv. Vurnik: Vurnikova šola za arhitekturo. — Fr. Čibeji: Problem slovenske izobrazbe. — A. Žigon: Lena Vida. — I. Pogačnik: Peter Dürfler. — M. Jarc: Iz srbsko-

hrv. lirike. — S. Vurnik: Slovensko glasbeno življenje v letu 1926. — II. Zapiski: I. Slovensko slovo: Iv. Cankar, Zbrani spisi, IV. zv. (Fr. K.) — Iv. Tavčarja Zbrani spisi, IV. zv. (Fr. K.) — Juš Kozak: Beli mecesen (Koblar). — M. Pretnar: V pristanu (Fr. Vurnik). — O dramah (Koblar). — Fr. Jaklič: V graščinskem jarmu (J. L.). — Fr. Jaklič: Peklena svoboda (Fr. K.). — Dr. Kl. Jug (Ložar). — 2. Iz tujih literatur: I. Th. Mann: Der Zauberberg (J. Solar). — 2. Polemika: Kaj hočejo? (R. Ložar). — Platnice: Iz naše dnevne kulture. — Prejeli smo v oceno. — Za slovensko akademijo znanosti in umetnosti, za Narodno galerijo. — Ilustracije: Prešernov rokopiš »Lepe Vide«. Pril. I. — Dela Vurnikove arhitekturne šole: Spomenik padlih v Trbovljah (Iv. Vurnik). — Slavokol. — Prehod iz mesta v Tivoli. — Zunanjščina pravoslavne cerkve. — Zunanjščina razstavne paviljona. — Menza za kapelo v Vratih. — Park v Vratih. — Studija fasade. — Arhitektura (Iv. Vurnik). — Prezre pravoslavne cerkve. — Studija angela ob tabernaklju (I. Vurnik). — Spomenik padlih v Bohinjski Beli (I. Vurnik). — Dom in svet izhaja osemkrat na leto. Naročnina znaša letno 100 Din, za dijake 75 Din. Naroča se: Uravnšništvo DiS, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna. Kulturni Slovenci! Naročite vsi Dom in svet!

Najboljša med najboljšimi
je
INDIAN
PASTA
za čevlje.
En sam poizkus,
stalna uporaba.

○ V Zahvali rodbine Slanovec-Dragan sta bili večeraj pomotoma zamenjani prvi dve vrsti, kar pa so cenjeni čitatelji itak sami opazili.

○ Slovesni rekviem za pokojnim polic. obl. nadzornikom Alojzjem Slanovcem se vrši jutri v ponedeljek ob 9. uri v župni cerkvi v Trnovem.

○ Za dr. Peričev spomenik. Organizacija mestnih delavcev Jug. strokovne zveze je darovala za postavitve nagrobnega spomenika pokojnemu delavskemu županu dr. Periču Din 100.—. Delavci in prijatelji posnemajte!

○ Seja Kršč. ženskega društva bo v torek popoldne ob petih v Jugoslovanski ti. skarni.

○ Ze danes opozarjamo cenj. občinstvo na telovadno akademijo, katero priredi Orlovski odsek Št. Jakob-Ljubljana dne 19. marca ob polosmih zvečer v šolski telovadnici na Grabnu.

○ Rokodelski dom. Jutri bo predaval v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ul. 12, g. prof. dr. Josip Jerše. K predavanju vabimo člane in prijatelje društva. Pričetek je ob 8. uri zvečer.

○ Razstava hrvatskih narodnih vezenin. G. Šajnović Anka iz Moslavine blizu slavonske meje priredi od ponedeljka dalje (tri dni) v stekleni dvorani v Unionu razstavo hrvatskih narodnih noš in vezenin.

○ Kulturno politični klub slov. kat. akademičnega starešinstva ima v ponedeljek, 7. t. m., ob 6. uri zvečer v društvenem lokalu svoj redni sestanek. Na sporedu je razgovor o narodnih manjšinah. Prosimo vse gospode, ki so se doslej udeleževali naših sestankov o tem vprašanju, da se sestanaka v ponedeljek gotovo udeležijo. — Odbor.

○ Družba za zidanje nove cerkve sv. Frančiška Asiškega v Šiški ima danes, dne 6. marca, svoj redni občni zbor. Vršijo se ob 5. uri popoldne v samostanski dvorani. Vabljeni vsi!

○ Marijanska kongregacija za gospodične pri Sv. Jožefu v Ljubljani. V ponedeljek, dne 7. marca n. i. shoda, ampak šele v ponedeljek, dne 14. marca.

○ Računovodstvo telefonske centrale Ljubljana 1 se je preselilo v nanovo prirejene prostore telefonske centrale. Dohod iz dvorišča zadnja vrata. Ta oddelek ima začasno telefonsko številko 487.

○ Zalosten dogodek med šolarji. Prejeli smo: Pod tem naslovom ste priobčili v vašem listu z dne 3. t. m., št. 50, notico, ki pravi, da ima šola Sv. Peter pri Ljubljani (poljska šola) na stranišču shranjen možnar, ki je poškodoval roko nekega učenca. Ker je to neresnično, prosim, da priobčite sledeče: Kaiser St., učenec IV. razreda, je kupil dovoljeno 6 mm pištolo in jo je skrival preizkusil na stranišču. Da bi se pok ne skril, je vtaknil roko s pištolo v majhno železno pečico, ki je shranjena na stranišču. Ko je sprožil, se je svinec odbil od železne stene pečice in mu odletel nazaj v roko. Ker je učenec tajil in je delal krivo samo pečico, so nastale razne govorice. S kolesom sem ga takoj odpeljal v bolnišnico, kjer so mu preiskali roko, ki nikakor ni v nevarnosti in je bil učenec v soboto, 5. t. m., odpuščjen iz zavoda. Krivda torej ne leži na šoli, temveč na učencu samem ozir. na oblasteh, ki dovoljujejo, da sme že vsak otrok brez orožnega lista kupiti življenju nevarno igračo. — Skavt-učitelj.

○ 6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za zgradbo stanovanjskih hiš so nadalje podpisali: Jadranska zavarovalna družba, generalno zastopstvo za Slovenijo, 200.000 Din; Ličar Karel, agrarni geometer, 500 Din; Petrovič Ivan, agrarni nadgeometer, 1000 Din; Bydlo Ivan, agrarni višji zemljemerec, 2000 D; ing. Presel Ivan, agrarni višji stavbni svetnik, 5000 Din; Kosec Ivan, čevljarški mojster, 2000 Din; Spende Anton, ravnatelj zemlj. knjige v pok., 2000 Din; Kocjančič Ivan, učil., 1500 D; Suhadobnik Ivan, mag. oficijant, 2000 Din; Rasberger A., trgovina z gramofoni in drugo, 2000 Din; Simončič Milka, uradnica drž. žel., 1000 Din; Dermelj Josip, uradnik drž. žel., 1000 Din; Podporno društvo žel. uslužbencev v Ljubljani 100.000 Din; 98 neimenovanih 127.500 Din.

○ Javen poziv! S prozornim namenom brusi nekdo jezik in razširja vest brez podlage, da so se moji fantje — pet jih je poleg treh deklet — prelevili iz Orlov v Sokole. Trošica (ali troilko, vseeno je) takih tendenčnih vest, katere razširja bodisi iz zlobe ali iz neumnosti, pozivljam javno, da se javi pri meni ter mi iz oči v oči pove, kje ga (jo) tare bolezen. Če je ta le na jeziku, potem ga (namreč jezik) natančno preiščem in pretipljem sam. Zakaj tudi za te vrste bolezni sem jaz dober zdravnik-specialist. — Fran Kristan, Prisojna ulica 3.

○ V Mladinskem domu na Kodeljevem se snuje šahovski klub. — Priteljem mladine, ki imajo kak šah (tudi če manjka kake figure) kateremu bi se lahko odrekli, se tople priporočamo, da ga velikodušno poklonijo mladim šahistom.

○ Mladinski dom, Kodeljevo. Danes priredi dramatični odsek lepo zgodovinsko igro »Garcia Moreno«. Vljudno vabimo k zanimivi prireditvi.

○ Občni zbor Društva slovenskih književnikov se je vršil večeraj popoldne v prostorih Slov. Matica. Po poročilih o društvenem življenju, ki je bilo v pretekli poslovni dobi zelo živahno, se je izvolil za tekoče leto sledeči od-

bor: predsednik: Oton Župančič, podpredsednik: France Koblar, tajnik: Ivan Zorec, blagajnik: Fran Albrecht; odborniki: dr. Igo Gruden, Vida Jerajeva, Josip Vidmar; nadzorstvo: Božidar Borko, dr. Anton Debeljak, dr. Jože Debevec, Miran Jaro, Tone Seliskar.

○ Umrli so v Ljubljani: Frančiška Volan, zasebnica, 62 let. — Franc Klopčar, žel. poduradnik v poklju, 68 let. — Marija Polz, stotnikova vdova, 66 let. — Pavla Jaške, trgovka, 69 let. — Marija Šega, hči tesarja, 16 let. — Franc Gogala, posestnik, 47 let. — Ivan Kraljič, sin posestnika, dve leti. — Jera Bahovec, služkinja, 63 let. — Ivan Kariš, sin ključavničarja, 6 mesecev. — Ivan Marn, zasebnik, 67 let. — Janez Frakelj, delavec, 52 let. — Janez Trobec, zasebnik, 20 let. — Ivan Kure, hiralac, 72 let. — Maks Terček, delavec, 33 let. — Ivan Hribar, dminar, 61 let. — Marija Korkelj, žena užitkarja, 60 let. — Josip Tomše, mestni delavec, 75 let. — Katarina Jamnik, zasebnica, 75 let. — Josip Kompare, žel. uslužbenec, 62 let.

○ Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v juliju 1926 zastavljenih predmetov v četrtek, 10. t. m., ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

○ Gostilna pri »Fajmostru« priporoča belega močnega dalmatince liter 11 Din, za slabokrvno Otelo, liter 11 Din, Stajarec liter 12 Din, Bizeljec liter 14 Din, Portugalka liter 14 Din, Jeruzalemec liter 16 Din, Pikerčan liter 20 Din.

○ Krojno učilišče Potočnik. Ne pozabite, da se prične ta mesec nov krojni tečaj v ponedeljek 7. marca in ogledajte si tudi razstavo krojnih vzorcev in izdelkov v krojni šoli učilišča v Ljubljani, na Starem trgu št. 19.

○ Planinski pomladanski čaj se dobi sedaj v vseh lekarnah pod imenom »Planin-kac« zdravilni čaj (ime postavno zavarovano). Kjer ga ne bi dobili, se obrnite direktno na lekarno: Mr. Bahovec, Ljubljana in Mr. Vidmar, Maribor. (Glej tudi današnji inserat.)

○ Veliko izbiro raznega perila in bluz priporoča Ign. Žargi, Sv. Petra cesta.

○ Vrtnice, nizke, visokodebelnate, vrtnice plezalk, pritlikave marelice, črešnje, višnje, divjo trto, lepotično grmovje, slider za živo mejo, razne trajnice nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam napravo in negovanje vrtov, Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3.

○ Bučno olje najcenejše pri Kolšek, Dunajska cesta št. 47.

Maribor

□ Imenovanje dr. Schaubacha za velikega župana mariborske oblasti je z navdušenjem pozdravila vsa mariborska javnost, le sam.-demokratska »Marburgerica« je prinesla o novih velikih županih prav kratko notico, »Tabor« pa niti ne. Kakor izvemo iz prvih virov, se je pritisnilo od SDS prvakov na uredništvi, da morata oba lista sploh molčati o teh razveseljivih imenovanjih. Mariborski SDS veljaki si zamenjajo nazaj one čase, ko je bila sprejemnica velikega župana v Mariboru sejna soba SDS in urad za zbiranje ter kovanje notic za »Jutro«.

□ Koncert katoliške omladine. Danes ob pol petih se vrši v Götzovi dvorani veliki koncert katol. omladine ob petletnici njene ustanovitve. Nastopi toliko godbenikov z lepimi komadi, kakor se do zdaj pri nobeni prireditvi. Pokazati hoče društvo slavnemu občinstvu, kaj se more doseči z velikim in vztrajnim trudom iz mladine delavskih slojev. Vsled te velike požrtvovalnosti v korist in napredek delavske mladine pričakuje odbor, da bo slavno občinstvo to vpoštevalo ter se v najobilnejšem številu udeležilo prireditve društva, ki zasleduje razen verske obnove delavske mladine tudi vsestransko izobrazbo, osobito še glasbeno umetnost. Torej vsi prijatelji delavske mladine, ki umete pretežavno delo vzgoje v sedanjem času, pridite in ogledajte si delavsko glasbeno akademijo. Odbor.

□ Celokupna mariborska orlovska mladina nastopi v bratski vzajemnosti na akademiji dne 19. marca pri Götzu (»Unionska« dvorana). Ali ni to najlepši dokaz, da veje v mladi katoliški generaciji pravi krščanski duh enakosti? Mladino iz najrazličnejših slojev in stanov bomo videli skupno nastopati. Obiščimo v velikem številu to njihovo prireditev in jim pokazimo, da so naše simpatije z njimi! Maribor naj ta dan pokaže, da v njem živi mogočen orlovski duh!

□ Vpokojeni starešine kolodvorske pošte g. Jakoba Novaka in namestitve g. Klemenčiča na njegovo mesto imenuje sobotno »Jutro« le pobožno željo g. Zebota. »Jutrovemu« dopisniku in vsem mariborskim sam. demokratom povemo, da takih Zebotovih želj kakor je zgornja je še več in te se bodo uresničile prav kmalu in jih bo pozdravila vsa javnost izvzemši seveda SDS!

□ Kje bi naj bili zborovalni in uradni prostori skupščine mariborske oblasti? Glede zborovalnih in uradnih prostorov skupščine mariborske oblasti pridejo v resni poštev te le ponudbe: Narodni dom za letnih 120 tisoč Din najemnine, nakup Fedrocijeve hiše v Strossmajerjevem dvorodu in dvorana in celo prvo nadstropje v palači Zadružne gosp. banke z 9 sobami in 2 predsobama za letnih 100 tisoč dinarjev najemnine. V Narodnem domu sta le dve dvorani in ni sob za klube in urade, bogzna koliko bi stala Fedrocijeva hiša in najbolj bi pač bili prikladni in bi prišli najbolj vredno prostori palače Zadružne gospodarske banke. Tudi prostor, kjer stoji Zadružna gospodarska banka, je najbolj prikladen za zborovanja in urade oblastne skupščine.

19. marca vsi na akademijo Orlov v veliki Götzovi dvorani!

□ Klub kat. akad. starešinstva ima v torek, dne 8. marca, ob 8. uri zvečer svoj sestanek v zdravniški sobi restavracije na kolodvoru. Gg. tovariši vabljeni.

□ Večer hrvatske umetne pesmi. V petek, dne 11. t. m., bo koncertiral v veliki kazinski dvorani Drago Uržič, operni pevec iz Zagreba, ki je v prejšnjih sezonah tudi kot gost našega gledališča vzbujal največje zanimanje in priznanje. Obeta se nam torej spet prvovrsten umetniški večer.

□ Sibirski prostovoljci iz I. jugoslovanskega polka v Tomsku, ki so se prijavili do 11. novembra (29. okt.) 1918. l., naj se takoj javijo odboru jugoslov. prostovoljcev v Mariboru (Ačim Jurčič, učitelj, Aleksandrova c. 57 v Mariboru). Pred sprejetjem novega zakona o prostovoljcih se bo zavzel odbor, da se tudi ta skupina prizna.

□ Koncert učencev vijolinke virtuozinje ge. Brandlove se vrši v torek, 8. t. m., ob 20. uri v veliki kazinski dvorani. Nastopili bodo učenci početka vijolinške šolanja do visoke izobrazbe v tem instrumentu. Opozarja se zlasti roditelje, da privedejo h koncertu mladino, katera bo videla nastopiti malčke z lepim vspehom ter bo vzbujala to plemenito umetnost. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Höferju.

□ Sestanek obrtniških pomočnikov in pomočnic. Dne 7. marca 1927 (ponedeljek) se vrši točno ob 20. uri sestanek obrtniških pomočnikov in pomočnic v I. deški šoli v Razlagovi ulici radi pomočniškega cvetličnega dne, ki se bo vršil dne 19. marca 1927. Razdelitev razstavnih priprav in določitev družabnega večera. Odbor uljudno vabi obrtniške pomočnike in pomočnice, da se tega sestanka sigurno udeležijo in da pokažejo, da se zavedajo obrtniških gospodarskih dolžnosti. Posebno se vabijo gospodične obrtniške pomočnice.

□ Opozorilo. Lastniki psov se vnovič opozarjajo, da si pri mestni blagajni nabavijo predpisane znamke, ker je konjaču naročeno, da po 6. marcu polovi vse pse, ki jih zasači na ulici brez znamke leta 1927.

Celje

□ Dr. Vrtačnik, predsednik upravnega sodišča je bil odlikovan, kakor smo poročali, z redom sv. Save III. vrste, in sicer na predlog ministra za kmetijstvo za zasluge, ki si jih je pridobil kot komisar za agrarne operacije in kot pravni referent pri bivšem oddelku za kmetijstvo.

□ Sattnerjev zbor v Celju. V nedeljo, dne 27. marca t. l. bodo imeli Celjani redko priliko slišati enega najboljših slovenskih cerkvenih zborov. Ob 16 priredi namreč v kapucinski cerkvi cerkveni koncert pevskega zbora ljubljanske frančiškanske cerkve, imenovan Sattnerjev zbor. Koncert vodi skladatelj p. Hugolin Sattner, ki je priredil že več podobnih koncertov in žel vsepovsod nedeljeno hvaležnost ljubiteljev naše visoko razvite cerkv. glasbe. Ze danes opozarjamo na ta izredni glasbeni dogodek, podrobnosti bomo pa še pravočasno objavili.

□ Himen. Danes se poroči v Celju gosp. poročnik 39. p. p. Silverij Hadžič z gđ. Silvo Pajmanovo iz Celja. Ženin, ki je bil doslej mohamedanec, je vstopil v katoliško Cerkev in bil krščen. Novoporočencema iskreno želimo srečo in blagoslov!

□ Vpokojen je bil davčni nadupravitelj v Celju gosp. Franc Stadler.

□ Premestitev. Dosedanji nadzornik fin. kontrole v Celju g. Aleksander Cibaš odhaja na novo službeno mesto v Zagreb.

□ Gostovanje ljubljanske drame. V torek, dne 8. marca ob 8 zvečer gostuje v celjskem mestnem gledališču ljubljanska drama. Vprizo-

čila bo komedijo v treh dejanjih »Mirandolina« ali »Pri lepi krčmarici«. Umetniški užitek, ki ga nudi vsakokratno gostovanje ljubljanskih igralcev Celjanom, bo gotovo privabil tudi ta večer mnogo umetnosti željnega občinstva.

□ Grančariji. Danes ob pol 4 popoldne ponove Krekovci poslednjikrat igro »Grančariji«. Do danes opoldne lahko zamenjajo v tajništvu Jugoslov. strok. zveze, hotel »Beli vol«, vstopnice oni, ki so se udeležili vsled znane nesreče prekinjene predstave 20. februarja 1927. Pri popoldanski blagajni vstopnic ni mogoče več zamenjati, ker se bodo vse neizmenjane vstopnice prodale drugim interesentom.

Ptuj

Orlovska akademija. Na Jožefovo se bo vršila Orlovska akademija ptujkega orlovskega okrožja v mestnem gledališču. Priprave so v polnem teku. Spored objavimo prihodnjič.

Nov predstojnik okrajnega sodišča. Dne 1. marca je prevzel okrajno sodnijo gosp. sodni svetnik dr. Poznik, ki je dosedaj služboval v Savi.

Glasbena Matica v Ptuj se pripravlja, da proslavi 100 letnico smrti velikega glasb. genija L. van Beethovna. V to svrhu organizira vse svoje moči, da na čim veličastnejši način proslavi ta dogodek v svetovni glasbeni zgodovini. Program je že fiksiran in izgleda nekako takole: 1. Predavanje o Beethovnovemu življenju in delu (predava g. ravn. prof. K. Pahor); 2. Patetična sonata (izvaja gđ. prof. M. Kubajeva); 3. Solospevi (izvaja g. prof. S. Sila v prevodu in originalu); 4. Sonata št. 2 za gosli in glasovir izvaja g. prof. K. Pahor in A. Stöhr); 5. klavirski koncert v C s spremlevanjem orkestra (izvaja gđ. prof. A. Stöhr, spremlja »Sokolski orkester«, dirigira g. prof. K. Pahor); 6. a) turška koračnica iz »Atenskih razvalin«, b) žalna uvertura »Coriolan« (izvaja »Sokolski orkester« pod vodstvom g. prof. K. Pahorja). — Koncert je določen za 1. aprila. Prosimo cenj. društva, da ne prirede na ta dan nobene druge prireditve. — Ravnateljstvo.

Jesenice

Kat. del. prosv. društvo ima za mesec marec v načrtu tele prireditve: v sredo, 9. t. m. je običajni sestanek. Prosimo, da se ga udeležite kot običajno v velikem številu. 18. se ponavlja igra Reka. 16. bo prosvetni večer in sicer pride na vrsto »Vzgojca«. 19. na praznik sv. Jožefa, je vsaleten društveni praznik, katerega društvo na Jesenicah na najslavnejši našim praznuje. O programu za to praznovanje sporočimo še posebej. V dnevih 18., 19. in 20. pa bodo za celotno članstvo na Jesenicah duhovne vaje, o čemer bomo tudi še natančneje poročali.

Zabavni večer, katerega je priredilo kat. del. prosvetno društvo, je privabil toliko občinstva na pustni torek, da je bila dvorana dvakrat promajlna. Večer je bil nad vse zabaven. Gospod Lorenz je s svojim izbornim salonskim orkestrom z izbranimi komadi zabaval množico veselo razpoloženih Jesenčanov. Brat Kihnar je oskrbel baš za ta večer primeren film »Iščem ženor«, ki je vzbujal toliko smeha, da se je dom tresel. Nato je sledil komičen prizor ter razni kupleti, med katerimi je nad vse ugajala »Jesenška kronika«. Dasi je bil tako silen naval, vendar ni bilo niti najmanjšega incidenta in v vselem razpoloženju se je po enajsti uri prišla dvorana prazniti ter bila ob pol 12 prazna. Po mnogih goslinah pa so kljub tako dolgem predpustu tudi še v rano jutro pepelnice rajali in domov grede razgrajali.

Dostojen pustni torek. Vsem Jesenčanom je še v živem spominu, kakšne orgije so lani uganjali po jesenjskih ulicah, ko so vlačili pusta. A gospod kaplan Krašna je energično posegel vmes, postavil dotične pred sodišče in posledica tega je, da letos na jesenjskih cestah mask skoraj videti ni bilo. Tudi orožništvo je bilo opozorjeno vsled lanskih dogodkov ter pridno pazilo, da se ne bi kje kaj sličenega ponovilo. Da je temu bilo tako, gre zahvala gori omenjenemu gospodu.

Tržič

Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« priredi v nedeljo 13. marca ob pol 4 pop. v Društvenem domu v Tržiču pevski koncert s prav zanimivim sporedom, na kar tržičke meščane in vse okoličane že danes opozarjamo.

VII. prosvetni večer društva sv. Jožefa se vrši danes, v nedeljo, dne 6. marca, ob 8. uri zvečer v dvorani »Našega doma«. Spored: 1. Petje. 2. Predavanje o spiritizmu. 3. Kaj pove svetovni radio. Vstopnine ni, vabljeni vsi!

Gostovanje pevskega društva Ljubljana nam je obljubljeno za prihodnjo nedeljo. Z veseljem bomo pač sprejeli in poslušali priznani zbor, katerega vodi sedaj naš bivši g. kaplan A. Dolinar.

Naši Orli in Orlice pridno vadijo in pripravljajo pešter program za akademijo, ki bo na praznik sv. Jožefa zvečer.

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

Dr. OETKER

JEVIM

BACKINOM

Najbolje preizkušene recepte pošlje na željo brez plačno in prosto poštino Dr. Oetker, d. o. o. z. Maribor

Silno znižane cene!

Od danes naprej prodajamo vse blago po sledečih cenah:
 Kar je še večeraj veljalo do Din 12.— dobite sedaj po Din 7.—
 kar je bilo večeraj po Din 16.— je danes samo po Din 10.—
 kar je bilo večeraj po Din 20.— prodajamo od danes naprej po Din 12.—
 Stofi in volneno blago so eno četrtno cenejši! — Ta razprodaja traja 30 dni!
Vsi k »TEKSTILBAZARJU« v Ljubljano, Krekov trg št. 10
 Kdor ne more v Ljubljano, naj si naroči cenik!

Zvoniku cerkve sv. Andreja, okoli katerega se suče vedno živahni promet, bo treba obnoviti glavo. Da bo ta glava kolikor mogoče častitljiva in primerna okolici, je prišel zvonik in celo stavbo ogledat g. vseučiliški profesor Vurnik, ki bo v kratkem napravil primeren načrt.

Postne govore bo imel v naši župni cerkvi ob nedeljni popoldni naš rojak in ameriški župnik v pokoji gosp. Josip Pollak.

Kranj

Akademija. Opozarjamo se enkrat na popoldansko orlovske akademije. Ugodna železniška zveza!

Pustna sezona. Rekord v pijančevanju je bil v našem starodavnem mestu dosežen v pustnih dnevih; soboto zvečer se je pričelo in po nekaterih gostilnah trajalo do srede popoldne. Na pepelnico sredo jutraj, ko so šli ljudje v cerkev, se je iz neke gostilne slišalo kričanje in vpitje zaradi pretepa. V dotični gostilni se je še celo dopoldne plesalo ob zvokih harmonike. Usojamo si vprašati g. okrajnega glavarja, kako je to, da so v nekaterih gostilnah ne upoštevajo policijska ura in se nemoteno plovijo do jutranjih ur?

Tajna Orjuna. Ze dle časa se je šepetalo, da v Kranju obstaja izza razpusta Orjuna, tajno organizirana Orjuna. Nedavno je pa hotel slučaj, da se je našla legitimacija oblastne Orjune v Kranju, izdane 26. novembra 1926, s podpisom dveh znanih kranjskih gospodov. Zvedeli smo, da ima dotično orjunsko legitimacijo v rokah okrajnega glavarstva. Gotovo bo g. okrajni glavar podvzel korake proti tajno zasnovani teroristični organizaciji v Kranju, kakršna je bila razpuščena in ne sme obstajati. Na vsak način pa pričakujemo, da se bo zato stvar zanimal gospod veliki župan.

Kočevje

Apel. V Kočevje prihaja mnogo tujcev in tudi sejni so mnogostevilno obiskani. Zato je nujno potrebno, da se napravi vsaj eno javno stranišče, kakor jih imajo že po vseh mestih. Prostora je dovolj, naprava pa ne bi toliko stala. Dalje imamo v celem mestu samo eno javno uro, to je stolpna, ki pa ne kaže nikoli prav in je domačin kakor tudi tujec v vedni disorientaciji s časom. Ura naj bi se napravila kje v sredi mesta in naj bi bila ponoči razsvetljena. Apeliramo torej na občinski svet in g. župana, da se zavzame za to res prepotrebno napravo.

Kočevska kmetijska podružnica kmet. družbe. V nedeljo 28. februarja se je vršil občni zbor kmetijske podružnice za Kočevje. Udeležili so se ga i Kočevarji i Slovenci. Za predsednika je bil izvoljen dvorni svetnik v p. I. Kresse, za podpredsednika pa g. Alojz Peterlin. Tako je zopet obnovljena ta podružnica, ki že ni skoraj 10 let delovala.

Nerednost. Cesta, ki gre skozi železniški predor proti Tekstilani je v jako žalostnem stanju. Ob vsakem naliu in moči je popolnoma poplavljen in zaradi tega tudi razrta in razdrta. V predoru samem pa je tako ozek prostor za prehod v takih slučajih, da se človek še ogiblji ne more drugemu. Ali se ne more tam napraviti kanal? Prometa pa je veliko posebnost pomladi, ko je delo na polju in tudi delavci ter delavke Tekstilane dnevno hodijo skozi ta predor. Tudi tu je potrebno napraviti red!

Gripa. Kakor pride navadno vsaka stvar nazadnje tudi v Kočevje, tako je prišla i gripa. Na premogokopu, v mestu in v okolici povsod je bolnikov na kupe. Pa tudi v daljni okolici je polno bolnikov. V kadi hiši leže kar po trije ali štirje. Temu je krivo tudi vreme, ki se je kar čez noč iz največjega snega prevrglo v jug.

Trbovlje

☆ Predavanje. V ponedeljek 7. februarja ob 5 popoldne se nadaljuje predavanje o temi »država«. Predavanje se vrši vsak drugi ponedeljek v tednu. K zanimivemu predavanju se vabi.

☆ Koncert cerkvenega pevskega zbora. Ponovno opozarjamo, da izvaja danes v nedeljo 6. marca ob 4 popoldne Litarjev cerkveni pevski zbor krasno, nad pol ure trajajočo »Jeftejevo prigorje«. Ker se pri nas sklada še ni pela, je upati, da se dvorana napolni in se g. Litarju za njegov trud izkaže hvala. Proizvajale se bodo seveda še razne druge pesmi.

☆ Meščanska šola se bode najbrže gradila na prejšnji Strojvi nji v Urhučevi lok. V poštev so prišli pri ogledu komisije Dolinskega in S. rojeva njiva in prostor ob izlozih. Cena se je poudila 25 Din za m², medtem ko se je g. Rošu lanko leto za plazovni svet dalo 45 Din.

Socijalpatriotski svet. V petek popoldan se je vršil v Delavskem domu šod, ki so ga sklicali naši socijalpatriote. Udeležencev je bilo okoli 150. Na shodu je poročal o bolniški blaginji bratovske skladnice g. Krušič, o nedeljskem občnem zboru blaginje pa g. Pliberšek. Prvi je podrobneje tolmačil računski zaključek bolniške blaginje in so mu oni, katerim se lahko natvezi vse mogoče, mogoče verjeli. Vidi se pa, da mož ne pozna niti najnavadnejšega knjigovodstva, ne razločuje bilance od razdeljenih računov itd. Navedimo samo par primerov. Omenil je n. pr. da je Delavska zbornica prispevala v bolniško blaginjo 16000 dinarjev in ministrstvo za narodno zdravje 20 tisoč dinarjev. Tega denarja po njegovem mnenju ni nikjer v prejemkih, pač pa v izdatkih, in se mu seveda, neverjetnemu knjigovodstvu, to zdi čudno. Če bi pa pogledal v razdeljene računske zaključke, ki so bili na občnem zboru delegatom predloženi in v katere se je tudi zaletaval, ker je bila poprej delegatom v pogled izdana samo bilanca, bi videl sledeče postavke: Skupnih oskrbnih in prevoznih stroškov za bolnike je bilo 429.201,71 Din. Prispevala je neznodna blaginja k stroškom 14.009,84 Din. ministrstvo zdravja 19.912 Din, okrožni urad (za privatnike) pa 4140 Din. Če te tri svote odbijemo, dobimo 38.061,84 Din, ki se zopet odbijejo od skupnih stroškov, in tako ostane še vsota 391.139,87 Din, ki je v bilanci vpisana. Ravnotaklo je z prispevkom Delavske zbornice. Upravi stroški znašajo v skupni vsoti 230,921 Din 89 p. dohodki od neznodnih blag, so 8700 in Delavske zbornice 16.142,05, skupno 24.842,05 in ostane še 196.079,84 Din. Torej g. Krušič, pogledajte, če ta vsota ni v bilanci! Prejemki in izdatki so tako natančno knjigovodstva. Ravnotaklo je z podpornim fondom in če bi g. Krušič stvar razumel, bi delavcem dal drugo poročilo kot zame. Njegovo zabavljanje nima smisla. Vsaj je sam vedno v vseh socijalnih institucijah prisoten in zakaj se ni vže poprej pobrigal za to, da bi TPD plačevala za vozičke brez znamk

več kot dve kroui? In o znižanju prispevkov v bolniško blaginjo je lepo in hvaležno govoriti, kdo bi bil zadet pri tem, pa ne pomisli. O zakonitih predpisanih prispevkih naj pa zopet pogleda pravilnik bratovske skladnice. Za priključitev bolniške blaginje bratovskih skladnic k Okrožnemu uradu za zavar. delavcev se je pa delavstvu samo izreklo. Povedal ni, da ima ravno ta institucija milijonske izgube letno. Sicer pa je bil ta socijalpatriotski šod zopet samo manever za volitve v bolniško blaginjo in se je hotelo ljudem zopet pa stari socijalpatriotski metodi nasuti peska v oči. Tudi g. Pliberšek ne more izbrisati dejstva, da je za njegov predlog, iti na volitve in znižati prispevke, glasoval zastopnik TPD, s čimer se je prizadela velika škoda delavstvu, kar je g. rudarski glavar sam potrdil.

Slovenska krajina

Dolnja Lendava. Dasl je preživela Lendava pretekli pusti čas v znamenju plesa, se je vendar podalo tudi nekaj prosvetnega. Nekako sredi pusta je nastopil v vokalnim koncertom novi moški zbor »Skrjanec«. Z nastopom je vzbudil precej pozornosti in v ustanovitvi pevskega zbora so mnogi videli bližnjo nove dobe. Za pust je prostovoljno gasilno društvo preskrbelo primerno zabavo. Nastopilo je z igr »Igluški študenti«. Oba nastopa sta priči, da se je Lendava začela gibati in ko so najdejo ljudje, ki bodo znali na započetem temelju graditi in graditi pravo pot, se razvijajo ti začetki v koristno in prepotrebno ljudsko izobraževalno delo. Misel, da morajo tudi take prireditve biti združene s plesom, bo morala seveda izginiti.

»Martinišček«. Srečke loterije so še na razpolago. Ker se dan žrebanja naglo bliža, si jih nemudoma nabavite, da ne bi bilo prepozno. Za avtomobil v vrednosti 40.000 Din se je že vredno potegovali. Razen tega je še za 600 drugih večjih in manjših dobikov. Srečke po 5 Din se dobijo po vseh župnijah na Štajerskem in pri ravnanstvu »Martinišček« v Murski Soboti.

Nov kaplan v Belčinih. Za naslednika g. J. Hanka, ki je bil prestavljen kot kaplan v Gornjo Lendavo je imenovan g. Jožef Tivodar. Prej je izvrševal službo kaplana v Črensovcih, kjer je zbolel šel na dvomesečni bolezenski dopust na dom k staršem v Turnišče.

Posredovalnica dela v Murski Soboti. Kakor se da sklepati iz pogostega povpraševanja, je posredovalnica neobhodno potrebna. Od vseh strani prihajajo vsakovrstne delavne moči in prošnje posredovanja. V mnogih slučajih je posredovanje mogoče. Številčno razmerje med povprašujočimi delodajalci in delavci pa je tako veliko, da mnogim posredovalnica ne more preskrbeti zaposlitve. Delovnih moči je tem več, ker je sezonskim delavcem zaprta pot na Madžarsko, kamor jih je šlo prejšnja leta na stotine. Prekmurski delavci so povsod znani po svoji solidnosti, zato jih lahko vsakemu priporočamo. Posredovalnica (M. Sobota, pri bolnišnici) je v stanju preskrbeti najboljše moči.

Vljudno naznanjava,

da sva otvorila v Ljubljani

Vegova ulica št. 8/I

modni salon za gospode in dame

Wohinz & Pagon

Dopisi

Ljubno v Savinjski dolini. Pretečeno nedeljo je tukajšnje pevsko društvo »Raduha« priredilo F. S. Finžgarja igr »Divji lovec«. Priznati se mora, da tako precizno izvajane igre doslej na Ljubnem še nismo videli. Zadovoljila je vsestransko tudi oni del gledavcev, ki je v tem oziru precej razvujen. Od glavnih do zadnjih postopanih vlog, ki so bile jako srečno izbrane, ni bilo nobene, pri kateri bi mogel objektivni kritik najti pomembnejšo pomanjkljivost. Scenarija je bila lepa in okusna, naredila bi efekt tudi na kakem malomestnem odru, kostumi igralcev pravilni. Istotako moramo pohvaliti agilno pevsko društvo »Raduha«, ki je pod vodstvom šol. upr. M. Reimerja zapelo par težjih, pravilno ter čustveno izvajanih pesmi. Zeleli bi samo, isto poslušati večkrat. Igra se ponovi v nedeljo, dne 6. marca t. l., ob 8. uri — in kakor izgleda, bo dvorana tudi topot nabito polna. Vrle igralce in pevce naprošamo, da nas v kratkem zopet presenetijo in razvedre s takšno prireditvijo.

Čatež ob Savi: Redka slovesnost se je obhajala 17. febr. t. l. na Čatežu. Ta dan sta v župni cerkvi sv. Jurija ob 10 dopoldne obhajala zlato pozakonska Miha Volk in Marijeta roj. Zadnik iz Dobnega. 73 letni ženin in 69 letna nevesta, nečakinja pokojnega čateškega župnika g. Simona Zadnika, sta v spremstvu dveh svojih hčera in enega sina, osmerih vnukov in vnukinj, bližnjih sorodnikov in prijateljev tako mladeniških korakov stopala proti cerkvi, kakor bi šla šele k srebrni poroki. Ginljiv je bil prizor pred cerkvenimi vrati, kjer so tri vnukinje v izbranih besedah pozdravile zlatoporočence in jim podarile vsaka zase in v imenu svojih staršev krasne šopke svežih rdečih in belih nageljnov ter vijolic. Marsikatero oko je bilo pri tem pogledu solzno. Ob vходу v cerkev je zlatoporočence pozdravil domači cerkveni zbor z Marjino pesmijo. Po pomenljivem razgovoru se je izvršil obred zlate poroke. Mnogim je bilo to nekaj čisto novega. Zato so bili tudi vsi navzoči svatje in drugi verniki ob tem prizoru ginjeni do solz. Pri sv. maši, med katero sta zlatoporočence prešla sv. obhajilo, je maloštevilni zbor pel tako krasno, da bi ga skoraj po pravici zavidali marsikateri močnejši zbor. Tenor solo »Ave maria stellas« je krasno pel gospod Hubert iz Zagreba. Po končani cerkveni slovesnosti se je sprevod svatov z zlatoporočencema podal v novo župnišče, kjer sta najstarejša hčerka zlatoporočencev g. Terezija Tonejo in njen soprog g. Anton Tonejo, hoteli iz Zagreba (Ljubljane) pripravila vsem gostom bogat obed. Zato gre v prvi vrsti zahvala blagi rodbini Tonejčevi; zakaj, če bi se oni ne bili toliko zanimali oziroma žrtvovali za slavno zlate poroke, bi se ista gotovo ne obhajala tako svečano, ali pa se bila sploh pozabila. Zato: čast jil Zlatoporočencema p kličemo: Gledajoč v prihodnost, zaupajta vztrajno na božjo pomoč, in ako je volja božja, pa se čez 10 let vidimo pri biserni poroki!

Jurkloster. 7. parov je bilo poročenih letošnji predpust v Jurklostru. To je nenavadno veliko za našo župnijo. Srečni novoporočenci so pa tile: 1. Bratice Franc, posestnik, Lahovgraben 31 je poročil Pavlino Selč. 2. Pfeifer Ignacij, državni porokovski mojster v topniški vojnari v Zagrebu je poiskal nevesto tukaj, Rajhovo Franko iz Zapuž. 3. Pušnik Franc, posestnik sin iz St. Ruperta nad Laškimi je prišel za zeta h Skobernetu v Paljani in vzel pridno dekle. Nežiko Skobernetu za ženo. 4. Guček Rudolf je šel iz enega konca župnije poiskat si nevesto, lepo Rajhovo Angelo na drugi konec župnije, v Loke in je kot zet prevzel tudi gostilno

po ravno letos umrlem očetu Matiju Rajh. 5. Hladin Anton, vdovec in Cadaj Amalija, sestra pokojne Hladinove žene, sta že tako spadala skupaj, sta se pa še poročila, da bo bolj držalo. 6. Sedaj pa pride na vrsto en težak par, Guček Anton, veliki posestnik v Puršenci, je vzel petično Aniko Zorko iz Gučjeves, Zomatajčeve. 7. Naposled se je pa še čevljar Baumkircher Ivan, ki je stopil pred oltar in si izvolil Matildo Kerše iz Poljane za svoj par. Če ni denarja, je pa ženin dobil ljubezen neveste za doto, kar je še več vredno. Bog daj vsem skupaj srečo in svoj blagoslov v novem stanju!

Slovenci v Italiji

Lep tišek. »Slovenec« je že opisal zadnje dogodke v Podkrajju. Slovenski odpadnik Josip Jerkič, učitelj, in šolski voditelj Anselmo Vincenzo sta otrokom naročila, naj prinesejo v šolo verski otroški list »Jaslice«, da bodo iz njega brali. Otroci so seveda ubogali. Učitelja sta otrokom pobrala liste in jih »uradno« zplenili. Tudi župnika sta ovadila karabinerjem, da je s prižnice priporočal »propagandni list« »Jaslice«. Karabinerji so se oglašili ponoči pri župniku in zahtevali pojasnila. Uredništvo »Jaslice« je napravilo potrebne korake, Jerkiča je krepko prijel tudi »Goriška Straža« in zahtevala preiskavo, ki se menda tudi vrši. Junaški — kolikokrat je ta naidebni učitelj pokazal svoje junaštvo proti slovenskim propagandistom pri kvartirku v Sv. Križu! — se je ustrašil. Brž je pisal uredništvu »Goriške Straže«, da ni pletil »Jaslice« on, ampak šolski voditelj Anselmo Vincenzo. Šolski voditelj ima na vsak način lepega tovariša. Tako je. Kdor je bil enkrat za grizen avstrijancin in je postal nenadoma fašist, ko je zapihal drugi veter, ne more imeti toliko poguma, da bi priznal svoje grehe. G. Jerkič, kje so tisti časi, ko ste po šolskih klopih slovenskega učiteljskega v Goric, prepojeni z liberalizmom, napovedovali svojim tovaršem, da je prišel tisti čas, ko se slovensko ljudstvo otresa suženjstva farjevi! Čudno, isto slovensko ljudstvo je že davno pomešlo s kom drugim. In tudi Italijani ne marajo renegatov.

† Aleksij Rojce. V ponedeljek so položili v grob na pokopališču pri Sv. Lovrencu v Zaloščah pri Dornbergu velikega dobrotnika goriškega ljudstva, dr. Aleksija Rojca, zdravnika v Gorici. — Aleksij počiva poleg svojega brata Ferdinanda. Kje najdeš kmeta na Vipavskem, ki bi ne bil deležen dobrot teh bratov zdravnikov? Ferdinand se je zadovoljil z Zaloščanci; tam je zdravil svoje rojake povečini popolnoma zastonj. Aleksij si je želel višje. Svoje zdravniško znanje si je izpopolnil na najslavnejših kliničnih v Evropi. V Gorici je bil znan kot najboljši zdravnik. A pri vsaj svojih slavi je ostal dobi Vipavec. Udeležoval se je tudi politično. Bil je deželni poslanec slovenske ljudske stranke. Potegnil se je v prvi vrsti za slovenske šole v Gorici. — Zalščanci so mu priredili lep pogreb. Pokojnik je dočkal visoko starost 82 let.

Kratek proces. Podestati so si izmislili zelo enostaven proces za italijanizacijo primorskih Slovanov. Napišimo vsakemu občanarju v dokumente, ki mu jih izdamo, da je italijanske narodnosti, in končano bo, in addio! In res. V Opatjem selu in v Ajdovščini izdajajo podestati osebne legitimacije, ki jih predpisuje italijanski policijski red; na legitimaciji napišejo vsakomur: »di nationalità italiana« (italijanske narodnosti). Povedati je treba, da ne gre morda za vprašanje državljanstva, ampak za vprašanje narodnosti, ker nimajo legitimacije v inozemstvu nikake veljave.

Pust v Trstu je potekel silno klavarno. Tega ni bilo krivo samo slabo vreme; življenske razmere so danes v Trstu take, da se Tržčanom ne ljubi uganjati pusta. Ko ti gospodar povisa najemlino za 200% ne boš mislil na pusta. — Zrelim ljudem pust ni šel po glavi. Zalostno pa je, da starši pustijo, da mladina pravzaprav otroci, toliko bolj norijo. Ako si koga videl maskiranega, je bil to gotovo otrok. Pa še starši sami vodijo take pagilazze po mestu!

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 6. marca ob 20: BOŽJI CLOVEK. Izven. Ponedeljek, 7. marca: GOBSEK. Red E. Torek, 8. marca: RECITACIJSKI VEČER. Izven. Sreda, 9. marca: BOŽJI CLOVEK. Red A.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Nedelja, 6. marca ob 15: GROFICA MARICA. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek, 7. marca: Zaprto. Torek, 8. marca: Zaprto. Sreda, 9. marca: TAJDA. Premijera.

Premijera Sattnerjeve opere »Tajda« se vrši v sredo dne 9. t. m. v ljubljanski operi. Zasedba te izvršne slovenske opere je sledeča: Uri visoki, star slep grajšček — g. Beletto; Tajda, njegova hči — ga. Lovčević; Erasm Osojski, mlad plemič — g. Kovac; Jurij, šolar, njegov skremčevalec — g. Zupan; Marijeta, Tajdina spremljevalka — ga. Ribčević; Severus, magister — g. Mohorič; Germana, bogata meščanka — ga. Poličeva; Katra, kmetica — gna. Asejeva; Padrone ladje Santa Fe — g. Šubelj; Krmlar — g. Sekula; Starec — g. Perko; Starka — gna. Potučkova; Mornar — g. Janko; Neznanez — g. Gregorin. Poleg tega nastopajo tudi romarji, bratje Sv. Jakoba, mornarji in roparji. Prvo dejanje se vrši na naši obali, drugo na ladji Santa Fe, tretje pred katedralo v Santiagu. Nove dekoracije po načrtu scenografa g. Vavpotiča je naslikal g. Skrušny. Predprodaja vstopnic pri dnevni blaginji v operi.

Mariiborsko gledališče

Nedelja, 6. marca ob 15: REVCEK ANDREJČEK. Znižane cene. Kuponi. Ob 20: CIGAN BARON. Znižane cene. Kuponi. Ponedeljek, 7. marca. — Zaprto. Torek, 8. marca ob 20: ZA NARODNO BLAGOR. Abon. B. Premijera.

Glasba

Beethoven: IX. simfonija. To delo slavnega klasika pritevajo vsi glasbeni krogi ne le med največja in pomembnejša dela Beethovnova, ampak ga smatrajo kot eno najugodnejših del celotne glasbene literature vseh časov in narodov. Beethoven se pa je tudi sam za to svojo poslednjo simfonijo pripravil z vso intenzivnostjo. Prvi zapiski in osnutki datirajo že l. 1817. in šele po preteku treh let je zaključil delo z Schillerjevo odo Radosi, katero je napisal kot sklopni stavek svoje IX. simfonije za veliki orkester, soli in mešani zbor. IX. simfonija je čista umetnost in vsi smatrajo kot nekaj poseben ponos, kjerkoli se to večno lepo delo izvaja. Ljubljansko izvedbo vodi v četrtek ravnatelj opere g. Mirko Polič v Unionski dvorani. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Opozarjamo na klavirski večer Jadvige Poženelove, ki se vrši v ponedeljek, dne 14. t. m. v Philharmonični dvorani. O programu in avtorih,

kaj več v prihodnjih dneh. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, Letnik 1927, štev. 1 in 2. Glasbeni del. J. Pavlič: Bolne rože; M. Zeleznik: Prošnja, molka zbora; E. Adamič: Piščev svet; M. Zeleznik: Sijaj solnce! Mešana zbora. Književna priloga. Dr. J. Mantuani. O jugoslovenski glasbi. Dr. St. Vurnik: Kriza in sanacija našega gledališča. Dr. St. Vurnik: Trubar in vokalna glasba. H. Svetel: Važno opozorilo na važno stvar. Nove skladbe in izdaje. Glasbeni listi. Dopsi. Pevska društva. Iz glasbenega sveta. Listnica uredništva in uprave. — Pevska društva, pevci in pevke, prijatelji petja! Naročite se na »Zbor«! Naročnina za leto 1927 40 Din. Naslov: Uprava »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, v Ljubljani.

Orel

Šenpeterska orlovska srečanja v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 13. marca t. l. telovadno akademijo v Sostrem točno ob 8. uri popoldne. Pri akademiji sodeluje godba Mladinskega doma. — Vstopnice za akademijo se prodajajo na dan akademije od 10. ure dopoldne dalje v Društvenem domu. Bog živi! — Odpor.

Orlovski odsek na Ječeti priredi v nedeljo, 13. marca t. l. v Društvenem domu telovadno akademijo. Spored bo pester. Sodeluje žruški tamburaški zbor. Vstopnice kot običajno. Pridite pogledati!

To in ono

Boj za glavno mesto Podkarpatske Rusije.

V Podkarpatski Rusiji se dvoje mest poteguje za čast glavnega mesta. Dosedaj je bil sedež uprave Užhorod. Po novem zakonskem predlogu o razdelitvi Češkoslovaške v pokrajine bi se ta sedež preselil v Mukačevo. V zgodovini je bilo Mukačevo ožje spojeno z zgodovino Češke kakor Užhorod. Mukačevo hrani v svojih arhivih 13 privilegijev čeških kraljev. Razen zgodovine govori za Mukačevo tudi njegov položaj. Užhorod leži zelo ekscentrično in ima slabe zveze. Skozi Mukačevo pa pelje glavna proga, ki je nekda vezala Kijev z Lvovom, Budimpešto z Belgradom in Trstom. Užhorodeci pa se branijo s tem, da so po prevratu investirali velik kapital za zgradbe za državne urade. Če bi Užhorod zgubil značaj prestolnega mesta, bi vse te investicije propadle. Mukačevo pa pravi, da je najbogatejše mesto v Podkarpatski Rusiji in da lahko sprejme ves novi uradniški aparat kajti lanko leto se je sezidala v Mukačevem cela nova črta mesta. Dalje je v Mukačevem največ Slovanov: Rusinov, Slovakov in Čehov med tem ko so Židje v manjšini. Tudi okoliške vasi so naseljene z Rusini. Nasprotno pa je Užhorod naseljen z Židi in Madžari. Če se Mukačevu priključijo sosednje vasi, bo šlo 45.000 prebivalcev.

+ Rabindranath Tagore bo prišel sred maja v Sovjetsko Rusijo.

+ Grof Karolyi dramatik. Znani madžarski emigrant grof Mihael Karolyi je v Parizu napisal dramo, v kateri je obdelal tragedijo svojega lastnega življenja in politične kariere. Delo se bo v kratkem predvajalo v Parizu in Londonu. Karolyi si je v drami nadel ime Ravenski, ki je glavni junak.

+ Rekord. V Ameriki so dosegli nov rekord. Kakor poročajo ameriški časopisi, je v Washingtonu pojedel Italijan Antonio Longe 150 metrov klobas-frankfurteric. Da bi lažje jedel, je stal na balkonu, spodaj pa so mu sproli kuhali klobase in mu jih nanizane na vrvico podajali. Ko je končal svojo 150 metrov dolgo pojedino je dobil slavo, ki je znašala par tisoč dolarjev.

+ Novo steklo. V Ameriki so začeli namesto navadnega stekla uporabljati na oknih šipe iz kamenitega kristala, ki ima to prednost, da propušta ultravioleto žarke. Te vrste šipe so predvsem vpeljali v bolnišnicah. Šepe so namreč zelo drage. Zato se njih uporaba le počasi širi. Dunajski profesor Walter Hausmann je iznašel cenejši način produkcije. Zato je verjetno, da se bodo nove šipe v Evropi hitreje širile.

+ Oklopni avto za prevoz denarja. Hellmann-Comercial Bank v Los Angelesu si je za prevoz svojih vrednostnih papirjev in denarja nabavila oklopni avtomobil, da se na ta način zavaruje pred oboroženimi napadi. Avto ima tri oddelke. Prvi služi za šoferja, srednji za zakladnico, zadnji pa za posadko. Ako zločinci napadejo avto, se umakne šofer v oddelke za posadko, odkoder lahko posadka strelja na napadale. Oklopni avto tehta 2500 kg.

+ Dve neznanu operi od Stradelle. V Piemontu so v tamošnji knjižnici med 97 zvezki iz 18. stoletja našli razne rokopise od znamenitih italijanskih kompozistov. Mnogo najdenih del je bilo dosedaj neznanih. Tako so našli dela od Glucka, Stradelle, Sifaldija. Od Stradelle so našli dve, dozdaj neznani operi, od drugih pa koncertne in druge kompozicije.

+ Strašna vročina v Buenos Airesu. — V Buenos Airesu je nastopila silna vročina. Barometer kaže že 37,5 stopinje. Cela vrsta ljudi je obolela v sled solnčnega pika.

+ Modernizacija Turkov. Odredba Kemal-paše, s katero je odpravil zakrivanje obrazov turških žen, se zelo težko uveljavlja. Da bi ta prelom dosedanje tradicije lažje uveljavil, je izdal naredbo, da smejo zakonski možje k vsem javnim prireditvam, koncertom, gledališkim predstavam in drugim prireditvam edino le v spremstvu svojih sprog. Na ta način hoče Kemal-paša prebivalstvo privaditi novemu državnemu življenju.

Iz boljševiškega sveta

Mučeniška ruska cerkev.

Ruska pravoslavna cerkev je vstopila v dobo novega neusmiljenega preganjanja. Prvotno so poskušali sovjeti izzvati cerkveni razkol. Imenovali so v to svrhu »Začasni višji cerkveni svet« iz pohljevnih škofov, toda tudi z njimi niso nič kaj opravili, ker je ta svet tudi izjavil, da ruskega pravoslavnega patriarhata ni mogoče odpraviti, ako v to ne privoli vsi ruski škofje s soglasjem ostalih patriarhov pravoslavne cerkve na svetu. Radi tega so obnovili boljševiki teror po vzorcu iz l. 1921. Z grožnjami in silo hočejo uničiti vsako cerkveno oblast, da bi ostala zbežana in rastresena duhovščina brez vsakega vodstva. Namestnik rajnega patriarha Tihona, varuh patriarhovega prestola, krutiški metropolit Peter je bil dolgo časa zaprt v Suzdalju Vladimirske gubernije. Zdaj so ga pregnali v Tobolsk v Sibirijo. Po Petru je prevzel čast namestnika varuha patriarhovega prestola najstarejši nadpastir, metropolit Sergij Nižgorodski. Ostati je moral v Nižnem Novgorodu, ker mu niso dovolile oblasti, da bi se preselil v Moskvo. Kljub temu je ustvarilo smoteno Sergijevo delovanje pogoje za končno ureditev cerkvenega življenja, znal je vpostaviti red pod najtežimi pogoji. Glavna politična uprava je tedaj sklenila obračunati z metropolitom osebno. Še koncem novembra 1926. je bil poklican Sergij v Moskvo. Tam so mu stavili kot glavni pogoj, da izobči iz Cerkev vso pravoslavno duhovščino v emigraciji. Metropolit Sergij je te zahteve seveda odklonil in bil takoj zaprt v nekem manjšem mestu severno Moskve. To se je zgodilo pred Božičem. Varstvo patriarhovega prestola je prešlo na naslednjega starejšega vladiko, zvenigorodskega metropolita Josipa. Bil pa je takoj zaprt, čim je razglasil, da prevzame najvišjo oblast. Sovjetski listi so pisali: »Se en papež v luknji« in so namigavali, da je še niso polne. V resnici je zadela ista usoda Josipovega naslednika nadškofa Kornilija, čim je došel v Moskvo iz Jekaterinburga na Uralu, kjer je živel poprej. Ista usoda je zadela nadškofa Tadeja, ko je prišel iz Astrahana. Zatem je prešlo vodstvo pravoslavne cerkve na nadškofa Serafina v Ugliči, malem mestu Ribinske gubernije. Izredno težke razmere, pod katerimi je nastopil novo službo, se zrcalijo tudi v njegovem pismu na nadpastirje, pastirje in vernike pravoslavne cerkve: pod pritiskom neugodnih okoliščin postanejo posamezni škofi skoro samostojni. V naslednjem navajamo glavne točke tega pisma. Nadškof Serafin naznanja, da je nastopil novo službo, ker »nista imela nadškofa Kornilij in Tadej dejanske možnosti prevzeti to dolžnost... Pokoren volji božji, prevzamem na svoja slabotna ramena ta težek križ in milo prosim vernike ter brate škofe in duhovnike, naj ohranijo zvestobo Cerkvi. Vse razkolne struje: Obnovljenje, Živa Cerkev, Začasni Cerkveni Svet itd. so odcvetele v teku 3 let

in zapuščajo le zmedo in brezverstvo. Prosim sbrate škofe naj mi pomagajo voditi težko cerkveno upravo v tem smislu, da skrajšajo do skrajne meje vsako občevanje in dopisovanje z menoj. Z izjemo splošnocerkvenih in načelnih zadev (kot n. pr. volitve in posvetitve novih škofov), naj odloča posamezni škof v vseh stvareh v svoji škofiji kožnovejavno sam. Če ne bi imela škofija lastnega škofa, ozir. se ne bi mogla vedno poslužiti njegovega nasveta (s tem je mišljen seveda zopet zapor. Op. prevajalca), mi, prosim, navedite ime najbližjega škofa, da mu bom izročil zadeve, v kolikor ne bom moral odločati osebno. — † Serafin, nadškof Ugliški.

To pismo nudi zadostni vpogled v obupne prilike, pod katerimi živi pravoslavna ruska cerkev. Toda dostojanstvo, s katerim prenaša preganjanje pobesnelega satanskega boljševizma in se ne da zapeljati, da bi zatajila Kristusa, je porok, da bo končno le zmagala!

Preganjanje katoličanov na Ruskem.

Koncem februarja so zaprle sovjetske oblasti v Petrogradu in drugih večjih mestih veliko število katoliških duhovnikov. Posebno dramatični prizori so se odigrali v Minsku, v glavnem mestu Bele Rusije. Oddelek politične straže je namreč obkolil katoliško stolnico med mašo. Vsi navzoči so morali zapustiti poslopje in so bili zunaj preiskani. Vse osebe, ki niso imele izkaznic, so bile poslone v ječo. Na to se je izvršila preiskava v stolnici. Dvojica kanonikov je morala prekiniti molitev ter v zapor. Splošno nerazpoloženje sovjetske vlade napram katolikom se je posebno poostriilo z ozirom na govorice o vojni s Poljsko. Katoliškim duhovnikom se venomer očita Poljakom prijazno razpoloženje in celo vohunstvo v njih prid.

V Leningradu so zaprti med drugimi župnik francoske cerkve sv. Katarine, Anton Vasilevski, župnik poljske cerkve sv. Stanislava Jan Troiga, kanonik pri Leningrajski rimsko-katoliški stolnici Mečislav Šavdionis, tajnik katoliške dieceze duhovnik Dominik Ivanov, duhovnik cerkve sv. Kazimira pri občini usmiljenih sester, Pavel Homič, 12 katoliških nun in pet mladeničev, ki so se pripravljali za posvetitev v duhovnike. Na Volini so aretirani v Zitomiru duhovniki: Sokolovski, Fedorovič, Slavinski, Krivčuk, v Mogilevu pa Belovolov in Ilikin. Katoliške župnije so ostale brez vodstva za nedogleden čas. Vsi omenjeni duhovniki so odpeljani v grozno taborišče Solovski na belomorskih otokih ob polarnem krogu. Tam biva pol leta tudi škof Zelinski.

V Leningradu in Carskem Selu so preiskali agenti Politične uprave stanovanja aretiranih, katoliške cerkve in celo francosko kapelico. Po uradnih podatkih je bilo zaprto na Ruskem v februarju več sto katoliških duhovnikov ter uglednih župnijskih delavcev.

kaj v bodoče še ukreniti misli. So to besede, iskrene in naslovljene na naslove, ki se delajo lojalne in stvarne. Zato upravičeno pričakujemo, da bodo napravili v svoji hiši red, če ni njihov dom ena sama velikanška desorganizacija različnimislelih in na vse strani stremelih ljudi. Ali naj potemtakem razpravljamo o tem, ali naj bo ravnatelj bolniške blagajne v Piškopeji Janez Spreten, Jože Trdina ali Urša Plut, ali o tem, kako urediti zavarovanje, da bo kar najbolj ustrezalo svojemu smotru? Menim, da je drugo glavno. Ali pa hočete biti klerikalizem?

Delavski sindikati! Varujte svojo strokovno neodvisnost! Ne pustite se izrabljati od političnih in kulturnobojnih stremuhov! Zahtevajte od svojih voditeljev stvarnega, trajnega socialnega dela! Ne dopustite ribarjenja v kalnem, zakaj dovolj je že delavska razdvojenost škodovala delavstvu samemu!

Videti hočemo po teh odkritih besedah delo svojih tovarišev iz nasprotnega tabora. Po tem delu jih bomo sodili in — uravnali tudi svoje korake. F. Z.

THOMAS O KRŠČANSKIH SOCIALISTIH.

Minule dni so v socialnem muzeju v Parizu zborovale katoliške socialne organizacije. Zborovanja se je udeležil tudi načelnik mednarodnega delovnega urada Albert Thomas, ki je kakor znano socialni demokrat, ob vsaki priliki priznalno govori o francoski katoliški delavski organizaciji. Topot je rekel: »Socialist sem in ostanem, toda moje prepričanje ne sme ovirati skupnega dela. Poznal sem mnogo ustanoviteljev socialnega katolicizma in veseli me, da morem sodelovati s katoliškimi delavci.« Prizadeval si je, da je zagotovil pomoč katoliških organizacij za socialno delo pri Društvu narodov in dosegel, da so katoliške moči zastopane v mednarodnih delovnih svetih v Zenevi.

Vsak Mohorjan naj pridobi še enega naročnika!

Gospodarstvo

Revizija železniškega tarifa za les in lesne izdelke.

Na prihodnji seji tarifnega odbora, ki se bo vršila dne 19. marca v Sarajevu, se bo razpravljalo o železniških tarifih za šumske proizvode, to je za vse vrste lesa in lesnih izdelkov ter proizvodov lesne industrije in sicer v lokalnem in v inozemskem prometu. Razpravljalo se ne bo samo o splošni kvalifikaciji teh proizvodov, temveč tudi o vseh tozadevnih izjemnih in izvoznih tarifih ter o pristanskem tarifu. — Med izjemnimi tarifi pridejo posebno v poštev tarif št. 2a (splošno za drva) in 2b (za drva v Vojvodino), tarif št. 5 (za dovoz lesa na žage), tarif št. 6 (za celokupni les), ter končno tarif št. 37 (za lesne brikete). Od izvoznih tarifov pridejo v poštev izvozni tarif št. 5 (za sodarski les) št. 6 (za stavbni les, testoni in tavoletje), št. 7 (za železnice in odpadke pri žaganju), št. 8 (za lesne izdelke, frizir, parketi), št. 9 (za drva), št. 10 (za lesno ogelje) ter št. 11 (za izvlečke kosanjevega in krastovega lesa).

Ti tarifi so po svoji sedanjí konstrukciji in medsebojnem odnošaju že poldrugeto v veljavi, tako, da so imele vse zainteresirane industrije dovolj možnosti za ocenitev efekta dosedanje tarifne politike glede lesne industrije in trgovine. Zato poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo vse interese, da ji sporočijo, kakšna so njih opažanja in kakšne konkretne predloge imajo glede izpremembe odn. dopolnitve dosedanjih tarifov z ozirom na sedajni obratni položaj posamezne stroke. V kolikor se tiče predlogov je neobhodno potrebno, da se jih številčno utemelji, ker predlogov brez zadostne utemeljitve ni mogoče upoštevati.

Opozarjamo nujno vse interese, da prilike ne zamudijo in da se čimprej s točnimi podatki odzovejo pozivu Zbornice.

Postranske carinske davščine.

Na občem zboru Centrale industrijskih korporacij, ki se je nedavno vršil v Belgradu, je tajnik centrale Dr. Cvetko Gregorič sprožil važno vprašanje revizije postranskih carinskih davščin, ki so se po novem zakonu o občem carinskem tarifu znatno povečale. Tako se je žigovina povečala od 5 na 10 odnosno 25 zlatih par; mesto noševine in statistične takse pa se je uvedla poslovnina, ki znaša 20 odn. 30 zlatih par od 100 kg (pri carini prostem blagu pa 5 par). Efekt te nove ureditve postranskih carinskih davščin pa pomeni znatno povečanje celotne obremenitve. Tako se je donos žigovine, ki je v prorač. letu 1924/25 znašal 127.000 zlatih Din, dvignil v l. 1925/26 na 302.000 zlat. Din. Donos noševine in statistične takse, odn. poslovnine, ki se je uvedla v drugem četrtletju pror. l. 1925/26 mesto noševine in statistične takse, pa se je dvignil od 1.626.000 zlat. Din v l. 1924/25 na 2.804.000 zlat. Din v l. 1925/26 (dasi se je poslovnina pobirala samo tri četrtletja). Poslovnina pobrana v l. 1925/26 predstavlja v papirju 30 milijonov dinarjev in zadostuje za kritje stroškov celotne carinske službe (za generalno ravnateljstvo, kakor tudi za carinarice). Poslovnina v mnogih slučajih prav občutno poveča carinske davčine, posebno pri onih predmetih, ki se carinijo po lastni teži, torej v prvi vrsti ravno pri industrijskih surovinah in pogonskih sredstvih. Tako znaša pri starem železu poslovnina 60% carine, pri črnem premogu celo 100% carine itd. Višina poslovnine je v takih slučajih manj opravičena, ker carinjenje teh predmetov povzroča carinaricam manj posla nego carinjenje izdelkov. Na druge finalne produkte znaša poslovnina le neznaten odstotek carine. Poslovnina se mora vsekakor revidirati in maksimirati v odstotkih predvidene minimalne carine. To velja predvsem za surovine in produkcijska sredstva. . . .

Sejem krzna se ponovno vrši dne 21. t. m. na velesejnu v Ljubljani. Zadnji tak letošnji sejem meseca januarja je bil zelo ugoden in so oni lastniki kož divjih živali, ki so jih zapuili v prodajo Lovski zadrugi ali Velesejnu, svoje blago prodali povprečno za 100 Din pri koži dražje kot sicer raznim prekupecem. Kdor ima še kaj takega blaga,

naj ga nemudoma pošlje v Ljubljano na velesejem. Za kupce je poskrbljeno.

Sprememba pravilnika o umetnih gnojilih. Poljedelski minister dr. Kulovec je na predstavitve tvornice umetnih gnojil odredil gotove spremembe pravilnika o umetnih gnojilih, ki se v glavnem nanašajo na normalno odstotno vsebino dušika, fosforjeve kisline itd. v različnih umetnih gnojilih.

Ukinitev carine na čilski soliter in znižanje carine na žveplo in modro galico. Kakor smo že poročali, je končno ukinjena carina na čilski soliter, ki predstavlja eno najvažnejših umetnih gnojil. Ta carina je bila čisto fiskalna carina, zato so naši gospodarski krogi sprejeli to vest z največjim zadovoljstvom, kajti cena čilskega solitera se bo vsled ukinitve carine znižala za 100—120 Din pri 100 kg. Istočasno je bila na podlagi sklepa ministrskega sveta znižana carina na žveplo od 1.50 na 0.75 zlat. dinarjev, carina na bakreno galico pa od 12 na 6 zlat. dinarjev.

Nova pogajanja s skupino Blair & Comp. V Belgradu se mudi zastopnik bančne skupine Blair & Comp. v svrhu obnovitve pogajanj za najetje inozemskega posojila. Finančni minister dr. Marković je včeraj izjavil novinarjem, da so vesti belgajskih listov o pogojih tega posojila netočne. Glasom teh vesti naj bi Jugoslavija sklenila z Blairovo skupino posojilo v znesku 30 milijonov dolarjev. Kot delni obrok prvotno sklenjenega 100 milijonskega posojila naj bi se znižala od 8 na 7%, medtem ko bi submisijski kurz ostal neizpremenjen (88.75%). Posojilo naj bi se v Ameriki izdalo po kurzu 92.25%. Kakor izjavlja finančni minister, pogajanja še niso dovedla do zaključka, ker pred sprejetjem proračuna o sklepanju inozemskega posojila ne more biti govora. Koncem tekočega meseca bo proračun sprejet, nakar se bodo pogajanja lahko pod boljšimi okolnostmi nadaljevala.

Povečanje delniške glavnice belgajske »Pučke banke«. Belgajska »Pučka banka« je sklenila zvišati svojo delniško glavnico od 5 na 10 milijonov dinarjev in sicer deloma potom valorizacije bilančne vrednosti, deloma po potom emisije novih delnic v znesku 2 milijona dinarjev.

Uzance za trgovino s hmeljem. Tajništvo novoselske produktivne borze je prišlo sestavljati uzance za trgovino s hmeljem, ki se bodo po izgotovitvi predložile zbiranju vojvodinskih hmeljarjev v izjavo. To bodo prve uzance te vrste v Jugoslaviji.

Za pospeševanje hmeljarstva. Te dni se je v Novem Sadu vršil kongres vojvodinskih hmeljarjev, ki se je pečal z vprašanjem zboljšanja kvalitete našega hmelja in zboljšanja organizacije hmeljarjev. Kongres je poslal ministrstvu za trgovino in industrijo spomenico, v kateri navaja želje hmeljarjev glede pospeševanja hmeljarstva. Da bi se ugotovile americe za pospeševanje te velevažne panoge poljedelske produkcije je poljedelski minister dr. Kulovec sklical anketo, ki se bo vršila v nedejo 6. t. m. v Belgradu.

Sedelo vanje nemške Državne banke s Francosko banko. V Berlinu se pravkar mudi guverner Angleške banke Montagu Norman. Njegov obisk je namenjen pogajanjem v svrhu ustvaritve kooperacije med nemško Državno banko in Francosko banko. Kakor ob priliki stabilizacije belg. franka tako bo nemško Državna banka najbrže tudi Francoski banki odobrila večji rediskontni kredit, ki pa bo znatno večji, kakor svojačasno belgijski Narodni banki odobreni kredit.

Veliki načrti tržaške paroplovne družbe Cosulich. Tržaška paroplovna družba Cosulich, ki je znatno subvencionirana od italijanske vlade, namerava graditi velik transoceanski potniški parnik z 23.500 tonami, ki bo najmodernejšo opremljen in večje število potniških parnikov po 10.000 ton za vzdrževanje zveze Trst—Newyork. Družba bo v ta namen v kratkem povečala delniško glavnico. Poleg tega pa namerava za izvedbo gornjega investicijskega programa najeti posojilo v znesku 20 milijonov dolarjev.

Borza

Dne 5. marca.

DENAR.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bil izabelezeni sledeči kurzi: Berlin 13.505 (13.4925 do 13.5225), Italija 251 (248.90—250.90), London 276.40 (276—276.90), Newyork 56.85 (56.75—56.95), Pariz 223.50, Praga 168.70 (168.30—169.10), Dunaj 8.025 (8.008—8.038), Curih 10.955 (10.94—10.97).

Curih. Belgrad 9.1325 (9.13 den.), Budimpešta 90.85 (90.85), Berlin 123.25 (123.21), Italija 22.90 (22.87 den.), London 25.2825 (25.28), Newyork 520 (520), Pariz 20.34 (20.335), Praga 15.41 (15.40), Dunaj 73.20 (73.21), Sofija 3.78 (3.73), Varšava 58 (58), Amsterdam 208.20 (208.20), Bruselj 72.30 (72.32), Kopenhagen 188.60 (188.60).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.45, Kodanj 189.05, London 34.43, Milan 31.22, Newyork 709.85, Pariz 27.7250, Varšava 79. — Valute: dolarji 706.40, francoski frank 27.34, lira 31.37, češkoslovaška 20.98.

Praga. Devize: London 148.80, Zagreb 56.19, Pariz 131.75, London 163.42, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Don.-savska-jadr. 83.90, Alpina 44.50, Greinitz 7, Kranska industrijska 56.50, Trbovlje 53.90, Hrv. esk. 14.10, Leykam 12.80, Hip. banka 8.20, Avstrijske tvornice za dušik 28.50, Slavonija 3.3.

Socialna vprašanja

Naloge delavskih sindikatov.

Mislimo na naloge, ki so v teh hipih nujne in potrebne. Da pa bo vse skupaj jasnejše, nekaj splošnih pripomb. Ze ko smo julija, avgusta in septembra minulega leta od naše strani organizirali »Prvi splošni strokovni kongres tovarniškega delavstva« v Trzinu na Gorenjskem, smo poudarili zlasti troje momentov, povzročujočih krizo ročnega delavstva, ki je dobesedno splošna. In to: 1. Državno-pravni boj in konsolidiranje naše maled države, nastale iz cele mešanice upravnih sistemov politično, kulturno, socialno, gospodarsko, zgodovinsko zneženih iz najpestrejših sestavin, je največ škodovalo delavskemu kot najmlajšemu in najšibkejšemu stanu. 2. Vodstvo drž. poslov kakor tudi socialne in delavske politike je bilo z malimi izjemami v rokah ljudi kapitalističnega duha, ki za delavske težnje ali niso imeli pravega smisla in razumevanja, ali pa so jim bili naravnost nasprotni, če že ne sovražni. 3. Marksistična generaliteta, bodisi leva, srednja ali desna, je za ves veliki povojni čas do danes popolnoma skrahirala. Deloma v politiki, na katero se je bila vrgla predvsem (in to pred važnimi strokovnimi vprašanji!) in v katerih si je vsled svoje otročje taktike sama zavila vrat. Deloma vsled najrazličnejšega pojmovanja lastne marksistične ideologije, kar je nujno imelo za posledico razdvojenost v Marksovem kraljestvu samem in — seveda — razdejanje istega ter razkropitev osupnjene marksistične delavske armade. Deloma pa so tako komunistični kot socialno-demokratski voditelji v za delavstvo najkritičnejših trenutkih uskočili v buržuazijo. Kdo bi našteval imena? Saj so splošno znana! Ti uskokki za gotov denar imajo na vesti velik, velik procent neorganiziranega delavstva v državi kakor tudi v Sloveniji.

Vzroki splošne delavske krize so seveda tudi drugi, splošno simptomatični. Vsi pa so

privedli do tega, da je bila delavska splošna in strokovna politika, z njo kajpak tudi socialna politika pravzaprav propadla. Nič čuda torej, če so službena izvestja kršč. socialistične delavske internacionale v Utrechtu, pišoč o preganjanju katoličanov v Mehiki, začele neki članek takole: »Mexico ist so ein wenig Ueberseebalkan...«

V takem času je prevzel resort ministrstva za socialno politiko v Belgradu naš tov. dr. Andrej Gosar, ideolog krščanskega socializma in duševni vodja naših delavskih organizacij. Treba je na ruševinah delavske zaščite in socialne zakonodaje graditi znova od vrha do tal. Treba je pognati v celoti zaostalo kollesje delavske zakonodaje v naši državi (bolniško, nezgodno, onemoglostno, starostno zavarovanje, posredovanje za delo, delovno nadzorstvo, delavske zbornice itd. itd. itd.) zopet v pogon. Treba je vsestransko predelanih, premišljenih načrtov, sklepov, predlogov in zakonskih osnutkov. Treba je sto in sto reči, ministru za socialno politiko, socialistu v pravem pomenu besede, v oporo in v pomoč. Zato je naloga delavskih sindikatov, da grejo na stvarno delo: da pozovejo sociologe, socialne delavce in politike, strokovne tajnike in delavske zaupnike, da delajo smoteno, trajno delavsko splošno in strokovno politiko. To so pred delavstvom nujnejšim se v tako obupnem stanju, dolžni vsi delavski sindikati: tako krščanski kot marksistični in narodno-strokovni.

Zdelo se mi je nujno potrebno, da napišem te vrstice, ker sem nad pisanjem nam nasprotnega delavskega časopisja razočaran. O »Delavski politiki« bi ne zgubljaj besed; zakaj dobro poznamo njenega očeta in gospodarja. »Nova pravda« ima pač svojo gusto, o kateri se pač debatirati ne more. Pač pa so tu izvestni marksistični tedniki, ki bi morali pisati vse drugače kot pišejo, ako jim je res kaj za prospek delavstva. In to že vsled tega, ker jim najbrže ni povsem neznano, kaj je minister samo v kraljič par tednih ukrenil in

Zanimivosti

Londonški živinozdravnik.

»Nekega dne bom šel v tiskarno«, tako piše nek londonški živinozdravnik velikemu angleškemu dnevniku »ter bom naročil pol tuceta lepakov« z največjimi črkami, kar jih tiskarna premore, z besedilom: »Zdravim samo živino«. Enega teh lepakov bom nalepil na večna vrata, drugega na vrata svojega stanovanja, potem še enega na vrata zadaj na vrtu, enega na mojo čakalnico, šestega pa bom privezal na konec niti ter ga poslikal, da bo i ponoči viden tistim, ki mečejo pesek v okna moje spalnice. Noben teden ne mine, da bi me ne klicali h kakemu bolniku. Oni dan me je iz nočnega spanja poklical stražnik — no ta bi že lahko vedel, čemu je živinozdravnik — naj pridem doli k nekemu moškemu, ki je sredi ceste nenadoma obolel; kar dam mu naj nekaj, da mu bo le odleglo. Seveda je zelo trdosrčno, ako ne grem v takem slučaju, ker navsezadnje bi morda le še kaj pomagati, toda ako bi to storil, bi prišel v navskrižje z zdravniško zbornico. Toda nekateri naravnost vztrajajo, da moram priti jaz, to so posebno taki, ki so raznim zdravnikom že dolžni in niso plačali računov. Nekateri so pa tudi polni zvijač. Nekega dne sem bil poklican v neko hišo, da bi pogledal psa, ki je bil zastrupljen. Ko sem pa tja prišel, ni bilo nobenega psa pri hiši, pač pa je ležal bolan moški. Povedal sem svoj poklic ter hotel oditi. »Toda«, pravi nato žena, »ako se razumeš na zdravljenje prašičev in drugih živali, bodeš tudi mojemu možu znali pomagati.«

Zopet je mnogo taktih, ki pridejo k meni, ako jih je vgriznila kaka žival n. pr. pes, mačka, papagaj ali kaj takega, češ da v takem slučaju moram pomagati. Komaj dopovem takim, da to ni moja stroka in da tudi ne smem.

Neka dama je poslala pome, naj pridem njenega papagaja »prestrašiti«, da ne bo več grizel, ker se v zadnjem času ugriznil kuharico in sobarico. Šel sem ter nataknil na prst navidezni prst, katerega sem namazal z mandeljevim oljem. Papagaj se je prsta nagrizel, in kakor je bilo kmalu videti, mu grenki okus mandlja ni bil nič kaj po volji in bil je ozdravljen.

Neka ljubiteljica mačk je poslala pome, naj pridem ozdravit njeno mačko, ker ji je nekdo iz hudobije odsekal rep. Obvezal sem mački rep ter dami zatrdil, da bo mačka v kratkem zdrava in vesela kakor poprej. To je bilo v ponedeljek. V sredo pa zopet pošlje pome, ker so v vrtu našli odsekan mačkin rep. Hotela je, naj ga ji prišijem, da ji bo zopet prirastel in težko sem ji dopovedal, da je že prepozno. Potem je pa hotela, da naj rep nagačim. To me pa ni posebno presenetilo, kajti take želje moram dostikrat slišati, da nagačim ljudem živali, katere sem moral uničiti. Toda jaz znam živali samo zdraviti, ne pa nagačiti.

Za časa svoje prakse sem že zdravil bolne zlate ribice, bele miši in želve. Med vsemi pa je najtežje zdraviti kozo ali kozla. Nekdo sem bil poklican, da pridem ozdravit kozo, ki ni mogla prebavljati in sicer radi tega ne, ker je pogoltnila vrv za sušenje perila. Predno sem mogel do nje, mi je izbila klobuk z glave ter ga pri priti tudi požrla. In končno, večkrat dobim pisma, da naj pridem pogledat poginulo žival, katero sem zdravil. To je pa še najbolj nerodno.

Izborna reklama.

Neki londonški tednik je razpisal nenavadno reklamo za svoj list. Vsak naročnik, ki pridobi v gotovem času še enega naročnika, dobi kot nagrado prvovrstni aparat za britje. V zadnji številki je objavil tole reklamo, ki na prvi pogled nikakor ne izgleda kot taka:

»Predzadnji ponedeljek sem stopil v jedilnico, da bi zajtrkoval. Pa me sprejme moja Angelika z nič kaj prijaznim nagovorom: »Nobene reči ne sovražim bolj kakor če možki gre zjutraj od doma neobrit.«

»Se boš že morala privaditi, kajti sklenil sem izgledati kakor ne dobro prepečen zrevec mrevariti, kakor do sedaj vsako jutro, da sem izgledal kakor ne dobro prepečen zrevec,« sem odvrnil moji Angeliki.

Brada mi je hitro rastla. »Veš kaj,« mi reče Angelika čez nekaj dni, »bolje bo zate, ako se v mraku ne prikažeš na ulici, zelo divje izgleda.«

Nekega večera sem se izvanredno pozno vračal iz pisarne. Ko sem prišel do hiše, je bila v popolni temi; moja žena je šla nekam na obisk. Zaman sem obračal žepe, da bi našel ključ, ko sem se spomnil, da ga nisem niti s seboj vzel. Ko sem še nekaj brskal tam okoli vrat, me naenkrat nekdo zagrabi za vrat ter zagrm nad menoj: »Kaj počujete tukaj?« Bil je policaj. »Saj menda vidite, da skušam, kako bi prišel v to hišo,« sem odvrnil nekoliko jezen, ker me je tako grdo držal za vrat.

»Da da, saj to tudi jaz vidim. Samo prepričati sem se hotel o vaši nameri. Halo, z menoj na komisarijat.« Odnekod je prišel še drug policist in eskortirala sta me po vseh pravilih. Inšpektor je nekoliko začudeno pogledal, ko smo vstopili ter mehanično vzel tiskan formular v roko, da bo prišel pisati. Vsi trije so me merili od nog do glave ter gledali v nekak album, nato pa zopet name. »Dober plen,« pravi nato inšpektor, brez dvoma je to Ivan Husikovskij, ruski boljševik. Spoznal bi ga itak že po bradi. Peljita ga v ječo.«

»Toda to ne more biti res,« sem zavpil, »jaz nisem nikak boljševik in tudi Husikovskij nisem, pač pa Mr. John Jones ter stanujem Willow Avenue 23. Pošljite po mojega prijatelja Pitt-Patterja, ta me bo gotovo identificiral. Poslali so ponj in ko je prišel, me je ogledoval ter odmajeval z glavo. »Še nikdar v življenju nisem videl tega človeka,« je rekel, »gotovo bo to kak ruski boljševik ali pa še kaj hujšega.« »Toda, Pitt-Patter,« sem zaklical v obupu, »jaz sem vendar Jones, tvoj prijatelj! Ali me ne poznaš? Seveda me še nisi nikoli videl, da bi imel brado.«

»Jones? no ta je pa dobra. Kar taklo se pa pri nas ne damo.«

»Odpeljite ga v ječo,« ukaže nato inšpektor.

»Še eno prošnjo mi dovolite,« sem zaklical v strahu, da me res odvedejo.

»Dajte me obriti, oziroma dovolite, da se obrijem sam.« Ugodili so tej moji prošnji ter prinesli milo, čopič ter krasen aparat za britje ter mi dovolili, da se sam obrijem, kar sem tudi storil in sicer nezansko hitro. Ko sem se umil in obraz obrisal, so vsi hkratu zavpili: »I seveda je, res je Mr. Jones,« je dejal policaj, kateri me je bil aretiral.

»Saj sem ves čas pravil, da sem,« sem se

zadrl nad njimi, »upam, da se boste sedaj za vaše dejanje oprostili.«

Inšpektor pa je odkimal ter rekel: »Ako ste tak norec, da hodite s takole brado okoli, nimamo povoda, da bi se oprostili pri vas in tudi ne zaslužite, da bi se. Lahko noč.«

»Še eno, gospod inšpektor,« sem rekel, ko sem pograbil za klobuk, »prav nič bi me ne skrbelo briti se vsak dan ako bi imel tak aparat, kakršnjega ste mi nocoj posodili. Koliko pa stane?«

»Nič ne stane. To je dar lista, ker sem mu pridobil enega naročnika. Storite še vi tako ter ga bodele imeli.«

Nobena brade več! Veselje je briti se s tem aparatom, katerega že imam. Ali že imate tudi vi enakega? Storit to brž predno bodele aretirani.«

Višek raztresenosti.

V nekem časopisu, ki izhaja v Kjopenhavnu (Kopenhagen), pripoveduje neki Danec komično epizodo iz življenja slovečega zgodovinarja profesorja Mommsena. Mommsen je bil znan po svoji učenosti kakor tudi po svoji raztresenosti. Toda, kar se je nekega dne dogodilo v tramvajskem vozu berlinske cestne železnice, v katerem je bil razen več potnikov tudi njegov tovariš Danec, to pa presega vse, kar se je kdaj kjer storilo v raztresenosti.

Bilo je to v času, ko je vozil še tako zvani konjski tramvaj. Mommsen se je vsakokrat vozil s tem vozilom, kadar je imel na univerzi predavanje. Navado je imel, da je svoja očala položil na klop na svoji desni strani. Tudi ta dan je kratko pred izstopom iz voza segel po očalih na običajno mesto. Toda očal ni bilo tam. Mommsen je postal nemiren, kajti brez očal vendar ne more predavati. Strmel je na prazno poleg sebe na desni. Da bi očala ležala na levi, to bi mu niti v sanjah ne prišlo na misel. Zaman je prevrgel vse žepe, toda očal nikjer. Kar mu pomoli majhna rokica šolarke očala pod nos. Oddahnil se je, ko jih je nataknil na nos ter hvaležno pogledal malo deklico, rekoč: »Prav lepa hvala, dekletce moje. Kako pa ti je ime?« »Ana Mommsen, papa,« se je glasil odgovor. Iznova se je profesor zmedel. Med tem ko je njegov duh plaval kdo ve kje, je redni profesor Teodor Mommsen v svoji raztresenosti popolnoma pozabil, da sedi poleg njega njegova lastna hčerka. Potniki so ta interneto seveda kvitirali z glasnim smehom in si ga gotovo tudi zapomnili, kakor njegov spremljevalec Danec.

Ženske želje.

Livewell bi se bil rad oženil, pa ni vedel, kako bi dobil vpogled v žensko dušo, da bi se po tem ravnal in odločil. »To je pa nekaj zelo enostavnega,« mu je rekel stric Charles, ki je bil na tem polju najbrže precej doma. »Vprašaj deklico samo to, kaj bi si želela, ako bi ji kak čarodej zagotovil, da se ji bo želja izpolnila.« Livewellu se je posvetilo ter je takoj prišel z vprašanjem.

Miss Claude si je želela »eno milijardo« (funtov seveda). Te ni maral. Miss Mary bi bila rada svetlomodri klobuk, ki je razstavljen v izložbenem oknu trvdke na vogalu X. ulice. Tudi te ni maral. Tilly si je želela avtomobil, Hilda celoletni abonement za kino, Freda si je želela potovanje v Pariz, Nasta je hotela, da bi rodbina Goldsmith obubožala, Annie bi bila rada bolj sloka in pa plavalaska bi rada postala. Lorry bi hotela biti poslanka v angleški zbornici, a Miss Bella bi bila rada deset let mlajša.

Vseh teh ni vzel in bil je že v skrbah, da bo ostal samec. Navsezadnje je pa še svojo Lucy vprašal, kaj bi si želela. Ta pa se ni nič pomišljala ter mu pogledala v oči in rekla: »Tvoja sreča«. In to je vzel.

Moč navade.

Znano je, da Tirolec nikogar ne viče in Tirolci v avstrijski armadi nikakor niso mogli razumeti, zakaj ne bi tudi tam vsakogar tikali. Zato so se le s težavo privajali, da niso tikali častnikov. Nekoč je žel večji oddelek vojaštva ob italijanski meji na vaje ter na neki planini napravil odpočitek. Eden izmed častnikov se je pripravil, da bo sedel v travo, a v tem hipu stopi predenj vojak ter pravi: »Ti, slišiš!« Oficir je poznal navado tirolskih vojakov, zato je mirno rekel: Koliokrat bom še moral ponavljati, da svojega predpostavljeneja ni dovoljeno tikati, pa da mora nižji vsak nagovor pričeti s »Pokorno javljam ali, prosim! itd.« Vojak je stal na pozor ter iznova pričel: »Gospod nadporočnik, ti se boš...«. »Ni prav. Gospod nadporočnik, pokorno javljam, da se bodele...«, je popravi častnik ter se vsedel v travo. Tu pravi vojak: »Gospod nadporočnik, pokorno javljam, da si se sedaj že vsedel v kravjek.«

Nekdaj in sedaj.

V neki francoski knjigi iz 18. stoletja, ki pa je doživela nad 50 izdaj in nosi lep naslov: Pravila lepega vedenja in krščanske omike, stoji zapisano to-le navodilo: »Radi snažnosti je prav dobro, da si vsako jutro obraz oterešmo z brisačo, da tako odstranimo nesnago. Nikakor pa ne svetujemo, da bi se umivali z vodo, kajti s tem se obraz izpostavlja zimskemu mrazu in solčni vročini poleti. Neka druga francoska knjiga iz l. 1667, ki pa ima naslov »Nova izomika«, pa se niti tako daleč ni povzpela. Tam svari otroke: »Ne umivaj si obraza, kajti to škoduje očem, povzroča zobobol in obraz postaja blede.«

Celo v Angliji, od koder je pravzaprav prišel ves moderni komfort, ni bilo dosti boljše. Znano je, kako se je angleška prestolonaslednica Viktorija zgazala, ko se je seznanila z nemškimi kopalnimi napravami. Iz prve dobe vladanja angleške kraljice Viktorije je znano, da je neka lady prišla dve dami, o katerih je vedela, da se kopjeta, češ, kako moreta kaj takega storiti ter se za kopanje sleči. Kako nedostojno!

Mistificirani astronomi.

Pred nedavnim časom je večje število angleških zvezdarn zaznalo pojav nenavadno velikega meteorja. Toda zaman je bila vsaka sled za meteorjem. Sedaj je pa prišlo na dan, da je bila cela stvar le plod šale, katero si je dovolil neki londonški fotograf. Imel je v zalogi precejšnjo množino starega smodnika, s pomočjo katerega fotografira tudi ponoči lahko fotografirajo (Blitzlichtpulver) ter ga privezal na navadne balončke, kakršne prodajajo krošnjariji po naših sejmiših za igračo otrokom. Poleg tega je pa tudi privezal užgalnik, kateri se je čez nekaj časa užgal, kakor je eksplodirala vsa zaloga smodnika, kateri pojav so registrirali potem kot meteor! Ker je med astronomi in meteorologi Anglije nastala po tem dogledu dolga diskusija, se je fotograf sam javil ter povedal, kako in kaj je naredil, ne da bi bil pri tem imel kak slab namen. Sedaj je med zvezdogledi zopet mir in pa — nekoliko sram jih je.

Najnovejša moda
Poudre Mon Parfum
Bourjois — Paris

Iz življenja dromedarja.

Kako velika pridobitev bodo avtomobilske zveze skozi puščave, bo znal ceniti le tisti, kdor pozna vse neprijetnosti, ki jih povzroča dromedar svojemu gospodarju. Med vsemi domačimi živalmi ni tako uporne in muhaste kot je ravno ta. Res je sicer, da je zadovoljen z vsakršno hrano, kajti ako ni sveže zelenjave na razpolago, je zadovoljen tudi s suhimi vejami, slamo, in ako ne more ničesar drugega dobiti, je končno zadovoljen tudi z jermeni, vrvmi in slinčnim blagom ki ga kje potrga. Najbolj čudno je, da more jesti in žvečiti liste mimoze, ki so vsi posuli s tankimi in ostrimi bodicami, ki sicer prebodejo celo podplate na čevljih. Toda kljub tej dobrini, ki pa je edina, ima dromedar samo slabe lastnosti. Vsakega tovara, ki mu ga hočejo naprtili, se nensmiljeno brani ter tuli in rjove, da bi se ga kamen usmilil. Ako hoče kdo dromedarja zaježiti, mora z enim skokom skočiti v sedlo, ker se dromedar, kakor hitro začuti kaj tuje na svojem hrbtu, sunkoma dvigne. Zato imajo začetniki težave pri ježi dromedarja. Njegova hoja je taka, da povzroča vsem onim, ki je niso vajeni, ali pa imajo slabe želodec, morskobolezen. Pri hoji se namreč ziblje, kakor ladja na razburkanem morju. Jezdeca sploh ne uboga in ravna vedno nasprotno njegovi želji. Na to so domačini že tako vajeni, da ukazujejo živali ravno nasprotno, kar želijo. Vode se tako boji, da ga je treba le z veliko silo pripraviti do tega, da prebode reko. Ker ne zna plavati, ga čez večje reke takorekoč prenesejo. Eden ga vleče na vrvi, ki jo je ovil okoli glave dromedarja, najprej v vodo, da mu zmanjka tal pod nogami, tedaj ga sprednji, ki se nahaja v čolnu, krepko prime za glavo, zadnji pa za rep ter ga tako prenese čez vodo. Nekateri samec dromedarji so tako neugnani, da grizejo vsacega, ki se jim približa, celo svojega gospodarja.

Cipke klekane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec
najcenejše pri Osrednji župniški zadrugi
Ljubljana, Konžarski trg

ALOMA COMPANY

anončna in reklamna družba z o. z.

se je preselila

Aleksandrovo cesto 2/1

Pričača Ljubljanske Kreditne banke

(vzhod vls a vls hino izdala)

Morton Havard.

»Nič več nisem raztresen«.

Midva, namreč jaz in Tom, sva šla na kolodvor, da pričakava najinega ljubega prijatelja in profesorja. Ker sva kulturna človeka, sva si kupila vstopnico za peron. Hodila sva tam gori in doli ter vsrkavala iz vsakega kolodvorskega zraka vase. »Boš videl, da mu je teh šest tednov zdravljenja v sanatoriju koristilo,« je dejal Tom. »Sicer je bil pa tudi že skrajni čas, njegova raztresenost je bila skoraj že nevarna. Da nam je sredi marjašanja prišel naštevati zgodovinske letnice, to bi še ne bilo nič hudega, saj sva njegova prijatelja, toda, da je sredi predavanja na univerzi odprl dežnik in da je pri vprizoritvi Tannhäuserja igrali Elizabete zaklical: »Hej, kje imate pa labuda?«, ne, to je pa že malo preveč.«

V tem trenutku je privozil vlak in že sva ugledala profesorja, ko je molil glavo skozi okno in nama kimal. Nekaj časa sva ga slišala, kako je v kupeju robantil, a kmalu je stal poleg naju.

»O ko bi vedela, kako dobro se počutim,« je pričel govoriti, »ta metoda je res nekaj izvanrednega. In vse čisto enostavno. Povedam bi vam lahko o marsičem, ko sem —«

»Vojvo no,« sem ga prekinil, »zakaj imaš damski klobuk na glavi?«

Zdrznil se je ter segel na glavo, pri tem pa se vbodel v iglo, ki je iz klobuka štrlela.

»Hm, pa res. Najbrže da sem dami, ki je v X. izstopila, položil moj velour-klobuk v skatlo. No nič ne de.«

Snel je klobuk z glave ter ga slišal v žep. Toda preje je moral izprazniti žep, iz katerega je privlekel električno žarnico ter jo dolgo občudoval: »Aha, že vem, to sem v sanatoriju odvil iz namizne svetilke, da bi postal ščipalnik, ki mi je padel na tla. Našel sem ga pod posteljo, toda brez žarnice, ker ni funkcionirala.«

»Pa si jo nato vtaknil v žep suknje?«

»Da. Toda šele zjutraj, ko sem se zbudil, sem opazil, da sem ležal obločen v suknjo mesto nočno srajco. Pojdimo sedaj, zdi se mi, da bo deževalo.«

Vzel sem v roko njegov kovčeg, ki se mi je pa zdel precej težek. Pri izhodu je profesor pretaknil vse žepe, da bi našel vozni listek. Pri tem je odpel tudi suknjo in videla sva, da je imel okoli vratu privezano servieto. »Kje neki imam vozni listek? Že vem, v kupeju sem ga vtaknil v pepelnik, da bi ga tako hitreje imel pri rokah.« Letel je nazaj proti vlaku in med tekom zgubil copato, kajti šele sedaj sva opazila, da je imel copate na nogah. Tom me je pogledal, češ, ta sanatorij je vsekakor priporočljiv. Ko se je profesor vrnil, je držal v roki vozni listek drugega razreda ter listek za psa. »Za katerega psa pa?«, sem ga vprašal. »O Bog,« je vzdihnil profesor, »ta čepi v omari za obleko. Gospod svetnik me je prosil, da bi vzel njegovega psa seboj v N. ter ga oddal njegovi tačči. Pa sem ga v omaro zaklenil, ker me je popadal.

Sport

S. K. Jadran. Opozorjamo članstvo na današnji občni zbor, ki se vrši dopoldne ob 9.30 pri Mraku. — Odbor.

TEKME ZA PREHODNI POKAL LNP.

Prilček nogometne sezone.

Na sportnem prostoru SK Ilirije se vršita danes otvoritveni tekmi letošnje sezone v Ljubljani in sicer tekmi Hermes: Krakovo in Ilirija: Panoija, dve tekmi I. kola za prehodni pokal našega nogometne podzveze. Prva se prične ob 14. uri, druga ob 15.45. Naslednja nedeljo se odigrajo preostale tri tekme I. kola, 19. in 20. t. m. pa igrajo med seboj petorica zmagovalcev iz I. kola. 25. t. m. se vrši odločilna tekma v ljubljanskem okrožju podzveze, nakar igrajo okrožni zmagovalci Ljubljane, Maribora in Celja med seboj semifinale in finale.

Sporini teden

Lani nekoč smo pisali, da se sovjeti za sport zelo zanimajo. Nov dokaz za to je gradba sportne palače v Kijevu, ki jo imela stadion za 15 tisoč gledavcev; zraven bo zavod za telesno kulturo in knjižnica z vso tozadevno literaturo. — V Bonni na Nemškem pa gradijo dirkališče, ki bo imelo prostora za 100.000 gledavcev.

Z državniimi s muškimi skakalnimi prvenstvi v Moistrani smo se mi že precej poslovlili od zim. sporta; skok prvaka Joška Janša 18.5 m ni na mednarodni višini, a je tega krivo vreme. — Norveški smučarji so se že odločili, da bodo šli na olimpiado. — Vreme prvi dan holmenkollenskih tekem ni bilo ugodno; pa smučanje na 52 km dolgi progi je bilo prigrabljenih 128 tekmecev, 96 jih je startalo, 75 jih je prišlo na cilj, prvi Gjoeslin v 4:46:53. Našim smučarjem iz Cortine d'Ampezzo znanj Svid Lindgren je prišel na cilj kot šest, v 5:08:55; lanski zmagovalac Kjellbom je bil s 5:19:11 šele 19. — Evensen si je priboril v Tammerforsu na Finskem svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju, Thunberg je bil drugi, Skutnabb šele peti; čas 46.3, 2:24.5, 8:53.5 in 18:05.3 je vsekoli slabši kot so ga dosegli ruski drsanci v Oslo. Evensen je star 21 let. — V včerajšnjem »Slovenec« smo pisali, da so Kanadci na svoji turneji po Evropi dosegli 128 točk proti 7; na Švedskem 63:7, v Srednji Evropi 63:0. V »Slovenec« 2. t. m. mora biti 18:0 in ne 18:6; tak je bil namreč rezultat tekme v Milanu.

V Belgiji je 200.000 aktivnih nogometašev, belgijske zveze proračun znaša tri milijone belg. frankov. — Dosedanja turneja Gradjanskoga v Egiptu je slaba, 1:5, 2:3, 2:3. — Turneja Wackera po Jugoslaviji 2:1, 2:3, 6:4. — Češki klub Vrsovice gre za štiri mesece v Avstralijo. — Borba med Belgijci in Holanci v Bruslju se je končala 3:0 z zmago Belgijcev, 8000 gledavcev. — Dunajski Hakohi so dovlili v Ameriki 15 iger. — 12 najboljših španskih klubov se bo združilo v profesionalno zvezo. — Irci so premagali Skote 2:0, v rugbyju pa 6:0. Wales je v 15. rugbyjski tekmi s Francozi dosegel nenavadno lep uspeh 25:7. — Na Angleškem imata New Castle in Huddersfield po 39 točk, goalov pa 67:39 in 65:46. — Angleški amaterski klub Corinthians se je boril proti francoskemu klubu Red Star 2:0. — Montevideo bo gostoval dva meseca in pol v Zedinjenih državah.

Bilanca nemške teniške zveze izkazuje za leto 1926 42.000 mark prebitka. — Belgijci bodo 18. t. m. glasovali proti sprejetju Nemcev v Mednarodno teniško zvezo, »to je odveč in ni simpatično«. Nasprotno so pa Angleži in Amerikanci za to, da se prisodi Nemcem na zborovanju vseh pet glasov, ki so jih imeli pred vojno. — Končne tekme za Davisov pokal se bodo vršile od 8. do 10. sept. v Philadelphiji.

Wide je porabil za 1500 m v halli 4:02.4; svoj čas Nurmi v istem prostoru 3:56. — 1000 yardov je pa pretekel Lloyd Hahn v 2:12.8, sijajen čas. — Peltzer je popravil svoj poraz in je tekel 1000 m v 2:31.7, njegov tekmeec Schoemann v 2:33.7. Hkrati je tekel Körnig 100 m v 10.7. — 17-letni Šved Bergström je dosegel v skoku krasno višino 1.95 m.

Estonec Tammer je obojerno potegnil 100 kg, sunil 142.5 kg. — 42 let je star znani francoski atlet Duchateau, pa je pred par dnevi obojerno sunil 120 kg, natančno toliko kot pred 20 leti. — Rigoulot in Cadine sta se spet poskusila, v Angers na Francoskem, in je spet zmagal Rigoulot. S sunkom 170 kg je zaoštal samo 1 kg za rekordom.

Paolino je v dolgočasnem boju premagal Knuta Hansena v 10 rundah po točkah; pa je bil dosti bolj kot Hansen.

Borg je plaval v Amsterdamu 200 m v 2:25, v plavanju 4x200 m je premagal vrsto štirih mož v 10:41.8. — Nemec Heinrich je plaval 100 m v 1:02, nov nemški rekord; par dni nato je pa plaval Derichs isto razdaljo v Kölnu v 1:01.5, mu je torej rekord iztrgal. — Lehmannova je plavala 200 m v 2:50.4. — O ameriških plavalcih pa glej včerajšnjega »Slovenca«. — V New Havenu v Ameriki sta bila napravljena v hrbtnem plavanju dva nova svetovna rekorda: G. Fischer 150 v 1:42, E. Cahill 400 m v 5:57.

Za prireditve svetovnih kolesarskih prvenstev 1928 se poteguje Holandska, Namesto Ogrske; bo menda šlo. — V Bruslju je bil Grassin spet bolj kot Linart, tako na 20 km kot na 25 in na 30 km. — Po Italiji okoli bodo dirkali od 15. maja do 5. junija, 3579 km; start in cilj je v Milanu.

20. t. m. se bodo začeli v Dayton Beach na Floridi poskusi s 1000 KS avtomobilom tvrdke Sunbeam.

Iz Pariza v Amsterdam, 455 km je vozil francoski poštni aeroplan 2 uri in 16 minut, isto razdaljo v Köln v 2:16, v Rotterdam 3:05 km v 1:43. — Schneiderjev pokal se bo izvajal v jeseni v Benetkah; Angleži gradijo za to tekmo tri hidroplane, ki bodo dosegli na uro hitrost 480 km. — Pinedo je prispel v Buenos Aires; gl. »Slovenec« od 3. in 5. t. m. — Za njim letijo Uruguajci in Portugalci; sedaj se motajo tam okoli Kanadskih otokov. — Okoli Atlantika, 40.000 km, hočeta leteti tudi francoska častnika aviatika Coudouret in Terrasier, a v velikih etapah po 4000 do 5000 km! Svetovni rekord nepretrganega poleta je 5425 km! Clanki: 2. t. m. Ameriški ebeltsonke ceste. 3. t. m. De Pinedo. Ameriško amatersko. 4. t. m. Avstrijska lahka atletika 1926. Fašizem in sport. 5. t. m. De Pinedo. Ameriške plavalke. 126:7.

Naše dijaštvo

J. K. A. D. »Danica«. Na 66. rednem obnem zboru dne 3. t. m. je bil izvojen za letni semester slednji odbor: Pred.: Logar Jože, cand. iur.; podpred.: Hamner Janak, stud. techn.; tajnik: Hribovšek Anton, stud. iur.; blaginjak: Potokar Viljem, stud. iur.; revizorji: Bizjak France, stud. techn., Hartman France, cand. iur., Turk Bogomir, stud. iur. — Prihodnji sestanek je v četrtek 10. t. m. v društvenem lokal ob 8 uri zvečer. Udeležba za člane obvezna! Vabljeni člani brataških društev!

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 810, Breslau 822.6, Praga 848.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 980.

Nedelja, dne 6. marca:

Zagreb: 20.30 vesela večerna glasba, 22 plesna godba. — Breslau: 17.30—17.50 uvodno predavanje k Wagnerjevi drami »Die Walküre«, 18 prenos iz Berlina opera »Die Walküre«, 22.30 prenos iz Berlina: Plesna godba. — Praga: 19 predavanje delavskega kuratorija, 20 koncert, 22 mirovov iz vrhovke kasarne. — Frankfurt: 20.30 večer Roberta Koppela. — Brno: 19 slavnostni večer povodom rojstnega dne predsednika Masaryka. — Rim: 21 orkestralni koncert. — Langenberg: 20 »Leleči Holandeck«, opera R. Wagnerja, 23 koncert. — Berlin: 16.30 koncert, 18 opera »Die Walküre« od R. Wagnerja, nato plesna godba do 24.30 — Dunaj: 18.15 popotno predavanje: Sardinija, 19.30 »La Traviata«, prenos iz opere. — Varšava: 20.30 koncert, 22.30 jazzband.

Ponedeljek dne 7. marca:

Zagreb: 19.15 prenos iz opere. — Breslau: 20 predavanja, 21 nordijska glasba. — Praga: 19 prenos iz gledališča »Tajna«, Smetana. — Frankfurt: 19.30 koncert. — Brno: 20 »Zenska Pastic«, opereta, 21 plesna godba. — Rim: 21 simfonični koncert. — Langenberg: 20.15 koncert Juan Manen, 21.30 O. E. Hartleben »Die Lore«, 23 koncert. — Berlin: 21 večerna zabava, 22.30—24.30 plesna godba. — Dunaj: 20.05 proslava K. Schönherja, 21.05 večer novodobnih komponistov. — Varšava: 20.30 koncert.

Torek dne 8. marca:

Zagreb: 20.15 prof. Warnier: »Choses de France«, 20.30 ruski večer. — Breslau: 19.35 zgodovina mesta Breslau, 20.15 koncert. — Praga: 20.03 polski večer. — Frankfurt: 20.15 »Die Landpartie nach Königstein«, lokalna veselica, nato plesna godba. — Brno: 20.15 Pesmi, poje član gledališča B. Cernik, 20.30 režiser Jar. Auerswald čita iz gledaliških spominov, 21 koncert. — Rim: 21 prenos iz gledališča. — Langenberg: večer Roberta Koppela. — Berlin: 20.30 200 let. orkestralne glasbe. — Dunaj: 19 Verdijska opera »Moč usode«. — Varšava: 20.30 komorni koncert.

Darovi

Za kapelico v Vratih so darovali: Prof. Janko Mlakar, 200 Din; škof dr. Srebrnič, 200 Din; Dušan Sernee, nar. posl., 50 Din; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., 100 Din; »Slograd«, slov. gradb. in industr. d. d., 50 Din; Scheider & Verovšek, trgovina z železino, 100 Din; »Alko«, veletrgov. žgarija, 100 Din; H. Alabanda, d. z o. z., 100 Din; steklarstvo Avg. Agnola, 100 Din; dr. Oton Papež 20 Din; svečarna J. Kopač & Co. 25 Din; dr. Vladislav Pegan, odvjetnik 50 Din; dr. Andrej Snoj, prof. bogosl., 30 Din; odvjetnik dr. Ivo Benkovič 50 Din; dr. Lambert Ehrlich, 10 Din; Anton Kobi 50 Din; Tinka in Jenko Baloh 100 Din; prof. dr. Jos. Ujčič 10 Din; katehet Anton Cadež 10 Din; dr. Anton Breclj 20 Din; Ignacij Nadrah, stolni dekan 50 Din; Ottomar Bamberg sen. 50 Din; »Papirografija« d. z o. z., 100 Din; katehet Matej Vilfan 15 Din; duh. svetnik katehet Andrej Ažman 50 Din; tovarna kandidatov in slastič Jos. Schumi nasl. D. & E. Hribar, 25 Din; dr. Viktor Breskvar 25 Din; Ang. Rasinger 85 Din, Cadež & Brar 50 Din; Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic 200 Din; Karol Platinšek 50 Din; Jože Jagodic, škof, tajnik 20 Din, Zveza gostilničarskih združenj 100 Din, nar. poslanec Janez Strein 100 Din; »Nova založba« v Ljubljani 100 Din; Smartno-Kranj -St. Vid 480.50 Din; Grand hotel »Unione« 200 Din; dr. Rožman 100 Din. Ob 1100 letnici Cirilove smrti prosimo blage dobrotnike, da pomagajo graditi to jubilejno kapelo v Vratih, ki bo posvečena našima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Kapela se bo zgradila še to leto. Darove sprejema Aljažev klub v Ljubljani, sv. Petra c. št. 80 ali g. svetnik Jakob Aljaž, Dovej, Gorenjsko.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Moda

VOLNE NE SPOMLADANSKE OBLEKE.

Zanimivo je videti, kako se razmahne modna industrija, ki jo pospešujejo tehniški, trgovski in umetniški oziri. Še pred nekaj leti so bile pletene obleke prave pastorkice v modi in ženske jih niso rade nosile, tako da so prišle le za otroke vpoštev in deloma tudi kot telovniki in jopice radi toplote. Šele čez nekaj let so se domislili, da bi bila volna prav priprava za modne, moderne pletene obleke. Ko se je lotila teh pletenin še umetniška obrt, so se jim odprla pota na vse kraje. Stopiti je bilo treba od telovnika in jopice le še korak dalje — in imeli smo celotne pletene obleke. Tehnika pletenin je šla roko v roki z umetniškimi smermi, tako da smo dobili zares prav izbrano lepe pletenine. In danes se pletena obleka prav malo razlikuje od šivane. Malo je zdaj gospa in žensk, ki ne bi imele kake pletene robe. Sedanja pomladna doba ima pa celo vrsto krasnih, pletenih modelov. Moderne barve so take, da jim morejo prav pletenine najbolje ustrezati. Za pomlad imamo pleteno temno-modro obleko, rjavkasto pleteno obleko in »bibi« obleko, to je barva, ki kane na rjavo in rožasto barvo. Seveda imamo tudi sive pletene obleke. — Vendar niso pletene obleke na isti stopnji s sešitimi samo glede barve, marveč tudi glede posebnih, svojih oblik. Tako vidimo letos dosti prav ljubkih bluzastih pletenih oblek, ki jih noben krojač ne bi mogel lepše izdelati. Seveda imamo tudi pletene plašče in kostime. Na pričujoči sliki vidiš štiri vzorce volnenih, pletenih oblek, ki so videti, kakor bi bile sešite. Omišljaj si jih — in ne bo ti žal!

Ohlapna, do kolen segajoča jopica je oblačilo, ki bo to pomlad zelo moderno. Takša jopica seveda ni nobena toaletna, pač pa je pripravno oblačilo za vsakdanjo nošnjo. Jopica se zove tudi paletot in so rokavi ure-

zani po »ranglanc« načinu. Zapetnice in ovrtniki so iz istega blaga kot vsa jopa in iz

istega blaga je tudi pas spodnje obleke, da se tako jopka in obleka lepo ujemata.

Robček za v žep vrhnje jopice je za to pomlad prav moderen; brčkone zato, kor je

kroj in tudi vsa oblika modernih kostimov tako preprosta in enostavna, da je treba nekaj okrasa — in tak robček, čigar vogel gleda iz žepka, je prijeten okras. Ne smemo imeti

svilenih robčkov v ta namen, če je kostim za navadne potrebe. Lepo je, če je robček platen in okrašen z ažurom; barve je pa take, kakršne je bluzna, n. pr. svetlomoder robček za temnomoder kostim — ali sivkast robček za črn kostim in podobno.

Mehko kokošje perje

Din 15.— za kilogram

belo gosje in račje perje

Din 60.— za kilogram

dokler je kaj zaloge pri

EXPORT, DRUŽBI MATHEIS, SUPPANZ in DRUG, Maribor, Cvetlična ulica št. 18.

Prodaja v sredo in v soboto.

Višje tehniške študije

v Belgiji Inženerska diploma v 2—3 letih. Oddelki za: elektromehaniko, gradnjo strojev, kemijo, industrijo, izdelavo avtomobilov, inž. trgovine, inž. kolonij. Pripravljalni oddelki (isto tudi za nacionalne univerze). Početek semestra 15. marca. Prospekte brezplačno. Pisma v vseh jezikih:

Institut Supérieur Technique & Colonial. 25. Brd. de la Constitution, Liege, (Belgija).

M. U. Dr. Ivan Jurečko

oblastni sanitetni referent mariborske oblasti, stalni sodni izvedenec, ordinujoči zdravnik dispanzerja Protituberkulozne Lige v Mariboru naznanja vljudo, da stanuje od 1. marca 1927 v Gregorčičevi ulici št. 6, I. nadstropje.

Posvetovalne ure dnevno od 8 do 9 dopoldne in od 13 do 15 (1—3) popoldne, razen ob petkih, nedeljah in praznikih. — Telefon na stanovanju št. 40, v uradnih prostorih velikega župana št. 150.

LOKOMOBILI MOTORJI DIZEL IN SAUGAS GATERJI PINI&KAY KOMPL. ŽAGE

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d. Zagreb, Pantovčak 1b

Komisijsko prodajno podjetje »EZO« v Ljubljani, Velesojem, Pav. L. T. 140 priredi v prihodnjih dneh javno dražbo ter sprejema rabljene predmete vseh vrst v komisijso prodajo. — Naprodaj so: Avtomobili in motorna kolosa raznih znamk, pisarniške opreme, pohištvo, ogledala, pahljače itd. — Predmeti so ves dan na ogled. — Telefon 140. 1638

Vi grešite

proti samemu sebi, če zanemarjate Vaše telo, Vaš obraz, Vaše roke, Vaše lase. Prava srečstva za negovanje lepote za Vas in Vašo obitelj so: Fellerjeva prava karkaska pomada za obraz in za lase, ki jo znamko »ELSA«. Ona Vam ohrani mladost in lepoto, vpije se v kožo in jo dela gibko in barvnato. Strmili boste, kako hitro Vam cinejo pege, mozolji, solzci, rdeča mesta in gube na koži. Fellerjeva močna »ELSA« pomada za rasi las, za branje izpadanje las, prerano osiveost, odstranjuje prhljaj, dela krhke lase mehke, gibke in pospešuje rasi las. Za poizkus 2 tončka ene ali pa pol lonček od obeh pomad z zavojnico in poštnino vred 38 Din. Fellerjeva mila zdravja in lepote z namo »ELSA«, najplemenitejša kakovosti vsebujejo medicinsko preizkušene dobro delujoče sestavine, ter niso torej le navadna toaletna mila — Poizkusite enkrat: ELSA-italijano milo — ELSA-rumenjakovo milo — ELSA-picerinsko milo — ELSA-boraksovo milo — ELSA-katransko milo — ELSA-milo za britje, in nikdar več ne boste hoteli uporabljati drugega mila. Za poizkus 5 kosov ELSA-mila že z zavojnico in poštnino vred 32.— dinarjev.

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju zviša poštnina za 10.— Din.

Naročila naslovite točno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarnar Dolnja Služica, Elsatrg 134, Hrvatska

Ugodno naprodaj

2 velika strešna stola (grušta)

v velikosti 34 m dolžine in 10 m širine, ter ca. 50.000 komadov že na strehi se nahajajočega bobrovec — naprodaj po ugodni ceni! — I. PAVLIN in ŠRAJ, opokarna, Radomlje. 1598

Zalostnim srcem naznanjamo, da nam je dobra soproga, mati, stara mati, tasiča, sestra in teta, gospa

Amaliya Mittermayer

dne 4. marca t. l. mirno v Gospodu zapela ob 18. uri v 60. letu starosti.

Pogreb bo v nedeljo 6. t. m. ob pol 4 popoldne iz deželne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, 5. marca 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta 1:30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 l. n. Oglas na devet vrstic se računa za 10. Za odgovor zmanj. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščete

BLAGAJNICKARKA išče mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1530.

Iščem mesta SLUGE ali sličnega. - Naslov v upravi lista pod št. 1612.

Mesto vzgojiteljice išče inteligentna gospodinja srednjih let z večletnimi spricvali. Gre tudi k vdomcu z otroci, ker je zmožna samostojnega gospodinjstva. - Ponudbe pod šifro »Posrednica št. 1584« na upravo.

Stalno službo GOSPODINJE

išče k enemu ali več gospodom resna, dobra kuharica; govori srbski in nemški. Gre tudi izven. - Cenjene ponudbe pod: »Miren značaj« upravi.

ŽELEZNICAR v pok. starejši samec, vešč mizar, plesarske, stekarske stroje, poljedeljskega orodja, vseh hišnih popravil, zmožen 3 jezikov, išče primerne službe pri posestnikih in tovarnah. - Ponudbe na upravo lista pod št. 1577.

STAREJŠA DEKLA zmožna vseh kmetskih del, zanesljiva in poštena, želi premeniti službo. - Ponudbe upravi lista pod: »Dekla 1576«.

Šivilja prav dobro izurjena, z večletno prakso, išče dela po hišah. - Naslov pove uprava lista pod št. 1614.

Stavbeni polir z večletno prakso, išče službe. Nastop takoj ali pozneje. - Cenj. ponudbe pod »Polir« na podruž. uprave lista v Celju.

Trgov. uradnik 50 let star, oženjen, s srednješol. izobrazbo, vešč vseh pisarn. poslov, slov. in nemškega dopisovanja, izurjen v sodnih zadevah, išče mesta v vinski ali lesni trgovini ali kaj drugega primerne. Nastop 1. aprila ali maja t. l. - Dopisi pod: »Samostojen in zanesljiv« št. 1625 na upravo »Slovenca«.

Prošite službe

Brivskega vajenca sprejme Ivan N. Kastelic, brivec, Florijanska ul. 25.

Sprejme se pomožni knjigovodja in KORESPONDENT

Prošnje za navedbo zahtevkov, dosed. službovanja in predizobrazbe je nasloviti direkt. na »Centralo občinskih opekarniških podjetij, Gornja Radgona«. Samski in oni, ki so bili v gornjem svjetstvu že zaposleni pri opekarn. podjetjih, imajo prednost. 1606

Vpokojena ali reducirana učiteljica

slovensko-nemško, če le bi mogla italijanskega govora, se stalno sprejme. Istotam krojač nien - tudi invalid - pristoje stanovanje. - Sprejme se tudi deklica od 13 do 15 let stara, v svrhu izvežbanja v gospodinjstvu. - Dopise pošlji na »Trgovski gremij Slovenjgradec 1001«. 1583

Vdovec

primerne starosti, obrtnik in lastnik večjega podjetja blizu mesta nekje na Štajerskem, se želi spoznati v svrhu ženitve z vdovo nad 45 let, ki ima veselo do obiti, s primernejšim večjim premoženjem. - Naslov se izve v upravi pod št. 1592. - Prednost imajo brez večje obveze do otrok.

Kdo kupi?

Naprodaj imam veliko TRGOVSKO HIŠO tik farne cerkve v Mokronogu, z gospodarskim poslopijem, vrtom, velik dvoriščem in lepo njivo, pod zelo ugodn. pogoji. Lastnik: Alojzij Beretič, Šmarjeta p. Nov. mestu.

PRISTNI MED! namizni, za pecivo, kg 22,50 Din. A. Maček, veleobdelar, Vrhnika.

Ugodno prodam

VILO z velikim vrtom in stavbiščem na Bledu. HIŠO z veliko delavnico v Predvorju pri Kranju. HIŠO z velikim vrtom poleg kolodv. v Novem m. STAVBNO PARCELO ob Cepovni (Zibertovi) vili v Ljubljani. 1510

HIŠO, novo, v predmestju Ljubljane (Dunajska c. - Stožice) s 4 sobami, kuhinjo, verand, pralnico, 2 kletni, drvarnico, 500 m² vrta - ugodno prodaja F. Jerko, Črnače - Ježica. 1427

Naprodaj - žinskih razmer stara gostilna na promet. kraju, v bližini Novega mesta, s 15 orala zemljišča (od tega 1½ orala vinograde, ostalo njive, travniki in gozdovi). Poslopije je v najboljšem stanju z elektr. razsvetljavo ter pripravnost za otvoritev trgovine z meš. blagom, kar zahteva dotična prometna točka. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1508.

Hiša št. 49 z vrtom se prodaja v Braslovcah, blizu cerkve, pripravnost za g. v. v. - Ponudbe z navedbo kupnine je poslati na notarsko pisarno dr. Horvata v Kamniku.

HIŠO z gosp. poslopijem in obsej. vrtom v Leskovcu pri Krškem, njive, gozd in vinograd, ugodno prodaja IVAN ZABKAR, Krško. 1616

BENCIN - MOTOR 2 KS, uporabljen tudi za plin, z magnetnim vžigalom, naprodaj pri J. MURSCHEZ - PTUJ.

Hidravlično rešeno STISKALNICO s šablono za izdelovanje cementnih plošč za tlak in obkladanje sten, prodaja J. Murschetz, Ptuj.

Klavir dobro ohranjen, se ceno prodaja. Naslov v upravi št. 1593.

Dobro ohran. postelja iz trdega lesa, se prodaja. Naslov v upravi št. 1594.

Kratek klavir poceni prodaja Kat. prosv. društvo v škofji Loki.

Prodaja se po ugodni ceni HIŠICA s nekaj zemljiščem v malem mestu na Štajerskem, lepa lega, 10 minut od postaje, pripravna za vsakega obrtnika ali vpokojenca. - Naslov se izve v upravi pod št. 1563.

Za suksesivno dobavo hrastovih železniških PRAGOV iščem solidnega odjemalca. Ponudbe pod šifro: »Pragi št. 1568« upravi.

Starinska AVBA

in SKLEPANEC, se prodaja. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »SLOVENKA 22«. 1611

Sprejem takoj dobrega mizar. pomočnika vojašine prostega. - Prodajam POSESTVO: hiša enonadstr., z vrtom, zaraščen gozd, lep travnik, 1 njava, poleg pašne pravice. Cena 80.000 Din. Jožef Šitar, pos. in miz. mojst., Križe na Gorenju.

ZNAMKE večje množino, prodajam. Cenj. ponudbe pod šifro: »Znamke« na upravištvo »Slovenca«. 1617

Prodajam dobro ohranjene moške obleke Ogledati od 12-14 in od 18-20 Pred škofijo 16/II.

GLASOVIR ravnokar popravljen, je naprodaj. - Zadnja cena 4500 Din. Ogleda se med 12-14. uro in med 18. in 20. uro. Naslov se izve v upravi lista pod: 1633.

Kdo prodaja?

Dvo- ali večdržna, fletno hišo z vrtom kupim v Ljubljani ali v Mariboru. - Natančne ponudbe s skrajno ceno na OTON ČEC - Ljubljana, Gosposvetska 13/60.

Pozor!

Kupujem stare moške obleke, čevlje, perilo, pobištvo, oboje, pernice itd. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom. - Alojzija DRAME, Ljubljana, Galusova nabrežje 29. 553

HLODE

HRASTOVE IN BUKOVE, kupule parna čaga V. SCAGNETTI, Ljubljana

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah arne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 1.

Naša obrt

ABONENTE sprejemam na dobro hrano po 6 Din. Naslov v upravi: št. 1646

OGLEDJE SI najnovejšo cvileno KLOBUKE in pa slamnike, od Din 100.- naprej v modnem salonu STUCHLY-MAŠKE Ljubljana, Židovska ul. 3. Popravila točno in cenol

Gospodarska zveza v Ljubljani opozarja kmetovalce na svojo zalogo umetnih gnojil, semen, kot češkega ovsa, detelje, pese in cementa vseh vrst.

Popravila ur vam oskrbi točno, vestno in poceni urar A. VELKAVRIH v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 35 (poleg cvetličarne Šimenc). 1632

STAMPILJE etikete SITAR & SVETEK Ljubljana Sv. Petra c. 19

J. Stjepušin Sisek priročno belilo, steklenice, kar. Utore, strune, sale in vse potrebščine za vsa glasbila. Odlikovan na pariskem razstevu. Cen. ki franko.

Elektrotehnično podjetje

Jože Markez JESENICE 54, se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Premog - Drva ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. - Telefon 220.

A. BRECELJ

trgovina z lesom in premogom: na drobno in na debelo - se priporoča po solidnih cenah. MARIBOR - Koroška cesta št. 49.

Na dobro hrano

domačo, se sprejmejo abonenti. Cena po dogovoru. - Abaciljeva c. 8 - Urška Markovič, gostilna Anton Maver.

ŠTAMPILJE

ANT. ČERNE Ljubljana Kongresni trg 8

Poziv! Tvrdo F.

FAJDIČA sin, zaloga pohištva v Ljubljani, pozivam, da mi poravnava za dobavljene 4 postelje polno dogovorjeno ceno. V nasprotnem slučaju izročim zadevo odvjetniku. - Franc Dobnikar, Rakovnik št. 13 - Medvode. 1615

Gramof. plošče

velika izbira, od 15 Din dalje. Igle »Condor, Herold« in vse posamezne dele za gramofone. - A. RASBERGER, Ljubljana.

Kompanjona

iščem, ki razume mlinsko obrt, blizu mesta nekje na Štajerskem, s primer. kapitalom. - Naslov pove uprava lista pod št. 1591.

Ivan Gržinič,

ROČ (Istra), nudi I a. BRINJE

po Din 3,25, franko Postojna. Kot protivrednost se prevzame kuruza, deske, krompir, fižol. 1634

Vino, prvovrstno, iz lastnih vinskih gor, nudi v sodčkih od 60 litrov nadalje. Cena je za rudoče vino od 6,50 D in belo od 7.- Din naprej po kvaliteti. - A. ŠUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta. 1626

Najcen. žIMA

za modroce, vseh vrst, od preproste do najfinejš. izdelave, se dobi pri tapetniku

FRANC JAGER

Sv. Petra nasip 29, poleg Zmajskega (mesar.) mostu

ŠIMENC Ljubljana KONGRESNI TRG 8

Žimnice

modroce, postelne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite naenkrat pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku. Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

GLASOVIRJE

IN HARMONIJJE uglašujem, popravljam strokovno in cenol. Tudi potujem. Naročite po dopisnici na G. Jurasek, Ljubljana, Wolfova ulica 11

EM. FISCHER ZAGREB Sodobna ulica 1/10

dobavlja dvokolesa, dela za dvokolesa, pnevmatike, sivalne stroje, gramofone, gra. telefon. plošče ter nogometne žoge na najnižji ceni. Mehaniki dobe popust.

Zahtevajte veliki ilustrirani brezplačni katalog ter pošljite marko za Din 3.- za poštino.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

Živilsko

krmilno sol oddaja na debelo A. Volk, Ljubljana, Resljeva c. 24.

TRTE!

Vse ameriške podlage, ključni in korenjaki, izvorne Telekijevske selekcije, cepiči na Berlandieri. »Prvi Jugoslovanski Loznjaci« - Daruvar, Hrvatsko. Zahtevajte cenik! 1076

Čekarna dr. G. PICCULI

Ljubljana, Dunajska cesta 6 prisoj. železniško inštucijo katera trepa železice in učinkuje odvajalno. Nar. la se točno izvrstijo.

Štampilje

S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvora

ZNIZANE CENE!

NOGAVICE

razne vrste, vezena, naravnica, vezalke, žepne robce in drugo galanterijsko in kratko blago nudi trdka

Osvald Dobele

Ljubljana, Pred škofijo 15 - in Sv. Jakoba trg št. 9. Na debelo! Znižane cene!

Pletilni stroji

patent »Ideal« do sedaj neprekošljivi. Šival. stroji za pletenine, navijalni in krtični aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. - Pouk s stanovanjem v hiši FRAN KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5

Lep zaslužek

dobe agilni in poštenu upokojenci in tudi drugi, pri domači ljubljanski, specialni banki za srečke s prodajo dobrih domačih srečk. - Ponudbe na upravo tega lista pod »Posebna sreča« št. 1259.

čas je zlato!

Zatorej si lahko zaslužite ob prostih urah 3-4 Din na svojem domu. Delo je lahko in brez posebnega znanja in za gospode in dame že od 14. leta naprej. Za pojasnila, pouk in vzorec od dela pošljite 10 Din, ki se vam vrnejo, ako se delo sprejme. Nikak prevara, za mladino velikega pomena. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod: »Zasigurno«.

Izjava.

Podpisani preključujem in obzajem vse žaljive trditve, ki sem jih izrekel dne 9. februarja t. l. na glavnem kolodvoru proti vozniku in posestniku Jožetu Kržmancu o gospodu Karlu Kačiču. Priznam, da je slednji v vsakem oziru poštenjak, in se mu zahvaljujem, da mi je žalitev odpustil. Ljubljana, 3. 3. 1926. JARC FRANC.

Autor. gradbeni inženjer ali koncesijonirani stavbenik

se išče kot kompanjon za stavbno družbo k obstoječemu strojnemu mizarstvu in tesarstvu. - Dopise na upravo »Slovenca« pod šifro: »Universal«. 1600

Pri nabavi novih

poslovnih knjig

Vam postrežem le s prvovrstnimi izdelki, kakor tudi z brezplačnim proračunom

A. Janežič, Ljubljana

Florijanska ul. 14

knjigovoznica in črtalnica poslovnih knjig

Teško gospodarsko stanje upošteva nove

otvorjena trgovina manufakturnega blaga

»Ljubljanski oblačilni bazar«

na Mestnem trgu št. 6

s svojimi nizkimi cenami, ki omogočajo

slehnemu nabavo

nove pomladanske obleke.

Na debelo! Na drobno!

A. BERDAJS, Maribor

trgovina z mešanim blagom in semen

Telefon 351. Telefon 351.

priporoča svojo veliko izbiro

deteljinega, travnega, vrtnarskega in

cvetličnega semena najboljšje kakovosti.

Zaloga Tomaževih žilindrov in kalijeve soli.

Ceniki na razpolago!

Častno priznanje 1886! Ustanovljeno 1869!

15 letno jamstvo

svetovno znani, najboljši šivalni stroji

edino je »Stow« za rodbinsko in obrtno

rabo. ZALOGA

L. BARAGA, Ljubljana

SELENBURGOVA ULICA 6/1

Telefon št. 240.

Trgovska hiša

obsegajoča opremljen trg. lokal z več skladišči, gospodarska poslopja z lepim vrtom, primerna za vsakovrstno trgovino ali obrt, na prometnem kraju v Ormožu se radi preselitev takoj da v najem ali se ev. tudi prodaja.

Ponudbe na naslov:

Dr. A. BODAR, Ormož ob Dravi.

Dol

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako se danes kupite dopisnico za 50 para in pišete takoj po vzorcu od

sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke belega in pisanega platna, cetira, kretona in sploh vse manufakture na veletrgovino

R. Stermecki, Celje št. 15

kjer je izbira velikanske kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Narčila brez Din 500 poštne prosto.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica: 50,000.000 Din
Rezervni zakladi ca.: 10,000.000 Din
Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta
podružnice in agencije: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Prevalje, Ptuj, Rakek, Sava jevo, Slovenjgradec, Split, Trst.
Se priporoča za vse v bančno široko spadajoče posle
Brzjavni naslov: Banka Ljubljana
Telefon števil: 261, 413, 502, 503 in 504

Ogljeni papir

(karbon papir) indigo papir, barone trakove, barvo za stampljenje, dobite vedno in najceneje pri

Lud. Baraga, LjubljanaSelenburgova ul. 6/L
Telefon šte. 980**„SPECTRUM“ d. d.**

INZ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIČ

tvozna ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII

Medvodova ulica 38, telefon 943

Zagreb, Beograd, Osijek

Srednjašica: ZAGREB

Zračno steklo, portaino steklo, masinsko steklo 6-8 mm, ozledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušena prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala

MARIJA BREZJE
želodena grenčica

naj ne manjka v nobeni hiši. Na drobno se dobiva v vsaki trgovini na veliko pa jo izdeluje

F. S. LUKAS v Celju**Priporoča se MAST**

znamke J. P.

lastni izdelek trvdke

Evald Popovič, Ljubljana

Cena nizka, blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

PREKAJENO MESO

vedno v zalogi, po izvanredno nizki ceni.

Objava.

»Stovarištvu Nepreradenih Duvana v Ljubljani« je potreben magacin za shranjevanje tobaka v listih z razpoložljivim prostorom približ. 2.800 kvadrat. metrov.

Pogoji prevzema v zakup tega skladišča se morejo videti vsak delovni dan v pisarni Stovarišta ali na uradni deski tobačne tovarne in mestnega magistrata.

Interesenti se pozivajo, da najdalje do 1. aprila 1927 dološljejo »Stovarištvu Nepreradenih Duvana v Ljubljani« svoje ponudbe, opremljene s 5 Din v taksnih znamkah. Ponudbi je priložiti skico in opis magacina, z naznačenjem kvadratne površine vsakega nadstropja magacina, kakor tudi vse ostale pogoje za zakup magacina.

Iz pisarne »Stovarišta Nepreradenih Duvana v Ljubljani«,

FMBR. 65 — od 2. marca 1927.

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 250 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1000 milijonov kron

sprejema vloge na hraniine knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar

Kiaši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen
Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.**MESARIJA**

prekajevalska se da na račun zaradi boleznih. — Naslov v upravi pod šte. 1532.

Damska konfekcija in modni ateljeLjubljana **T. Kunc** Mestni trg 14naznanja
cenjenim damam

znatno znižane cene od 1. marca t. l. naprej za izdelavo sledečih navedenih oblačil:

Za delo od kostuma od Din	250—300
„ „ „ plašča „ „	200—250
„ „ „ jope „ „	170—200
„ „ „ krila „ „	70—100
„ „ „ toalete „ „	150—200
„ „ „ bluze „ „	80—150

Na razpolago je velika izbira izgotovljenih plaščev, kostumov itd.

Vsled lastnega izdelka so cene, ker odpade carina, zaslužek tovarnarja, sigurno za 50% nižje, kar je v prid odjemalcem.

Državni nameščenci dobijo proti izkazilu na obroke.

Vse delo se izvršuje pod lastnim nadzorstvom in po najmodernejših modelih.

**Otvoritev
čevljarske delavnice!**

Naznanjam, da sem poleg svoje trgovine v čevlji

otvoril še špecialno delavnico za popravilo čevljev.

Sprejemajo se v popravilo čevlji vseh tovarniških znamk in popravila snežnih čevljev ter tudi izdelava vseh vrst čevljev po meri.

Vsa dela se izvršuje pod vodstvom priznanega strokovnjaka g. M. Peternele.

Naročila in popravila se sprejemajo v trgovini čevljev, Sv. Petra cesta 6.

Se priporoča

M. TREBAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Milan Perhavec
konc. zobni tehnik
Je otvoril
zobni atelje
v Konjicah 83.**Težke delavske in vozne konje**

štiri- do šestletne, dobavlja vedno po najnižjih cenah

Julio Hoffmann,
Čakovec, (Jugoslavija).

Telefon šte. 31.

Prostev. prodaja posestva na Ptujski gori, sodni okr. Ptuj.

Zaradi rodbinskih razmer se proda prostovoljno lepo posestvo na Ptujski gori, znameniti božji poti v Sloveniji. Posestvo obstoji iz hiše št. 7, v neposredni bližini romarske cerkve, dobro idoča gostilna z gospodar. poslopji, dalje hiša št. 3 s sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo, pristave in pripadajočim posestvom. Cena primerna, plačilni pogoji ugodni. — Poudbe na upravo »Slovenec« pod šifro »Ptujška gora« šte. 1514.

Mednarodno društvo hotelskih posestnikov Union internationale hoteliersUstanov. 1869 **Köln ob Renu** Ustanov. 1869
vodilna organizacija mednarodne hotelske obrti vseh krajevV založbi društva izhaja **tedensko** najstarejši strokovni hotelski list**>HOTEL<**Ustanov. 1869 **Köln ob Renu** Ustanov. 1869
glasilo mednarodne hotelske obrti.

List razpolaga z vsebinsko bogatim inšerativnim delom glede hotelov in hotelskih dobaviteljev, ob enem služi kot izborna

posredovalnica služb

Najboljši in najpripravljenjši list za inšerate, ko se išče ali nudi v hotelsko stroko spadajoče službe Mednarodni hotelski vodič izhaja letno v veliki nakladi s prilogo: Internacijski hotelski red, kot zbornik v mednarodnem hotelskem prometu veljavnih zakonov in običajev ter mednarodni hotelski brzojavni ključ (kode). Dvakrat mesečno izide v »Hotelu« posebna tehniška priloga.

Sedež društva in založništvo: **Köln, Am Hof 41/43**

Za Jugoslavijo, Čehoslovaško in Avstrijo prevzema oglaševanje edino:

Oscar Mayer, Annoncen-Expedition,
Wien, Graben-Bräunerstrasse 10.**Kreditni zavod za trgovino in industrijo****LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem posloplju)**

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predelumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzljavke: Kredit Ljubljana
Tel. 40, 457, 548, 605, 606

Sir H. Rider Haggard:

130

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Naposled so odšli in vrata so se zaprla za njimi. Kmalu smo slišali daljni klic španskih straž, ki so jih zapazile, in glas nekoliko strelcev, katerim je sledilo kričanje.

»Tlaskalanci jih brez dvoma koljejo,« sem rekel. Vendar ni bilo tako. Španci so jih res nekoliko ubili, ko pa so njihovi poveljniki spoznali, da imajo pred seboj neoboroženo množico, večinoma starih ljudi, dečkov in otrok, je njihov poveljnik Bernal Diaz, usmiljen dasi surov človek, dal povelje, da naj odnehajo s streljanjem. Stori je celo še več; izbral je vse telesno zmogljive moške in one otroke, ki so bili dovolj krepki za pot, da bi jih prodali v suženjstvo, ostanku žalostne družbe pa je dovolil, da je odšla naprej, kamor so hoteli. Res so odšli dalje, vendar ne vem, kaj se je bilo zgodilo z njimi.

Tisto noč smo prebili na dvoru velike piramide; preden pa se je zdanilo, sem zaukazal, da naj se podajo ženske in otroci, ki so ostali pri nas — nemara jih je bilo vsega skupaj šest sto, kajti le malo žensk, ki so bile neomožene ali še mlade in zale, dasi že omožene, je bilo pripravljenih zapustiti naše pribežališče — da naj se podajo vrh piramide, ker sem menil, da nas bodo Španci z dnevom napadli. S tristo vojniki, ki so mi še ostali, — dobrih sto se je predalo Špancem na milost in nemilost z begunci — sem ostal spodaj, da bi pod varstvom zidovja počakal španski napad. Prišel se je z dnevom, a opoldne je bilo vzlic

naši hrabri obrambi obzidje vzeto z naskokom; pustil sem kakih sto mrtvih in ranjenih za seboj in se pod sovražnim pritiskom umaknil na vijugasto pot, ki je peljala na vrh piramide. Tukaj so iznova navalili na nas; pot pa je bila ozka in strma in tako nam niso mogli do živega vzlic večjemu številu, in konec vsega je bil, da smo jih s takimi izgubami odbili, da je bilo za tisti dan boja konec.

Noč, ki je sledila temu dnevu, smo prebili na vrhu piramide; jaz sem bil tako truden, da sem po večerji trdo zaspal. Drugo jutro se je boj pričel iznova in peljal z boljšim uspehom za Špance. S pomočjo silnega ognja iz težkih pušk in topov so nas potisnili korak za korakom nazaj proti vrhu. Ves dan se je nadaljeval boj po ozki poti, ki se je vila okoli piramide proti njenemu vrhu. Neki sovražni stotniki — bila je njihova sprednja straža — se je proti solnčnemu zahodu naposled posrečilo, da je z glasnim zmagovitim vpitjem prodrla do ploščadi vrh piramide in se obrnila proti templju, ki je stal na sredi ploščadi. Ves ta čas so ženske samo gledale boj; sedaj pa je ena njih planila pokonci in zavpila na vse grlo:

»Zgrabite jih! Samo malo jih je.«

Množica žensk se je s strašnim kričanjem vrgla na utrujene Špance in Tlaskalance in jih s svojim številom užugala. Res da je tudi mnogo njih padlo, naposled pa so zmagale, ujele mnogo žrtev in jih privezale z vrvmi k bakrenim obročem, ki so bili pritrjeni v kamenitih ploščah tlaka; k tem obročem so prejšnje čase privezovali one, ki so bili obsojeni na žrtvenik. Kedar je bilo njihovo število toliko, da so se duhovni bali, da jim ne bi ubežali. Ves začuden sem s svojimi vojniki gledal ta prizor, nato pa sem zavpil:

»Kaj, moške otomijski, mar naj poreko, da so nas ženske prekosile v srčnosti?« in brez vsega sem v

spremstvu kakih sto tovarišev obupno planil na ozko strmo pot.

Pri prvem ovinku smo namerili na glavno moč Špancev in njihovih zaveznikov, ki so počasi prihajali navzgor, ker so si bili že docela svesti zmage; sila našega navala pa je bila tolika, da se jih je mnogo prevrnilo preko roba poto in se zvalilo po strmim pobočju piramide navzdol. Ko so zadaj stojčči opazili usodo svojih tovarišev, so se ustavili in se pričeli umikati. Zdajci je tudi te zadela sila našega navala in začeli so pritiskati na one, ki so stali nižje od njih; končno pa se jih je polastila panika in dolga vrsta vojakov, ki se je vila okoli in okoli piramide, od nje nega vznemirila vse do vrha, je naposled iskala rešitve v begu. Marsikateri se ni rešil; naval zgoraj se nahajajoče prijatelje in jih mnogo poglaval v smrt; na pobočju piramide ni bilo nič, česar bi se človek mogel oprijeti, in kakor hitro je padel, se je ustavil šele, ko je njegovo telo priletelo na dvor. Tako so Španci tekom kratkih petnajst minut izgubili vse, kar so bili tisti dan pridobili; na ploščadi piramide ni ostal niti eden; obšel jih je v resnici tolik strah, da so se umaknili, noseč mrtve in ranjence seboj, v zavetje noči do svojega taborišča zunaj ozidja piramidnega dvora.

Utrujeni toda zmagoviti smo se obrnili proti vrhu piramide; ko pa sem zavil okoli vogala drugega vijuge, ki je ležala skoraj sto čevljev nad dvoriščem, mi je šnila neka misel v glavo; ustavil sem se in naložil svojim vojakom novo delo. Izdrli smo velike kose kamenja, ki so tvorili rob poto in jih zvalili po strmim pobočju piramide nizdol; odstranili smo vrsto za vrsto kamenja, plast za plastjo zemlje, tako da naposled ni bilo tam, kjer je še malo poprej bila pot, nič drugega kot zijoče brezno, široko kakih trideset čevljev.

zv.

19. zv.

20. zv.

21. zv.

22. zv.

23. zv.

24. zv.

25. zv.

26. zv.

27. zv.

28. zv.

29. zv.

30. zv.

31. zv.

32. zv.

33. zv.

34. zv.

35. zv.

36. zv.

37. zv.

38. zv.

39. zv.

40. zv.

41. zv.

42. zv.

43. zv.

44. zv.

45. zv.

46. zv.

47. zv.

48. zv.

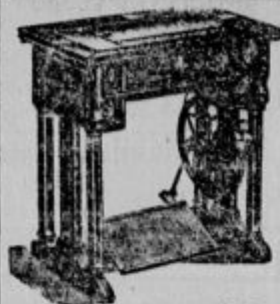
49. zv.

50. zv.

ŠINE

rabljene išče šumsko podjetje. Ponudbe pod št. »Za-11.192« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11.

Najboljši šivalni in pletilni stroj

Je edino iz GRITZER in ADLER za doma, obrti in industrijo v vseh opremljenih. Istotam švicarski pletilni stroj DUBIED

Pouk v voženju brezplačen. Veletna garancija. Niske cene tudi na obroke. Josip Petelin, Ljubljana, blizu Prešernovega spom.

Cvetlice, semena in zelenjava

kakor tudi vsakovrstno poljedelsko semenje — 80% kalenje zajamčeno — se dobiva v vsaki količini pri vrtnarju

H. STEINBRENNER — MARIBOR

Koroška cesta št. 94 in 103.

Najcenejše kupite

ORIENT D. Z.

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 11

poleg trgovine Schneider & Verovšek

olinate in suhe barve, lake, firme, terpentini, prašno olje ter vse silikatske in pleskarske potrebščine pri trdnici

Učinek kopeli za noge s soljo sv. Roka

Prvi dan četrti dan

Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksigenom, ki čudovito dobro učinkuje na bolečo nogo in ustavi bolečine, ki so se pojavile v sled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozeblin, neznosno srbečico, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost. Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane dinarjev 16.—. Dobiva se v vsaki lekarni. Ako pa je ne dobite, obrnite se takoj na

NADA DROGERIA

Kalor i Gabrič

Subotica, Strossmayerjeva ul. 2.

Vedno sveže blago v zalogi

kaša, ješprenj, ješprenjek, ajdova in ržena moka po najnižji ceni. — Zahtevajte cenik.

VINKO FLERIN, Ihan pri Domžalah specialni mlin

Pozor! Pouk v krojnem risanju in prikrčevanju damskih oblek daje edino strokovno izprašana učiteljica

ROZA MEDVED

Ljubljana

Mestni trg št. 24 — nasproti rotovža.

Učenke, ki so nevede v šivanju, dobijo pouk tudi v tem. **USPEH ZAJAMČEN.** — Izdelujejo se vsakovrst. kroji po meri in najnovejših modnih knjigah, ki so vsakemu na vpogled. 1630

Ne samo ceno,

temveč tudi **kakovost** izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

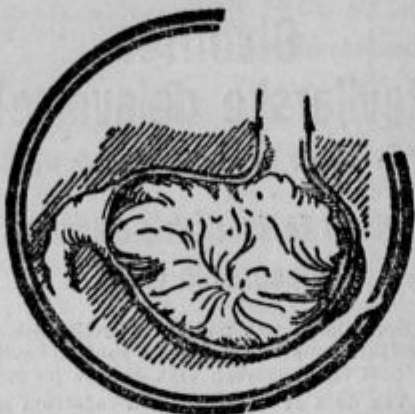
Kn'igovoznica K. T. D., črtnica in toorn'ca poslovnih knjig v Ljubljani, Koplarjeva ulica št. 6/II.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov dinarjev

Pri slabi prebavi želodca

pri saprtju telesa in napihovanju črev, pri slabotnem delovanju čreves, hemoroidih, arteriosklerozi, izpuščaji (furunkulih) obd enjih na mokračni kislini (Harnsäure), obolenjih jeter, žolča in žolčnega kamna itd. izborne delo e kri osvježuje in kri čistilni

„Planinka“

zdravilni čaj

1. raztopi tuje snovi v človeškem telesu.
2. jih odpravi iz telesa in
3. ves organizem očisti in obnovi.

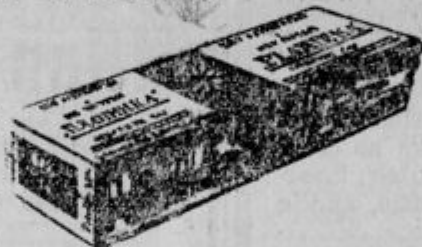
„Planinka“ čaj se dobi v vseh lekarnah in stane Din 20.—, kjer ga pa ne bi dobili, vpošljite Din 20.— (tudi v znamkah) direktno na lekarno: Mr. BAHOVEC, Ljubljana 102, naker se vam vpošlje 1 paket orig. „Planinka“ čaja brez nadaljnjih stroškov. Odklanjajte vse drugo in zahtevajte originalni od lekarnarja Bahovec „Planinka“ zdravilni čaj.

Edini proizvajalec:

Lekarna

Mr. ph. L. Bahovec Ljubljana

Gener. depot za Maribor: lekarna Mr. Vidmar, Glavni trg št. 20.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/L.

Zenjalno tehnično dovršeni so samo

Gramofoni

z znamko „HIS MASTER'S VOICE“

Orjaški aparati nadomeščajo docela orkester

Kolosalna novost: Kovček-aparat Model 101 B

Stalna razstava in glavna zaloga

A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva 5

Velika izbira najboljših plošč. — Zahtevajte naš cenik.

„SLOVENEČ“

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

bolj razširjenem dnevniku veliki ali pa tudi v priprosti

najbolj

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti, ali pa misli kaj kupiti, je „Slovenec“ za insercijo ob vsaki priliki najbolj

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

v tem mednarodnim ljudstvom po deželi najbolj

Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) zagotovi oglaševalcu gotov

priporočljiv!

Dr. ALOJZ GORIČAN

odvetnik v Celju, Prešernova ulica 3

uljudno naznanja, da je

preselil s 1. marcem t. l. svojo odvetniško pisarno

v prostore Narodnega doma v Celju, 1. nadstropje, vhod iz Ljubljanske ceste.

Brez naplačila

za gg. častnike in državne činovnike: na dolgoročno odplačevanje gramofoni in gramofonske plošče vodilnih svetovnih tovarov

Zahtevajte naše brezplačne cenike

PRVA JUGOSLOV. TVORNICA GRAMOFONOV IN GRAMOFONSKIH PLOŠČ
EDISON BELL PENKALA LTD.
PENKALA WORKS ZAGREB

DETELJO

I. rdečo kakor tudi lucerno, opremljeno z zagrebško plombo, nudi ugodno tvrdka

VLADO RADAN, ZAGREB, Mihanovičeva ulica 14

Telefon št. 21—85, brzojavke VLADAN.

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna 60 m³ na uro do 60 m visokine.

Motor: 4 cilindre z 22/36 HP.

Vse auto-brizgalne 30-40%, cenije kot konkurenčni izdelki dobavlja zastopstvo Renault

A. Lampret, Dunaška c. 22

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri soprog, oče, brat in stric, gospod

Mihael Torelli

sluga »Glasbene Matice«

v soboto dne 5. marca t. l. po dolgi in mučepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere za večno zaspa. — Pogreb dragoga nam pokojnika se bo vršil v ponedeljek dne 7. marca t. l. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Vegova ul. 7, na pokopališče pri Sv. Križu. Ljubljana, dne 5. marca 1927.

Zalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57, 470 in 979

Račun pošino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Safes deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. Direktno zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.